

Pred koji dan u Hrvatskom državnom saboru raspravljano je o tome kako bi se ukinula mogućnost glasovanja nas iz dijaspor. Mislim da je vrlo poznato u ovoj zajednici kako ja gledam na glasanje dijaspor, no koliko god razmišljam, čini mi se da je hrvatska Vlada u krivu, bar u ovoj situaciji.

Eto, ja koja uopće ne smatram da mi, koji živimo izvan zemlje, imamo MORALNO pravo glasa, gotovo da sam ljuta na moju hrvatsku Vladu. Pravo na glas u svim demokratskim zemljama ima svatko tko je državljanin dotične zemlje. Gdje god pogledate - svi građani svih demokratskih zemalja, imaju pravo dati svoj glas za svog predstavnika u svojoj domovini.

A eto, hrvatska Vlada razmišlja o tome kako dijaspora nema pravo glasa.

Kao prvo, moram vam reći da me je gotovo sram pred drugim narodima, mene - koja uopće ne vjerujem da ja smijem glasati u Hrvatskoj! Ipak, čini mi se da mi je oduzeto nešto na što imam Bogom dano pravo - pa ja sam Hrvatica - iako to pravo ni dalje ne namjeravam iskoristavati.

Eto, kao drugo, gotovo da me je sram pred raznim narodima svijeta koji su svjesni koliko je ova naša dijaspora dala za domovinu u trenucima kad je bilo najpotrebnije. Posebno se sjećam zadivljenih i pomalo zavidnih izraza ljudi iz slovenskog kongresa, koji nisu tako zdušno pomagali svoju zemlju kao mi Hrvati. Kako sam ja u vrijeme rata bila na prvoj liniji "bojišnice" u Torontu, u lobiranju, mnogi su mi govorili kako su impresionirani stavom hrvatske dijaspor prema domovini. I iako zaista ne volim spominjati što je dijaspora učinila za Hrvatsku (jer to nam je bila sveta dužnost), ipak, Predsjedniče Račanu: mi tada živjeli gotovo nismo, jer smo bili u stalnoj trci s vremenom, trebalo je učiniti i ovo i ono, jer ljudi su u Hrvatskoj i Bosni ginuli, život je bio u opasnosti. Danas Vi, gospodine Predsjedniče, govorite kako mi ne bi trebali imati pravo glasa?

Druga stvar koja me zaista smeta u cijeloj ovoj priči je ta riječ "demokracija". Kao i do sada, ja čvrsto vjerujem kako tamo u Hrvatskoj neki ljudi na vlasti izgleda ne žele razumijeti riječ "demokracija". Svatko od njih iskorištava tu riječ u svoju svrhu: vladajuća stranka (ili šestorka) da bi možda ušutkali glasove kojih se, recimo, boje, a drugi, opozicija, nadajući se glasovima koji bi ih možda uspjeli vratiti na vlast koju su izgubili. Nitko od njih se ne bori za stvarnu demokraciju, stanje države, gdje je svakome dozvoljeno da kaže svoju, ako želi, jer smo pred zakonom svi jednaki., i idemo dalje. Dapače, postajemo bogatiji kad dozvoljavamo i drugima iznijeti svoja mišljenja, zamjerke, primjedbe itd.

No, mi Hrvati svaki po svome. Čak i onda kad bi takva sloboda, ako to tako mogu nazvati, ili možda privilegij, donio onu istinsku pravdu u zemlji za koju neki govore da je "pravna država", dok joj drugi to odriču. Tko je u pravu, nisam sigurna, no čini mi se da ako tako nastavimo, ako se ne dozvoli glasanje građana Hrvatske - nas - (a mi to svakako jesmo u svakom obliku te riječi, jedino što ne živimo tamo) da li je to stvarno pravna država? Čega se boji šestorka na vlasti? Zar nas, koji bi sve dali za domovinu kad bi se nas samo pitalo? Ili je možda došlo vrijeme da možda mi pogledamo istini u oči.

A ta istina nije baš dobra. Nas, dijasporu se, namjerno ili nenamjerno zapušta. Oni prijašnji su nas iskorištavali tamo gdje im je odgovaralo, sadašnji na vlasti gotovo nas se odriču. Kako vidite po prošlim Motrištima, samo su "izabrani" pozvani na razgovor sa moćnicima iz Hrvatske. Kao i za vrijeme vladavine HDZ-a, tako i danas, ne govori se o velikoj pomoći koju je dala dijaspora Hrvatskoj u teškim trenucima rata. I dalje mislim da nam je to bila dužnost, no "mali čovjek" u Hrvatskoj nažalost nije upoznat sa tim činjenicama. Nitko mi ne može reći da "o tome svi vrapci pričaju", jer to nije točno. U raznim razgovorima kad sam bila u Hrvatskoj shvatila sam da pojedinci, mnogi i mnogi pojedinci ništa nisu znali o ulozi dijaspor za vrijeme rata. Zaključak: najveći dio Hrvata malo ili ništa zna o ulozi dijaspor za vrijeme Domovinskog rata, jer kad bi znali, drukčije bi nas gledali. O tome nema sumnje.

Jedan od problema u ovoj igri su svakako i ljudi koji su nas "predstavljali", tzv. "izabrani" od nas dijaspor. Molim Vas, nemojte nas nasmijavati, jer ja, koja sam željela da se kandidiram i budem jedan od predstavnika dijaspor u Hrvatskom državnom saboru nikad nisam ni najmanju šansu dobila, iako sam se borila (a bilo je moguće s malo dobre volje) - tako da je uvijek ostalo u meni pitanje podobnosti ili nepodobnosti.

Iz ovih razloga mislim da Hrvatska Vlada strašno griješi. Sada će i oni kojima nikad nije stalo do tog glasa zahtijevati svoje pravo - **JER TO JE NAŠE PRAVO!** Ja osobno ne želim glasati u Hrvatskoj, jer ne poznajem kandidate, ne znam što znači raditi i živjeti na oskudnoj ili nikakvoj plaći, ne shvaćam neke pojmove iz bankarskog ili gospodarskog života - a to je ono što određuje budućnost Hrvatske. I tko sam ja onda da odlučujem tko će voditi tu zemlju? No, to je opet samo moje mišljenje, jer moj prijatelj bi umro od žalosti kad ne bi mogao dati glas u Hrvatskoj. I to je njegovo pravo, jer i on je državljanin Hrvatske, koju voli iznad svega! Gosp. Račanu, sabornici, griješite u ovoj svojoj mogućoj odluci - jedan od znakova istinske demokracije je zajamčeno pravo glasa na izborima svim građanima zemlje ma gdje god oni živjeli.

Ja svakako ni dalje neću glasati, jer ne smatram da imam moralno pravo na to, no sve se u meni buni kad osjećam nepravdu. Posebno me boli kad hrvatska Vlada čini nepotrebnu pogrešku, a ovo, uzimanje glasa dijaspori - velika je pogreška, gospodine Račanu.

Tako ja mislim.

Valentina

Hrvatska ISKRA

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal
(bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

Čitajte U OVOM BROJU :

- Najnoviji događaji u BiH
- Račan: Žaljenje i osuda mostarskih odluka
- Petrisch smijenio Jelavića sa svih funkcija
- Optužnica protiv osumnjičenih u gospićkoj skupini
- U Hrvatskoj skoro 389.000 nezaposlenih
- HSLS ocjenio Račanovu vladu uspješnom
- Prikupili smo dokaze protiv Miloševića i Šešelja
- Sjećanje na Vladu Gotovca
- Obljetnica "Jurine i Franine"
- Međimurska postelja
- Đakovački lipicaneri

Naša budućnost - mladi naraštaj

(a gosp. Milan Marek - djed - budno ih drži pod okom!)
Odsjek 515, Hrvatske Bratske Zajednice "Bernard E. Luketich",

Hrvatska
ISKRA
(Bivši "CIRKULAR" za
Toronto i okolicu
Kanadsko - Hrvatski Vjesnik
Canadian Croatian Journal

Izlazi dva puta mjesečno

Editor-in Chief
Glavni Urednik :
Valentina Krčmar

Contributing Editors:

Damir Borovčak, Mirko Brkljačić,
dr. Darko Desaty,
Vladimir Đurić, dr. Angelo Filiplić
Nikola Jukić,
Divna Sardelić, Biserka Milinković,

Address • Adresa :
1137 Centre Street
Thornhill, Ontario
L4J 3M6

Novi "E-mail": iskra1@look.ca

Telephone • Telefon :

(905) 738 - 0053

Fax :

(905) 738 - 9853

Yearly Subscription - Godišnja
Pretplata :

KANADA: \$60.00
USA: \$50.00

Subscription to "ISKRA" can be
made directly, to the Editor-in-Chief.
Pretplata na "ISKRU" može
se učiniti kod Glavnog Urednika.

Advertising rates :

1/2 page - \$100.00 per issue
\$1,000.00 yearly
\$500.00 per six months

1/3 page - \$50.00 per issue
\$500.00 yearly

1/8 page (business card)
\$25.00 per issue
\$500.00 yearly

Advertising is payable in advance.

Sadržaj:

Pismo urednice.....	2	D. Borovčak, Hallo Toronto, ovdje Zagreb....	14
Vijesti iz vaših zajednica.....	3	Preimenovanje ulica u Donjem Lapcu.....	15
Najnovije.....	4	Mojim očima (i srcem).....	16
Događaji u BiH.....	5-8	Obljetnica "Frane i Jurine".....	17
Optužnica protiv osumnjičenih u gospićkoj skupini.....	9	Suza za zagorske brege.....	18
Hrvatska Vlada, Žestoke rasprave zastupnika i ministara.....	10	Sjećanje na Vladu Gotovca.....	19
Hrvatska uvodi dezinfekciju putnika iz Europe.....	10	Narodna našnja iz Draganica.....	20
U RH gotovo 389.000 nezaposlenih!.....	10	Medimurje, Postelja.....	21
Na misi u Bogdanovcima djevojčica se srušila od gladi.....	11	Đakovački lipicanci.....	22
Novo, Ured za suzbijanje korupcije.....	11	Hrvatska u prvoj jugoslavenskoj državi.....	23
HNB zabrinut zbog mogućeg monopola.....	12	Vijesti iz turizma.....	25
HSLs ocjenjuje Račanovu vladu uspješnom.....	12	Događaji u našoj zajednici.....	26-28
Šestorka za čisti razmjerni sustav glasovanja, glasovanje dijaspore urediti.....	12	Vaša pisma i reagiranja.....	29
Prikupili smo dokaze protiv Miloševića i Šešelja.....	13	Vaše zdravlje.....	30
Potpisan sporazum o posebnim odnosima Beograda i Bosanskih Srba.....	13	Dozvol'te da se obratim.....	31
		Humor i iz kuharice moje bake.....	31
		Motrišta.....	32
		Prilog HRVATSKOJ ISKRI, M. Sopta, Na novom "Berlinskom kongresu" mijenjat će se granice Balkana	

Pismo urednice

Dragi čitatelji

Danas, zadnji dan pripreme HRVATSKE ISKRE, ostala sam šokirana vijestima iz Hrvatske - u članku koji vam donosimo na str.11 govori se o gladi u Hrvatskoj, kao i u najnovijim vijestima (str. 4) donosimo vijest o tome kako su hrvatski biskupi u Kninu digli glas za gladne Hrvatske. Zнала sam - po člancima, po razgovorima, po pričama, po svemu onome što nas dnevno okružuje (jer silno smo zabrinuti za Hrvatsku i sve naše tamo) - da nije dobro u Hrvatskoj. Ipak, nisam mislila da je i glad već ušla u domove Hrvata, a posebno u one krajeve zemlje, koje smo nazivali "žitnicama" Hrvatske. Zнала sam da je mnogima teško, no glad??? Netko će od vas reći "što je ovoj, zar ne vidi što se događa!". Vidim ja nažalost sve, no ova zadnja vijest me porazila do kraja, a vjerojatno i sve vas, no ne samo zbog njih tamo, već i zbog nas ovdje.

Mi se, eto, "prepucavamo" sa Hrvatskom, "ljuti smo", jer nas ne vole ili ne žele u ovim danima. Sada nam oduzimaju i pravo na glasovanje! Tako smo strašno uvrijeđeni da smo jednostavno gotovo okrenuli leđa toj našoj ispačenoj zemlji, ne pomažemo, ne šaljemo - jer "oni nas neće, pa onda ne trebamo niti mi njih"! Zar zaista?

Podsjećam vas sve na onu Kristovu zapovijed: nahrani gladnog, napoji žednog. Tek pred koju godinu ništa nam nije bilo teško, sve smo dali za svoje tamo. Danas Hrvati u Kninu, Vukovaru, Bogdanovcima, Zagrebu, Sisku.... svugdje po Hrvatskoj imaju problema da prežive. Tko je tome krivac, ne znam. Tko zna, možda i znam, no u ovom trenu to više nije čak ni bitno, jer se mi ne možemo ponašati po onoj "tek sam ga naučio da ne jede, a on umro". Zato Vas molim, svakoga od Vas, okrenite se svojim udrugama, HITNO pronađimo način pomoći gladnima Hrvatske. Najbrži mogući način je svakako Caritas - odnesite Vašu pomoć još danas svećenicima i časnim sestrama u vašim župama - jednostavno, ne čekajte sutra, jer sutra bi moglo biti prekasno za neke. U doba smo Korizme - odrecite se nečega, pomozimo svoje u nevolji. Zaboravimo sada političke ili stranačke razlike - zaboravimo ono što nas tišti - mislimo samo na one koji nas trebaju. Hrvatska nas opet treba.

I na kraju, zahvaljujem vjernim čitateljima na financijskoj pomoći, koja je uvijek dobro došla. Velika hvala gosp. Belinsu i obitelji Butković - svaka pomoć je dobrodošla.

Valentina

Dozvol'te da se obratim...

Poštovana redakcijo "Iskre", dozvol'te da se obratim! Ja Titoljub Jugičić stigoh ravno u Redakciju da vam se obratim! Da se ne dogodi da me mimoidete kao prošli puta, a ja imam toliko toga važnog da vam kažem! U ime demokracije, u "Iskri" mora biti mjesta za ono što Titoljub ima reći!

A isto tako, pošto živimo u demokratskoj zemlji, ja imam pravo da kažem samo "Iskra", jer ne volim duge naslove. Da vam iskreno kažem, novine bi mogle i bez onoga "Hrvatska". Uostalom živimo u Kanadi, a zna se govorimo našim jezikom i ona je naša i zar tu onda još mora pisati ono "Hrvatska"? A mogli bi nam to i zamjeriti stranci. Zato ja volim biti ko- rektan i kažem samo "Iskra"! Demokracije mora biti za sve! Je li tako? Osim toga moje je pravilo uvijek bilo da pazim da se ne zamjerim svjet- skim moćnicima, a za svaki slučaj i Srbima. Ja sam zato da sa njima razvi- jamo demokraciju na Balkanskim prostorima i onda zašto da im se zamjeramo s tom jednom riječi? Je li tako?

A dobro, vi kako hoćete, a ja ću reći samo "Iskra". Demokracija je! Zar ne? Eto, da se ne dogodi kao zadnji puta, da ne objavite ništa od mene, narodnog čovjeka, ja doš'o da vam kažem, a vi zabilježite sve što imam reći, jer to je jako važno! I da znate da treba uvažavati mišljenje naših građana, rekao je pokojni Tito.

E, to je pitanje još, da li je pokojni? Nemojte mi ništa govoriti: gledao sam ja film koji se zove "Maršal". A da znate, gdje se nešto šuška, tu bi moglo biti i istine!

Pa evo, zadnji puta vam nisam rekao sve u vezi s Haagom. Ja kažem mojem susjedu Matanu sa Školja Malog, treba da se operemo i Haag nam je prava prilika za to. Zato trebamo lijepo, kako nam Ivica i Stipica savjetuju, ako treba i pola Hrvatske da pošaljemo u Haag. Pa, ne brinite, doći će drugi, koji jedva čekaju da dođu u Hrvatsku! Ima naroda! A sada nam je najvažnije što će suci u Haagu reći. Ej, oni su suci! Zato se trebamo njima podvrgnuti! Oni su nam važniji i preči od svega, jer to je Europa! A Europa je ugledna svjetska zajednica!

A moj vam prijatelj - ali kakav mi je to prijatelj koji protivrječi - kaže

Kulinarstvo

Iz kuharice moje bake.....

Sve mi se čini kako ćemo uskoro svi postati "vegetarijanci", jer ova situacija sa "ludim kravama" uopće više ne izgleda dobro. Iz tog razloga danas za mlade kuharice donosimo nekoliko recepata, koje bi vas trebali uvesti u carstvo povrća, koje su naše bake izvršno pripremale...

ŠPINAT

MATERIJAL: 2 do vrha puna tanjura špinata, 1/2 l kipuće vode; 1 jedaća žlica soli; 5 jedaćih žlica ulja, 5 jedaćih žlica brašna, 1-2 čehulice češnjaka, 2 l mlijeka;

PRIPREMA: Špinat se očisti i opere i kuha u slanoj vodi dok ne bude mekan. Onda ga se fino skoše ili tjera kroz sito. Zafrig se zalije mlijekom, dodaje špinat, dobro promiješa i prokuha 3 - 4 puta.

KELJ SA KRUMPIROM

Materijal: 1 veća ili 2 manje glavice kelja; 3 l vode.; 2 žlice soli, 10 malih krumpira u kocke izrezanih; 4 žlice masti; 5 žlica brašna; 1/4 male žlice papra, 1 - 2 čehulice češnjaka

PRIPREMA: Očišćeni izrezani kelj pristavi u kipućoj slanoj vodi. Kad se skuha, dodaj krumpir, skuhaaj i njega, dodaj zafrig sa češnjakom i paprom te prokuhaj.

FRANCUSKI ILI BOGATI KRUMPIR

MATERIJAL: 2 l kuhanog na listiće izrezanog krumpira; 5 tvrdo kuhanih na listiće izrezanih jaja; 1 žlica soli, 5 žlica maslaca (ili ulja); 1 žlica mrvica.

PRIPREMA: Tepsija se namaže mašću i posipa mrvicama, metne polovicu krumpira u nju, onda se metnu jaja, posoli i stavi polovicu vrhnja, tada opet krumpir, maslac i vrhnje. U roru treba peći 1/2 sata.

da sam mu već dodijao s Haagom, pa počeo pričati o situaciji u Bosni. A ja njemu lijepo kažem: Što se tebe tiču Bosna i Hercegovina, kad si Ti iz Dalmacije, a on ništa nego vozi svoje. Kaže da je njemu svejedno da li je neki naš čovjek iz Hercegovine ili Dalmacije. Očito priglup čovjek pa ne razlikuje Hercegovca od Dalmatinca, niti Slavonca od Bosanca i kaže da mu je to svejedno!

Kažem ja njemu, slušaj Ti Titoljuba i postat ćeš pametniji jer Titoljub znade sve! Titoljub će ti objasniti što je demokracija i što se to u Bosni zbiva.

Pa eto naš predsjednik je rekao da bi međunarodna zajednica mogla ukinuti najjaču hrvatsku političku stranku u Bosni i Hercegovini, a ako je tako onda će sigurno tamo ukinuti i hrvatski jezik i hrvatsku naciju! Što se mene tiče to je i razumljivo, to je BiH i tamo se imaju svi zvati Bošnjacima i Hercegovcima i govoriti bosanskohercegovačkim jezikom, radi bratske sloge u državi. To jako lijepo zvuči i podsjeća me na moju mladost, kad smo uništavali fašiste, izgrađivali bratstvo i jedinstvo i svi govorili srpskohrvatskim jezikom. Zato se trebamo potpuno prepustiti onima iz međunarodne zajednice. Oni zasigurno znadu koju bi stranku naš narod u BiH trebao slijediti i kojim bi jezikom trebao govoriti. I treba da mu to kažu! Zar nije tako?

I nemojte mi reći da nema slobode i demokracije čak i u Jugoslaviji. Pričao mi jedan čovjek što je došao iz Beograda. On je vidio kako je tamo prava sloboda i demokracija. E pa kako? Evo ovako: vidio je on na svoje oči i čuo na svoje uši: nasred Beograda poslao čovjek jedan drugoga u neku stvar. Kaže: "Ej bre, da mi ideš u..." i reče onu stvar! A taj čovjek umjesto toga, lijepo, ode kuda hoće!

E to ti je prava demokracija: kada te netko pošalje u neku stvar, a ti odeš kuda hoćeš! Mi bi još mogli puno o demokraciji naučiti od onih iz Beograda. Oni puno toga znadu, a pogotovo kako se izgrađuje zapadnobalkanska demokracija! A nije ni čudo jer kod njih je živio tolike godine najveći sin naših naroda, drug Tito, pa ih je svašta naučio.

To je za sada sve što sam vam imao reći.

Titoljub Jugičić, glavom i bradom!

Humor...

Neka se i Vaš glas čuje....

Pišite, kritizirajte, hvalite, iznosite svoje mišljenje - naše su vam stranice otvorene!

Anonimna pisma ne objavljujemo. Važno je napomenuti da sva pisma moraju sadržavati podatke o autoru koji pak, na njegov zahtjev, mogu ostati poznati samo redakciji.

Objavljena mišljenja i gledišta nisu stav Uredništva. Uredništvo pridržava pravo kraćenja, opreme i obrade pisama.

Čitatelji HRVATSKE ISKRE, šaljte nam pisma na uredništvo 1137 Centre Street, Thornhill, Ont. L4J 3M6, Canada ili na i-mail: iskra1@look.ca

ASTMA ILI SIPLJIVOST

Astma je bolest dišnih organa obilježena teškim hripavim disanjem, sipnjom i kašljem, kod čega upalne promjene blokiraju dušnike ljepljivom sluzi, sprječavajući prolaz zraka u pluća i iz pluća. Bronhije postaju upaljene i preosjetljive ("nervozne") zadržavajući struju zraka. Ti zračni putevi mogu također pretjerano reagirati i stegnuti se, otežavajući izdisanje. Karakteristična astmatična sipljivost se čuje kad se zrak silom gura kroz začepljene zračne puteve. Ali nisu svi astmatičari sipljivi - jedini znak može biti ustrajan kašalj, naročito po noći i u rano jutro.

Astmatična upala i suženje zračnih puteva su promjenljivi, ali osnovni problem je smanjena opskrba tijela kisikom. U plućima se nagomilava zrak sa sve manje kisika i sve više ugljičnog dioksida, tako da može doći do acidoze, vrlo nepovoljnog stanja za organizam.

Astma zahvaća 5 do 10 posto Sjevernih Amerikanaca, uzrokujući oko 500 smrtnih slučajeva godišnje u Kanadi. Oko 7 do 15 posto djece od 3 do 6 godina starosti oboljevaju od astme. Unatoč pogrešne predodžbe da djeca "prerastu" astmu, ona se često ponovo javlja u zreloj dobi. Važno je na vrijeme prepoznati astmu kod djece, liječiti ju i poučavati bolesnike kako spriječiti moguće opasne komplikacije.

ALERGIJE MOGU IZAZVATI NAPADE ASTME

Astma može biti potaknuta unutarnjim čimbenicima, kao što je nasljedna sklonost prema "grčevitim" zračnim putevima ili pak vanjskim poticajima, kao što su zagađenost zraka, pelud, životinjska prhut, dim duhana, hrana, dodaci hrani, pa čak i hladni zrak i tjelovježba.

Kod osoba koje naginju astmi, virusna infekcija kao što je prehlada, gripa ili bronhitis, često može izazvati napad astme. Oko 40 do 60 posto astmatičara su alergični na pelud, prašinu, plijesan, prhut životinja i ostale alergene. Ali ostatak bolesnika nemaju alergija i njihova astma nema prepoznatljivog izazivača.

PRAVILNO LIJEČENJE ASTME

Liječenje obično najbolje uspijeva kad liječnik i astmatičar zajedno naprave plan akcije za menadžiranje bolesti i prevenciju jakih napada. Farmakoterapija s nizom lijekova obično dobro kontrolira bolest. Antiastmatični preparati, koji stanu u džep, uglavnom se inhaliraju kroz usta. Pacijenti se moraju naučiti kako se inhalatori pravilno upotrebljavaju i kako se ne smiju predozirati.

Do sada se astma liječila pomoću bronhodilatora, koji proširuju zračne puteve. Danas se pokušava astma liječiti s anti-inflamatorima, lijekovima protiv upale, jer upala bronhija je osnovni problem. Kortikosteroidi se danas smatraju prva linija odbrane, dok se bronhodilatori upotrebljavaju kao rezerva, samo kada zatreba, u najmanjoj količini. Pacijent koji treba bronhodilator češće od dva do tri puta na dan trebao bi se posavjetovati sa svojim liječnikom.

Mnogim astmatičarima treba otkloniti sumnje o sigurnosti lijekova. Inhalirani kortikosteroidi djeluju lokalno na sluznice bronhija i vrlo malo supstance se apsorbira u krv. U malim i srednjim količinama ti inhalirani lijekovi ne prouzrokuju štetne nuspojave. Veće doze steroida se obično kombiniraju s kromolinom da se spriječe popratni učinci. Pacijent treba uz pomoć liječnika pronaći lijek koji mu najbolje odgovara i koji mu je najjednostavnije upotrebljavati. Napisani planovi akcije za pojedine simptome mogu pomoći pacijentu da postigne kontrolu disanja u kriznim slučajevima.

KAKO POBOLJŠATI KONTROLU ASTME

- Nemojte ovisiti o prečestim dozama bronhodilatora.
- Budite upoznati kad treba zvati liječnika i što učiniti ako on nije dostupan (npr. uzeti steroidne tablete ili otići u najbližu bolnicu).
- Tokom blagdana znajte gdje ćete naći liječničku pomoć.
- Nikad nemojte odgađati medicinsku pomoć.
- Nabavite si jedan jednostavni prenosivi mjerač protoka zraka (flow meter) ako smanjena struja zraka pokazuje da se astma pogoršava.
- Pozorno motrite svoju astmu tokom noći i ranim jutrom. Ako se simptomi astme pogoršavaju, javite se liječniku.
- Zapamtite da virusne infekcije pluća povećavaju rizik ozbiljnog napada astme. Poduzmite sve mjere opreza. Cijepite se protiv gripe.
- Posjećujte svog liječnika radi redovitih medicinskih pretraga.
- Ako treba obratite se na Canadian Lung Assoc., (416) 633-2215.

UPALA UHA ILI OTITIS

INFEKCIJA VANJSKOG UHA

Infekcija kože u kanalu vanjskog uha (tzv. "swimmer's ear" ili *external otitis*) je često prouzrokovana zaostalom vodom u kanalu uha. Upala može biti pospješena ogrebotinom ili oštećenjem kože u kanalu. Vjeruje se da nečisti nokti, ručnik ili vata na štapiću (Q-tip) mogu oštetiti kožu i unijeti bakterije. Prirodni vosak u kanalu uha zapravo je prirodna zaštita od infekcije, pa se preporuča pažljivo čišćenje ušnog kanala bez stvaranja ogrebotina i oštećenja.

Prvi znak upale vanjskog uha obično je osjećaj svrbeži i paljenja. Uho je osjetljivo na dodir, izgleda upaljeno, a gutanje je bolno. Moguće je i izlučivanje sluzi ili gnoj iz ušnog kanala. Zlijezda iza uha može biti upaljena. Iako osoba nema povišene tjelesne temperature trebala bi se javiti liječniku jer je uho blizu mozga, kuda bi se upala mogla proširiti.

Najčešći lijek koji će liječnik prepisati su kapljice za uho koje sadrže antibiotik i steroid, da se ubiju bakterije i ublaži upala. Kisela otopina Burow tablete (aluminijev acetat) na komadiću pamuka umetnutog u kanal može smanjiti oteklinu. Tylenol ili kodein može smanjiti bol. Najčešće upala prođe sama od sebe nakon 4 - 5 dana. Ponekad treba poći specijalisti da irigacijom očisti uho od ostataka upalnog procesa.

INFEKCIJA SREDNJEG UHA

Kod djece upala srednjeg uha je skoro isto tako česta kao i obična prehlada. Do tri godine starosti djeca će dobiti bar jednom tu upalu, tzv. *otitis media*. Dečki češće oboljevaju nego curice. Češće u zimi nego ljeti. Upala srednjeg uha obično slijedi prehladu ili bakterijsku infekciju. Akutni otitis media uzrokuje jaku bol i neudobnost ali obično ubrzo nestaje uz iznenađni izljev gnoj iz uha.

Kod upale srednjeg uha eustahijeva cijev (između uha i nosa) se začepi i postane neprohodna za zrak. Tekućina koja je prozima ili gnojna napuni prostor srednjeg uha i prouzrokuje pritisak, bol i gluhoću. Gnojna upala može dovesti do trajne gluhoće kod djece od 5 do 8 godina starosti. Zato ju treba liječiti antibiotikom ili drugim lijekovima.

Akutni otitis media obično slijedi prehladu i počinje naglo jakim bolom u uhu. Ili se bol postepeno pojačava tokom 12 do 24 sata. Može ju pratiti groznica, smanjeni apetit, povraćanje i proljev. Neka djeca ne osjećaju jaku bol, ali se tuže na smetnje i natežu ušnu školjku. Svakako treba povesti dijete liječniku koji će pregledati uho i bubnjić, postaviti dijagnozu i preporučiti liječenje. Jer ako se upala ne liječi na vrijeme ona može prijeći na kost iza uha, pa čak i prouzrokovati meningitis.

Način liječenja upale srednjeg uha još je uvijek prijeporno. Neki specijalisti tvrde da je ta infekcija samo-limitirajuća, te da će tekućina iz uha sama od sebe iscuriti u roku od 3 do 6 tjedana i bez postupka s antibioticima. Ipak ostali liječnici, radi mogućih komplikacija bolesti i problema u školi, liječe tu upalu antibioticima i lijekovima protiv boli. Antibiotici obično u nekoliko dana smanje upalu i dijete se osjeća puno bolje. Ali da se potpuno unište bakterije treba antibiotik uzimati do kraja i ne prekidati režim liječenja. No unatoč tome mnoga djeca ostaju s tekućinom u uhu, pa ih treba redovito voditi liječniku na daljnje preglede uha i sluha.

U slučajevima da tekućina ustrajno ostaje u srednjem uhu, liječnici se odlučuju probušiti bubnjić tankom iglom i na taj način ispustiti tekućinu iz srednjeg uha. Djeci s ustrajnom gnojnom upalom specijalisti mogu usaditi malu cjevčicu koja ventilira srednje uho. To se preporuča kod djece kritične dobi od 1 i pol do 3 godine, kad nesmiju ostati gluha jer trebaju naučiti govoriti. Oni koji su protiv takovog kirurškog zahvata navode moguće komplikacije s usadenim cjevčicama i mogućnost ulaska vode u uho prilikom kupanja itd.

ŠTO TREBAJU RADITI RODITELJI?

- Ako sumnjate da vaše dijete ima upalu srednjeg uha, obratite se vašem liječniku koji će pregledati djetetu uši i postaviti dijagnozu.
- Upala uha obično ide najbolje nakon uzimanja antibiotika, ali je jako važno da dijete uzme do kraja cijelu količinu prepisanog lijeka.
- Nazovite liječnika ako dijete pokazuje jedno od slijedećeg: pojačanu bol u uhu unatoč uzimanja lijeka; povišenu temperaturu (preko 39C ili 102F) koja traje više od 3 dana; pretjeranu pospanost ili plačljivost; osip na koži; brzo, površno ili teško disanje; zamjetljiv gubitak sluha.
- Ako treba obratite se na Canadian Hearing Soc., (416) 964-9595.

Izvor: Dr. June Engel, The Canadian Health Guide, U. of T., 1999.

Dr. Darko Desaty

Vijesti iz vaših zajednica

GENERALNI KONZULAT REPUBLIKE HRVATSKE

918 Dundas St. E., Suite 302,

Mississauga, Ont. L4Y 2B8

Tel. (905) 277-9051, Fax: (905) 277-5432

Obavijest

Popis stanovništva 2001. godine provodit će se od 01. ožujka do 31. ožujka 2001. godine za građane Republike Hrvatske na radu ili boravku u inozemstvu s prebivalištem u Republici Hrvatskoj.

Obrazac Državnog zavoda za statistiku - POMOĆNA POPISNICA - zajedno s Uputama za popunjavanje možete dobiti u:

1. Generalnom konzulatu u Mississaugi
2. Hrvatskim katoličkim župama
3. Hrvatskim udrugama i klubovima (koji su pristali na suradnju)

Molimo sve građane koji se samopopisuju da najprije pažljivo prouče obrazac i uputu i tek onda ga popune, posebno za svakog člana kućanstva koji u inozemstvu radi ili boravi.

Popunjeni obrasci se mogu izravno dostaviti Generalnom konzulatu u Mississaugi, ili prikupiti putem katoličke župe, udruge ili kluba.

Iz arhive HRVATSKE ISKRE, Folklori ansambl "Hrvatska"

Miss. FOLKLORNI ANSAMBL "HRVATSKA"

Miss. POZIVA VAS NA SLAVLJE.....

Naš folklorni ansambl "Hrvatska" Mississauga slavi 30-tu godišnjicu postojanja. U tu smo svrhu upriličili banket - koncert, i pozivamo sve vas da svojim prisustvom uveličate našu proslavu, koja će se održati 30. ožujka. 2001. godine u St. John Lithuanian Hall (2185 Stavebank Rd., Mississauga). Vrata se otvaraju u 6. sati popodne. Program počinje točno u 7 sati, a zatim će biti servirana večera.

Za karte (\$25.00 odrasli i \$15.00 djeca) javite se gosp. Pernaru na tel. (905) 820-8323

Mons. Stanišić proslavio 50. obljetnicu svećeništa

U nedjelju, 4.ožujka,o.g. svoju 50. obljetnicu svećeništva proslavio je Mons. Vladimir Stanišić u prepunoj crkvi Hrvatskih mučenika u Mississaugi. Svečanu misu uz slavljenika concelebrirali su župnik Vič. Ivica Kecerin, Vič. Ivica Lozić i gost is Vivodine, Hrvatska, Vič. Kostelac. Časne sestre Ines i Nevena pripremile su prigodni program koji su izveli mladi župe,a župni zbor je uveličao proslavu svojim pjevanjem. Poslije Sv. Mise bio je karitativni ručak.

Mons. Stanišiću želimo obilje Božjeg blagoslova i zahvaljujemo za dar tog našeg hrvatskog svećenika koji je proveo dio svog života među nama u iseljeništvu.

Biserka Milinković

Generalni konzulat Republike Hrvatske u Mississaugi

vam predstavlja:

SUVREMENE HRVATSKE FILMOVE

LISICE, K. Papića	11 .03.2001. u 20 h
PREDSTAVA HAMLETA U	
SELU MRDUŠA DONJA, K. Papića	12. 03. 2001. u 20 h
MARŠAL, V. Brešana	25. 03. 2001. u 20 h
KAD MRTVI ZAPJEVAJU, K. Papića	08. 04. 2001. u 20 h
RONDO, Z. Berkovića	09. 04. 2001. u 20 h
VIDIMO SE, Ivana Salja	15. 04. 2001. u 20 h
MONDO BOBO, Gorana Rušinovića	29. 04. 2001. u 20 h

Filmovi će biti prikazani u dvorani Jackman Hall

Art Gallery of Ontario

317 Dundas St. W., Toronto (ulaz: McCaul Street)

Ulaznice po cijeni od \$8.00 mogu se kupiti sat vremena prije projekcije na blagajni kina.

Nemojte prepustiti ovu izvanrednu prigodu, pogledajte s nama ove izvrsne filmove!

Budući Ontario Film Review Boar nije ocijenio ove filmove, mogu ih pogledati samo punoljetne osobe.

Za sve informacije, nazovite 905-277-9051 ili 416-695-1493.

AMERICAN COLLEGE OF MANAGEMENT AND TECHNOLOGY IN DUBROVNIK:

APRIL AND JULY ENTRANCE EXAMS

DUBROVNIK - American College of Management and Technology (ACMT), a division of Rochester Institute of Technology (RIT), Rochester, NY, USA, announces dates for entrance exams for enrolment in the 2001/2002 academic year. The exams will be held in April (April 14 in Zagreb, and April 28 in Dubrovnik) and July (on July 7 in Zagreb, and July 21 in Dubrovnik). Students with SAT and ACT scores may apply directly.

ACMT has been operating in Croatia since September 1997, offering a two-year and a four-year program in tourism and hospitality management. All classes are in English and the degrees are fully accredited in both USA and Croatia. The degrees the students receive upon completion of the program are: Associate of Applied Science/Inženjer managementa u turizmu i ugostiteljstvu, for the 2-year program and Bachelor of Science/Diplomirani inženjer managementa u turizmu i ugostiteljstvu, for the 4-year program. Currently 620 students are enrolled.

For additional information please refer to ACMT's web site: www.acmt.hr, or phone at 385 20 435 555.

Preporučujemo

ModernAge Plastics Inc. 50 Fasken Dr., Units 2, 3, 4,
Rexdale, Ont., M9W 1K5
Tel. (416) 675-2965
Fax (416) 675-2965

STAN TRTANJ

Custom Plastic Fabrication & Machining
Specializing in Acrylics: Designing, Displays, Advertising, Homeware

ŠIRITE HRVATSKU ISKRU

Najnovije vijesti....

POPIS HRVATA VAN HRVATSKE OD 1. DO 15. TRAVNJA

Privremeno odsutni popisuju se do 31. ožujka

ZAGREB - Popis stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj provest će se od 1. do 15. travnja, a prethodni popis, kojim će biti obuhvaćeni državljani Republike Hrvatske privremeno odsutni iz svog prebivališta u vrijeme redovna popisa, bit će proveden od 1. do 31. ožujka. Popis organizira Državni zavod za statistiku, a provode ga uza Zavod, ministarstva vanjskih i unutarnjih poslova, Ministarstvo obrane te Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave.

- Važno je napomenuti da se popisivanje državljana RH u inozemstvu provodi samopopisivanjem preko pomoćne popisnice, koja je istovjetna popisnici, i može se dobiti u diplomatsko-konzularnom predstavništvu - kazao je ravnatelj Državnog zavoda za statistiku, Ivan Rusan.

Zakonom o popisu stanovništva, kućanstava i stanova 2001. Određena su ukupna sredstva za financiranje popisa - 192 000 000 kuna za pripremu, organizaciju, provedbu i obradbu popisa te objavljivanje podataka. U državnom proračunu RH odobreno je 58 950 000 kuna, vrijednost je donirane računalne opreme 1 800 000 kuna, a Vlada je osigurala prostor za obradbu popisa, čime će se uštedjeti na najmu prostora. Razlika sredstava, koja je 76 126 519 kuna, potrebnih za popis i odobrenih državnim proračunom pokrit će se iz tekuće zalihe proračuna.

U popisu će sudjelovati 22 000 popisivača koji će uz objašnjenje stanovnicima o tajnosti i zaštiti podataka imati zakonsku obvezu tražiti točne i potpune odgovore, s izuzetkom odgovora o nacionalnoj i vjerskoj pripadnosti.

DRAŽEN BUDIŠA OBZNANIO SVOJ PLAN O BIH

S obzirom na goruću političku situaciju u susjednoj državi, odluke Hrvatskog narodnog sabora u Mostaru i oštre reakcije koje su uslijedile od predstavnika međunarodne zajednice zbog proglašenja hrvatske samouprave, Budiša je u razgovoru za najnoviji broj tjednika Globus dao svoje viđenje situacije u susjednoj državi, te iznio plan njezina preustroja koji, kako je naglasio, podržavaju i ostali lideri šestorke.

Prema Budišinu shvaćanju problema u BiH, sadašnje državno uređenje Bosne i Hercegovine nije trajno rješenje jer je nastalo na temelju daytonskog sporazuma, stvorenog u određenim političkim okolnostima. Daytonski sporazum tada je bio jedina mogućnost, no pet godina nakon njegova potpisivanja treba odgovoriti na probleme koji su se u međuvremenu javili i za koje taj mirovni sporazum ne predviđa rješenja.

Predsjednik HSLŠ-a stoga predlaže da se, temeljem načela o nedjeljivosti i teritorijalnoj cjelovitosti Bosne i Hercegovine ukinu entiteti, te unutar Federalne Države BiH uspostave kantoni kojih bi bilo izmđu 12 i 14, a oni ne bi imali pravo uspostavljati posebne odnose sa susjednim državama. Podsjetimo, Hrvatska je još prije nekoliko godina potpisala Sporazum o posebnim odnosima s Federacijom BiH, dok su Republika Srpska i SR Jugoslavija to učinile upravo ovoga tjedna, kada je jugoslavenski predsjednik Vojislav Koštunica posjetio Banju Luku. Ideja o kantonizaciji BiH, koja ne predstavlja novost među političkim inicijativama, takve bi sporazume ukinula, što bi se u političkoj realnosti teško ostvarilo, baš kao i ukidanje srpskog entiteta.

Budišin plan za BiH obuhvaća i dvodomnu strukturu jedinstvenog BiH parlamenta u kojemu bi Dom naroda jamčio nacionalnu ravnopravnost, a lider druge po redu najjače političke stranke u Hrvatskoj naglašava da se naša zemlja treba aktivnije uključiti u probleme susjedne države uz bezuvjetno podupiranje cjelovitosti i nedjeljivosti BiH.

Do sada je, smatra Budiša, hrvatska politika bila pasivna prema BiH pa je on više puta na sastancima šestorke predlagao da se ozbiljnije raspravlja o toj temi, naglašavajući svojim koalicijskim partnerima da se hrvatsko političko vodstvo ne može ponašati kao da ih se ne tiče sudbina BiH i Hrvata koji žive tamo. No, na ovakve Budišine izjave, koalicijski partneri uglavnom su odgovarali riječima kako još ima vremena za to. Li-

der HSLŠ-a takvo oklijevanje tumači "zaslugama" dr. Franje Tuđmana za situaciju u BiH, jer veliki dio političara vladajuće koalicije smatra da se zbog stalnog uplitanja bivše vlasti u probleme susjedne države, sada treba "primiriti". Takvo mišljenje ne dijeli i lider HSLŠ-a koji smatra da političari šestorke, koji su godinama kritizirali Tuđmanovu politiku prema BiH, sada imaju moralno pravo i elementarnu političku obvezu da vode aktivnu politiku prema toj zemlji na načelima koja će biti dijametralno suprotna od Tuđmanovih.

Reakcije na ovakav Budišin prijedlog o kantonizaciji BiH tek se očekuju, no kako smo saznali, on se vrlo ozbiljno razmatra i u Hrvatskoj, koja će se aktivnije uključiti u traženje rješenja za probleme susjedne države, ali i od strane međunarodnih institucija. Međunarodna zajednica spremna je saslušati sve savjete koje aktualno hrvatsko vodstvo može ponuditi u rješavanju problema u Bosni i Hercegovini, pa je i premijer Račan, koji je također najavio plan rješenja za BiH, spreman na novu rundu razgovora s hrvatskim političarima u susjednoj državi. Zato je i lider HDZ-a BiH Ante Jelavić dva dana boravio u Zagrebu, gdje se, kako neslužbeno saznajemo, susreo s najvišim domaćim političkim dužnosnicima.

(Slobodna Dalmacija, 8. ožujka)

JANICA KOSTELIĆ POBJEDNICA SVJETSKOG KUPA

Zagreb, 11. ožujka, Najbolja hrvatska skijašica Janica Kostelić pobjednica je Svjetskoga kupa alpskih skijašica za sezonu 2000./2001., a do naslova je stigla već nakon prve vožnje današnjega veleslaloma u švedskom Areu, posljednje utrke Svjetskoga kupa, u kojem je njezina najveća konkurentica za naslov ukupne pobjednice Austrijanka Renate Goetschl pala. Janica Kostelić ostvarila je tako najveći uspjeh u povijesti hrvatskog skijanja i postala druga najmlađa pobjednica Svjetskoga kupa. Nakon što je jučer primila mali Kristalni globus za pobjedu u slalomu, te prestižni trofej Serge Lang za najbolju skijašicu godine, Janica će primiti i veliki Kristalni globus pobjednice Svjetskoga kupa.

Najbolja svjetska slalomaišica uoči današnje utrke imala je 67 bodova prednosti ispred Goetschl, kojoj je za pobjedu trebao visok plasman, no psihološki pritisak očito je bio prevelik za Austrijanku, kojoj je ova utrka bila najvažnija u sezoni.

Janica je prvu vožnju veleslaloma odvezla sigurno i u laganom ritmu s obzirom na okolnosti koje su je pogodile posljednjih dana. Nakon jučerašnjih želučanih tegoba i ozljeda koje ju muče, Janici je posao olakšala i sama Goetschl svojim odustajanjem u prvoj vožnji, nakon čega je počelo veliko slavlje u taboru hrvatske reprezentacije, ali i širom Hrvatske.

DALMATINSKI BISKUPI BARIŠIĆ, PULJIĆ, ŠTAMBUK I IVAS IZ KNINA PORUČILI POLITIČARIMA:

Dosta je priča, učinite da narod može zaraditi svoj kruh

KNIN - Više od tisuću Kninjana i njihovih prijatelja vjernika okupilo se na euharistijskom slavlju u kninskoj Crkvi Gospe Velikog Hrvatskog Zavjeta, koji su s vjernicima zajednički slavili i biskupi Splitske metropolije, nadbiskup i metropolit splitski mons. dr. Marin Barišić, biskup dubrovački mons. dr. Želimir Puljić, biskup hvarski mons. Slobodan Štambuk i domaćin mons. Ante Ivas, šibenski biskup. Dolazak biskupa Splitske metropolije u ovo korizmno vrijeme vezan je uz hrabrenje vjernika na izdržljivost u socijalnim i svim drugim nedaćama.

- Vi imate pravo na dostojanstven život. To vam poručuje Isus Krist. Imate pravo na smještaj i komad zemlje. Imate pravo živjeti svoju vjeru i kulturu te pravo da svojim rukama zaradite svoj kruh. To pravo imate po Božjem zakonu, a ne po ljudskoj samovolji - istaknuo je u propovijedi biskup Šibenski mons. Ante Ivas te dodao: - Zato s ovoga mjesta mi dižemo svoj glas u ime Isusa Krista i u vaše ime, jer on je veći od raznih političkih govora i obećanja. Dižemo glas pred javnošću, političarima, humanitarima i borcima za ljudsko pravo. Učinite napokon nešto stvarno, dosta je priča, učinite napokon nešto kršćanski. Pomozite u ovo sveto korizmno vrijeme ovom napaćenom narodu da može živjeti dostojanstveno, jer po Ocu Bogu svi imamo pravo na to. (Večernji list, 12. ožujka)

Vaša pisma....

Dear editor,

Feb. 16. 2001.

Re: **"RATLINES" by Mark Aarons and John Loftus, 1991**

I am very grateful to Mr. Ivica Puhalo for letting me read the above-mentioned book. It has enraged me to a high degree.

Let me say that this book is very interesting. Let me also say that this book is devilishly complexed as it is supposedly covering a subject of enormous proportions. Let me also say that this book has a double personality as it is obviously written by at least two people: one who is an investigator, the other who is a propagandist hired by the communist Yugoslav government to throw mud at Vatican, the clergy and the Croatian organization in exile. The latter writer (I don't know which one of the two it is) is even using the early communist propaganda terminology when referring to those who were fighting against them, or even those who were running away from them.

I have personally met several people mentioned and maligned in this book. I had the misfortune to be one of those who with infinite sadness in my heart had to leave my beloved country (called Croatia) and then had the rare privilege to personally meet the "war criminals" father Draganović, father Maderac and others. I, in the company of several other exiles, used to meet with father Draganović in the Sr. Geronimus (San Girolamo, or Sv. Jeronim) Institute in Rome, on several occasions. Father Draganović was a person who could give us hope for the future, or a few streetcar tickets. The greatest gift was a Red Cross visa to Argentina. Anything criminal about that? I don't think so.

I can state today that, had it not been for the Catholic institutions in Italy, we who managed to escape Tito's hell would have had a very predictable end: forcible repatriation. For me it would have been for the second time: the earlier one being the one that happened in the summer of 1945 when, after the Croatian army retreat to Austria, we were handed over to the reds. The death march to Vršac and Kovin followed.

J. K. Belins, Toronto

(This letter is being repeated from the last issue due to the typing error, for which we are sincerely very sorry.)

Nikola Jukić:

DJECA U RATU NAJVIŠE GUBE

*Djeca u ratu
najviše gube,
jer ne gube
samo zube.*

*Djeca u ratu
gube tatu,
a zbog rata
sestru i brata.*

*Djeca u ratu
preko reda
gube i majku,
baku i djeda.*

*Djeca u ratu
puna su bola,
zbog razrušenih
vrtića, škola.*

*Djeca u ratu
gube svu radost,
osmijeh, djetinjstvo
igre i mladost.*

*U ratu djeca
gube ljubimce,
svoje papige
i kanarince.*

*U ratu djeca
gube igračke,
plišane mede,
zeke i mačke.*

*U ratu djeca
s tugom, a šutke,
gube svoje
najdraže lutke.*

*U ratu djeca
gube najviše,
izgube suza
kao kiše.*

*U ratu djeca
najviše gube,
jer ne gube
samo zube.*

U Croatia restaurantu - kratka pauza...

RAZMIŠLJANJA

Prošle nedjelje, bila sam sticajem okolnosti u dvije naše crkve, koje su, hvala Bogu, bile pune, nije bilo praznih stolica. Divno i hvale vrijedno i hvala Bogu da je tako. I trebalo bi biti tako svake nedjelje.

Primjetivši da ima osoba u poodmakloj dobi ili majke s malom djecom koje stoje, misli su mi odlutale na "drugi kolosjek". Sjetila sam se kako smo mi rasli i bili odgajani. Ako si mlad i zdrav ustupi svoju stolicu starijem, bolesnom ili majci sa malim djetetom. I nije nam nitko trebao reći, sami smo se digli i ponudili mjesto. A ako bi tko kojim "slučajem" to od nas i "zaboravio" - uvijek se našao netko od starijih da nas pouči i podsjeti o tome.

A danas, nažalost, i u našim crkvama to je rijetkost da će roditelji svoju djecu upozoriti na to da se dignu ili posjesti na krilo malo djeteta i ustupili svoju stolicu potrebnome. Sjetila sam se kad sam bila u Međugorju kako smo "dijelili" stolice, po desetak, petnaestak minuta da bi nam bilo lakše izdržati.

Podsjetimo se toga i ne izgubimo tu divnu društvenu i kršćansku vrijednost - "podijelimo" sa onima u potrebi, pa bila to i stolica u crkvi.

Biserka Milinković

Služite se našim pokroviteljima

Taste of Europe

MEAT & DELICATESSEN INC.

* Zadovoljava srca svih gurmana sa kvalitetnim odrescima za vaše roštilje.
* Taste of Europe vas očekuje danas i svaki dan s velikim izborom mesa, kobasica, salama i velikim izborom proizvoda iz Hrvatske i Europe.
* Snabdijevamo meso za duboko smrzavanje.
* Povoljne cijene za bankete i slavlja.

Posjetite nas na
200 County Court Blvd. Brampton, Ontario
905-455-1077
OBITELJ POLUNIĆ RADO VAS OČEKUJE

Danas sam pitala neke kako im je bilo. Jedna moja poznata je rekla ono što sam i ja mislila: "Baš kao doma". Glazba Veseli pajdaši (orkestar prijateljskog ogranka H.B.Z. 525) nije bila preglasna, (svi su uživali u dobroj glazbi za ples!!), ljudi su bili sretni da su mogli u miru porazgovarati, tako da je i ova večera H.B.Z. Odsjeka 515, "Bernard M. Luketich"-a zaista uspjela. Čestitamo svima, a posebno obitelji Šmintić, koja je bila u punom sastavu - na poslu! Malo je takovih! (VK)

NATURE'S WAY se svima preporučuje kvalitetom svojih proizvoda

Gđa. Villy Mitrović, prijazna "domaćica" Nature's way

Preporučujemo

Zdravlje je najveće bogatstvo, a bolesni bi na tu staru izreku mogli nadodati: "Najveća sreća je kad čovjek ozdravi." Mnogi od vas sa problemima prostate, masnoće u krvi, visokim pritiskom, bolovima u želucu i još drugim problemima, obratili ste se na "NATURE'S WAY CO.", prirodnih lijekova, a vaše riječi zahvale potvrđuju da vas nismo iznevjerili.

A što tek reći o našoj kremi od majčine dušice, koju žene jednostavno ne mogu prehvaliti? Ako vam je imalo stalo do vašeg izgleda, da imate glatko lice, ovu kremu nemojte nikako propustiti. U drevnim danima ona se tajno spravljala samo za dvorske dame, a danas je eto i vama dostupna! Ako niste ne samo zadovoljni, nego jednostavno oduševljeni s tom kremom, mi ćemo vam bez ijednog pitanja vratiti novac. Dodatna dobra vijest je što smo je uspjeli osloboditi carine, pa vam je nudimo po povoljnijoj cijeni.

A za kraj, evo i naš **NAGRADNI KONKURS!** Prve dvije osobe koje nas nazovu nakon što pročitaju ovaj oglas, dobit će na poklon jedan od naših čajeva, kapi, masti ili majčinu dušicu.

Nazovite Nature's Way Co." na

Tel: (905) 846-3060

Ponosni tata Tony Marek sa sinom Mathew-om (baka Ljerka i djed Milan se vide u pozadini)

POST FESTUM

Upravo mi je bilo teško razgovarati sa slikarom Sardelićem - jer sam shvatila kako u stvori (ne)svjesno vrijeđamo umjetnike u našoj sredini! Nisam kupila VJEČNU DOMOVINU, ne zato što sam bila "kratkovidna", već nije bilo novaca, no danas mi je žao. Trebala sam pronaći novce. To moje gotovo neodgovorno ponašanje liči mi na ponašanje raznih "nas" - koji smo zaboravili što znači umjetnost, i što mi dugujemo tim našim hrvatskim umjetnicima.

Ovdje u našoj zajednici Toronto, Mississauga, Ontarija i konačno Kanade djeluju razne udruge i institucije koje bi se trebale baviti i umjetnošću, između ostalog. No, nažalost, osim nekih predavanja (razne vrste) nema ničeg organiziranog u životu ove zajednice što bi prikazalo ljude kao što su Ante Sardelić, Nada Rafaj, Anton Cetin, Edward Kotlan, Krešo Čavlović i druge umjetnike zajednice, koje nisam ni navela - a koliko ih ima! Svi ti naši umjetnici su svojim djelima "stavljali" na papir ili platno ono što smo mi svi osjećali u danima žalosti ili ponosa. Time njihova djela nisu samo njihova, to su djela koja pronose misao Hrvatske gdje god krenu.

I čovjek bi pomislio kako svatko od tih umjetnika može jako lako organizirati izložbu slika, skulptura, radova... Nažalost, nije tako. Za sve trebaju ili financijska sredstva, neka vrste potpore, a najviše od svega treba dobra volja, želja. Kako izgleda, toga, te "dobre volje, želje" ima najmanje.

Kako spomenut, u Kanadi ima raznih udruga koje bi se trebale baviti takvim poslom, no nitko od njih (Veleposlanstvo, Konzulat, Kanadsko-hrvatski kongres, AMCA, pa ni naš predstavnik u Ottawa Janko Perić MP) nije se prihvatio organiziranja izložbe hrvatskih umjetnika koji djeluju u našim sredinama. Možda to nije njihov posao, no čiji je to posao, konačno? O životu i radu naših "lokalnih" umjetnika malo i čujemo, a takvim ljudima trebalo bi dati šansu da se iskažu, da li riječima, da li djelom - nije važno, trebamo ih dobro upoznati. KHK nažalost gotovo uopće ne radi, Veleposlanstvo i Konzulat očito imaju svoju zadaću, a AMCA dovodi predavače za svoja predavanja iz SAD-a, potpuno zaboravljajući da su među nama izvanredno talentirani ljudi, koji bi mogli ovoj zajednici predstaviti blago o kojem mnogi čak i ne znaju.

Kaže se, nije sve gotovo "until the fat lady sings", pa možda oni zaduženi za kulturu iz Veleposlanstva, konzulata, KHK-a, posebno AMCA-e pogledaju u riznicu ove zajednice, pa da čujemo malo o ljudima koji su svoje umijeće stavili na platna, slike ili pjesme - dajmo šansu umjetnicima TORONTSKE I MISISAŠKE zajednice. Vrijeme je!

Valentina

U MOSTARU DONESENA POVIJESNA ODLUKA O USPOSTAVI HRVATSKE SAMOUPRAVE U BiH HRVATI ZA FEDERALNU REPUBLIKU BiH

MOSTAR — Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine u subotu je nakon četverosatnog zasjedanja donio odluku o uspostavi hrvatske samouprave u Bosni i Hercegovini. Tu odluku 538 lokalnih, županijskih i federalnih dužnosnika na razini BiH, izabranih iz reda hrvatskoga naroda na općim izborima u studenom prošle godine, Sabor je donio jednoglasno.

Uspostava hrvatske samouprave u BiH provodi se kroz međužupanijsko-međuopćinsko vijeće i, kako je rečeno, bit će privremeni oblik zaštite interesa hrvatskoga naroda u BiH, i to sve do osiguranja pune ustavne i stvarne jednakopravnosti hrvatskoga naroda u susjednoj državi. Sama odluka u svojim temeljnim odredbama navodi da je sjedište hrvatske samouprave u Mostaru, te da će do implementacije odluke Ustavnoga suda BiH o konstitutivnosti naroda na cijelom teritoriju države hrvatska samouprava skrbiti o interesu hrvatskoga naroda na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine.

Posebni propisi

Također se navodi da je na području na kojem djeluje hrvatska samouprava zabranjeno svako djelovanje, poticanje i organiziranje bilo koje djelatnosti koje bi mogle ugroziti suverenitet i teritorijalni integritet BiH, opstanak neke etničke ili nacionalne zajednice ili manjine, izazvati nacionalnu mržnju, dovesti do diskriminacije ili stavljanja u neravnotežan položaj. Najavljeno je da će hrvatska samouprava imati svoj grb, zastavu i pečat, kao i druge simbole o kojima će se odlučiti posebnim propisima. Što se zakonske regulative tiče, svi propisi i opći akti na snazi u BiH i Federaciji BiH ostaju, rečeno je, na snazi u mjeri u kojoj nisu u suprotnosti s donesenom odlukom, ako mjerodavno tijelo hrvatske samouprave ne odredi drukčije.

U zaključnim odredbama poručeno je da se na području novouspostavljene hrvatske samouprave ne priznaje vlast BiH i Federacije BiH koja se, navedeno je, uspostavlja kršeći Ustav BiH i Ustav Federacije BiH, kao i odluke tijela vlasti u BiH, protivno volji hrvatskog naroda plebiscitarno izraženoj na općim izborima u studenom prošle godine. Uz to, odlučeno je da se na području hrvatske samouprave neće primjenjivati odluke međunarodne administracije donesene suprotno Ustavu i međunarodnim dokumentima, te odluke koje bi išle u smjeru poništenja izbornih rezultata i nepriznavanja hrvatske samouprave od predstavnika međunarodne administracije u Bosni i Hercegovini.

Hrvatski narodni sabor usvojio je i platformu za demokratsku i samoodrživu Bosnu i Hercegovinu. U njoj se konstitutivnim narodima u BiH predlaže preoblikovanje unutarnjeg ustroja BiH u Federalnu Republiku Bosnu i Hercegovinu, koja bi se sastojala od više federalnih jedinica s jednakim pravima i odgovornostima, te glavnim gradom pod upravom Federalne Republike BiH. Zajedničke federalne institucije, prema platformi, uspostavile bi se i konstitutivne na načelima pariteta u sudjelovanju, konsenzusa u odlučivanju i rotacije na čelnim mjestima institucija, uz puno poštivanje legitimne volje sva tri konstitutivna naroda. Federalnim jedinicama, predlaže se, pripale bi sve ovlasti koje nisu izričito dodijeljene zajedničkim institucijama Federalne Republike BiH. U sklopu konstitutivnih naroda bila bi uspostavljena nacionalna vijeća koja se sastoje od svih neposredno izabranih zastupnika u skupštine federalnih jedinica, dok bi parlament Federalne Republike BiH bio dvodomni, sa Zastupničkim domom i Domom naroda.

Predsjedništvo Federalne Republike BiH bilo bi sastavljeno od jednakog broja Hrvata, Srba i Bošnjaka i obnašalo bi funkciju kolektivnog šefa države. U jednoj od 15 točaka platforme navodi se da bi sva tijela vlasti u prijelaznome razdoblju bila konstituirana u roku od dva mjeseca, dok bi odluku o raspisivanju općih izbora trebalo donijeti najkasnije do kraja 2001. godine. Spomenuti prijedlog bit će upućen legitimnim predstavnicima bošnjačkog i srpskog naroda, potpisnicima i svjedocima daytonskoga mirovnog sporazuma, Vijeću sigurnosti UN-a te visokom predstavniku za BiH, od kojih se očekuje žurno izjašnjavanje i sazivanje nove međunarodne konferencije o BiH u najkraćem razdoblju.

Za ove odluke u svome govoru zastupnicima HNS-a založio se predsjednik toga tijela i čelnik HDZ-a Ante Jelavić. "Hrvatski narod nije jednakopravan u Bosni i Hercegovini s druga dva naroda. Na takav položaj

mi nemamo pravo pristati i nećemo nikada, bez obzira na sve otvorene prijetnje sankcijama iz dijela međunarodne zajednice. Stvaranje privremene hrvatske samouprave je prvi korak prema otvaranju dijaloga pregovorima i traženju općeg konsenzusa o novoj BiH, ravnopravnoj i multi-etničkoj zajednici u kojoj su svim narodima i građanima ne samo zajamčena, već i u praksi ostvariva sva prava. Mislim da nema dvojbe da privremeno samooorganiziranje, na koje je hrvatski narod natjeran, ne znači nikakvu ponovnu uspostavu Herceg-Bosne i njezinih institucija. To nije korak unazad, već veliki iskorak prema svima prihvatljivom rješenju. Uvjeren sam da do stvaranja privremene hrvatske samouprave mora doći u svim dijelovima Federacije, pa i izvan većinskih hrvatskih područja — rekao je Jelavić.

Nema radikalizma

Na kraju svoga govora Jelavić je kazao da će HNS povući odluku o uspostavi privremene hrvatske samouprave i sve zakonske propise njezina privremenoga Zakonodavnog vijeća u roku od 15 dana, ako se ispune uvjeti Hrvatskoga narodnog sabora u skladu s ustavima BiH i F BiH, koji jamče ravnopravnost hrvatskog naroda s druga dva konstitutivna naroda, navedene u Deklaraciji HNS-a. Jelavić je u svome govoru, a to su poslije svojim glasanjem potvrdili i zastupnici, kazao da HNS donosi odluku po kojoj će, ako politički partneri u BiH i međunarodna administracija u predviđenom roku od 15 dana ne udovolje navedenim uvjetima, sve odluke o uspostavi privremene hrvatske samouprave, kao i propise i odluke Zakonodavnoga vijeća, proglasiti punovažnima.

SAT I POL TRAJALI SU POZDRAVNI GOVORI

Biskup Perić: Narod ne smijete iznevjeriti

Gotovo sat i pol trajali su pozdravni govori gostiju. Prve redove u domu Herceg Stjepana Kosače, osim crkvenih velikodostojnika iz Hercegovine, zauzeli su bivši i sadašnji politički dužnosnici iz Republike Hrvatske. Vladajuću šestoricu predstavljao je Zdravko Tomac, dok je najbrojnije bilo izaslanstvo HDZ-a u kojemu su, uz Dragu Krpinu, bili i Ivić Pašalić, Ljerka Mintas-Hodak, Milan Kovač, Ljubo Česić Rojs...U ime HSP-a nazočio je predsjednik Anto Đapić. Hrvatskom narodnom saboru u Mostaru bio je nazočan i predsjednik Središnjega nacionalnog stožera za obranu digniteta Domovinskoga rata pukovnik Mirko Čondić, čiji su izlazak na pozornicu i sam govor popraćeni bumim pljeskom nazočnih. Od bivših dužnosnika HDZ-a moglo se vidjeti i Zvonimira Šeparovića, generala Hrvatske vojske Slobodana Praljka te mnoge druge. Svoj nedolazak na Sabor predsjednik RH Stipe Mesić ispričao je brzojavom, isto kao i lider HSLS-a Dražen Budiša.

"Narod vam je dao političko povjerenje, jer ste mu dali konkretno obećanje. Ako vi svoje obećanje zaboravite, narod vam to nikada zaboraviti neće! A ako vi to obećanje ispunite, učeći na prošlosti, pa i na negativnoj prošlosti, narod će vas znati počastiti i na tome zahvaliti — poručio je sabornicima mostarski biskup msgr. Ratko Perić, čiji je govor pobrao buran pljesak.

U ime hercegovačke franjevačke provincije govorio je njezin provincijal fra Tomislav Pervan, koji je kazao: "Neka bude danas sve blistavo i jasno, neka svi Hrvati budu jedno, ovi ovdje u Mostaru, dolje u Čitluku, gore u Orašju."

Zdravko Tomac, predstavnik vladajuće hrvatske šestorice, vezano uz ponudenu platformu o uređenju BiH, kao i o predloženoj odluci o uspostavi hrvatske samouprave u BiH kazao je kako Hrvatska podržava svaku platformu i inicijativu, ali da ima rezerve prema jednostranim odlukama i činjenici da se predloženim dokumentima i sami Hrvati upuštaju u kršenje Dayton a Ustava.

Republika Hrvatska učinit će sve što može u rješavanju problema u dijalogu s međunarodnom zajednicom, poticanju inicijativa. Međutim, odgovornost je na vama, neće Zagreb upravljati Hrvatima u BiH — poručio je s govornice Tomac.

Mostarski biskup Msgr. Ratko Perić: POZDRAV HRVATSKOM NARODNOM SABORU

Gospodine Predsjedniče! Poštovani članovi Hrvatskoga Narodnog Sabora! Cijenjeni Zbore!

U svojstvu mjesnoga biskupa u Mostaru, gdje se danas održava 2. Zasjedanje ovoga značajnoga Skupa, pozdravljam sve sudionike, napose zastupnike Sabora. Razlozi su za to mnogobrojni, ne mogu se svi ni nabrojiti:

1) Demokracija. Ako u Bosni i Hercegovini, kao i u drugim civiliziranim zemljama svijeta, treba u društvenom smislu funkcionirati demokracija, tj. vladavina narodne većine - a svi se slažu da treba! - onda pozdravljam ovaj Sabor kao građanskog iskaz glasačkog tijela hrvatskoga naroda i kao politički izborni i moralno dopustiv oblik samozaštite ovoga naroda. I za one koji se smatraju učiteljima demokracije vrijedi zakon da ne mogu zaobilaziti zakon demokracije!

2) Referendum. Ako hrvatski narod u BiH ima pravo na samoobranu svoga bića i svojih prava, obveza i sloboda - a bjelodano je da ima! - onda ovaj Sabor pozdravljam kao plebiscitarno izbornu i očitovanu odluku toga naroda na prošlogodišnjem referendumu. Stoga ovaj Sabor kao društvena i politička institucija treba ostati stabilna i trajna, makar se sve stranke promijenile i silom ukinule i svi današnji sudionici ovoga Zasjedanja sišli s povijesne tribine; kažem: "institucionalno" ostati, jer je to zahtjev političke volje hrvatskoga naroda, koji će se konstituirati u najprikladniji samoodrživi državni oblik u zemlji.

3) Jednakopravnost. Ako u BiH postoje tri naroda - a svima je očito postojel! - oni su nužno upućeni na uzajamno poštovanje, suradnju i jednakopravnost. Stoga pozdravljam ovaj Sabor kao predstavništvo očitovano demokratskim izborom hrvatskoga naroda koji želi živjeti s drugim narodima na osnovi jednakopravnosti, tj. prava na život, na povratak svih na svoje, na osiguran im ostanak dostojan čovjeka, na kulturnu i prosvjetnu samosvojnost, na uporabu jezika, na zdravstvenu zaštitu, na vlastitu obranu i mass-media, na rad i ekonomsku raspodjelu dobara, na vlastito znakovlje, na osnovne slobode uključujući slobodu misli, savjesti, religije i uvjerenja, na narodno samoodređenje i suverenost, poštujući nepovredivost vanjskih granica ove zemlje. Pomažući svomu narodu, Sabor će tako pomoći i drugim narodima.

4) Narod i međunarodna zajednica. Ako je hrvatski narod želio - a jest želio jer se našao u velikoj nevolji! - da u nedavnom besmisleni krvoproliću intervenira moćna međunarodna zajednica, onda pozdravljam Sabor koji će pokazati da ovaj narod, zahvalan za političku intervenciju u zaustavljanju rata, koji je isto tako od te iste međunarodne zajednice mogao biti spriječen u samome početku, nije tom svojom željom htio prijeći iz jednoga bespravlja u drugo. Niti je mogao potpisati i izručiti svoj identitet, suverenitet i subjektivitet toj zajednici da ga ona prekraja, pretapa i radi od njega kako joj se sviđi. Ovaj se narod spreman suočiti s povijesnom istinom, s ljudskom pravdom, željan trajnoga mira i raspoložen na recipročno praštanje sa svima, ali ne na robovanje nikomu. Niti će se Hrvat pomiriti s time da mu se grijeh na svjetskoj razini medijski i sudski udeseterostručuje, a grijesi i zločini drugih deseterostruko umanjuju. Istina rađa pravdu, pravda donosi mir, a iz pravoga mira nastaje opće izmirenje!

5) Revizija. Ako je svaka politička ustanova podložna promjeni i usavršenju - a svima je očito da jest! - onda pozdravljam predstavnike ovoga Sabora kao mjerodavne pregovaratelje s predstavnicima međunarodne političke zajednice, da u ovom traženju izlaza iz B-H-a krize, nađu mirno, pravedno i trajno državno uređenje, revidirajući ne samo pojedine nepravedne zakone već donesene, nego pogotovo revidirajući nesavršeni Washingtonski sporazum iz 1994. i još nesavršeniji Daytonski iz 1995. Ne prestajemo ponavljati da su ti međunarodni politički akti ozakonili i omogućili da, nepravedom podjelom zemlje, hrvatski narod ostane ne samo prepolovljen, nego, evo, i egzistencijalno ugrožen, iz parlamenata odstranjen i na stup srama na sudištu u Haagu pribijen. Odgovorni predstavnici međunarodne zajednice svega su toga svjesni, pa opet ostaju na ovakve javne vapaje više gluhi nego stvarno zabrinuti.

Sabor svojim miroljubivim radom može biti jasan odgovor svjetskoj političkoj strategiji i njezinoj taktici s Haaškim sudom kojemu je, kako narod ovdje općenito shvaća, bitna namjera da se zemlja, daytonski pacificirana, ovako kontradiktorno konstituira, pa i pod cijenu presuda od 15, 25 i 45 godina robije braniteljima hrvatskoga naroda, koji su se većinom svojevrijolno prijavili na suđenje i, nakon više godina čekanja sudskoga procesa, nije im dokazan nijedan individualan zločin.

Međunarodna je, kažu, previše utrošila na ovaj be-ha projekt da se

sada vraća s krivoga puta. Pametan čovjek, kad zaluta, zna da ga manje košta ako se natrag vrati, nego da i dalje luta!

Ovaj Sabor svojim odlučnim, odgovornim i ozbiljnim djelovanjem, prema međunarodno prihvaćenim načelima, može pomoći i svomu narodu i spasiti čast te nagluhe i lutajuće međunarodne politike u BiH!

6) Narod, ne "ostali". Ako su Hrvati samostojan, samonikao, izvoran narod u BiH - a jesu, i to ne od jučer - onda pozdravljam ovaj Sabor koji će kao mjerodavan faktor međunarodnoj zajednici reći da ne smišlja zakone koji će dva druga naroda promicati u prave narode s pravnim političkim i državnim institucijama, a Hrvate postupno micati u rubriku "ostali", ugrožavajući im političku volju, i stoga također ime, jezik, vjeru, kulturu i sve ono po čemu se narod smatra narodom. To ne bi smjela dopustiti ni druga dva naroda.S njihovim će se narodnim predstavnicima ovaj Sabor na ravnopravnoj nozi nositi i konsensusom donositi najbolja rješenja, pa ako treba i u prisuću međunarodne zajednice.

7) Divide et impera. Ako je međunarodna zajednica - jesu li to predstavnici EU-a, SAS-a ili UN-a, ne znam - uvjerena da silom SFOR-a može implementirati ili odjelotvoriti političku kontradikciju, tj. na papiru priznavati hrvatski narod, a u praksi mu ignorirati političke glasove i volju - onda pozdravljam ovaj Sabor koji će kao legitiman subesjednik tražiti od te međunarodne političke zajednice da prema hrvatskomu narodu i njegovim zakonitim zastupnicima prestane s metodom "kandžije i mrkve".

Sankcije koje se poduzimaju samovoljnim svrgnućem političkih predstavnika, nasilnim provaljivanjem SFOR-ovaca u hrvatske institucije, manevriranjem predizbornoga zakona, pristranom podjelom ekonomske pomoći i tomu slično niti su za jedan narod pedagoška, demokratska i moralna mjera, niti su na čast onima koji ih tako primjenjuju.

Isto tako ako međunarodni arbitar federalne, državne i daytonske ustave arbitramo mijenja - a očito mijenja pa potom ponekad arbitramo pere ruke da nije u njegovoj moći opozvati što je sam nametnuo - onda pozdravljam ovaj Sabor koji će kao legitiman i respektabilan sugovornik od međunarodne zajednice tražiti da se domaćim političkim pojedincima, koje narod kao takav nije delegirao, ne služi, uzaludno dokazujući narodu da mu tako služi, i to na njezinu političku kompromitaciju a na opću hrvatsku narodnu štetu.Nije ljudsko pravo i sloboda u međunarodnom ni vojnom potencijalu, ni novčanom kapitalu, ni Haaškom tribunalu, nego u Božjem zakonu, u dostojanstvu čovjeka i naroda, koje mu je Stvorac njegov dao. A kao razuman narod, Hrvati će sa zahvalnošću primiti međunarodne "dobre usluge" za opće dobro.

8) Zakonita borba. Židovsko je plemensko pučanstvo živjelo 400 godina u Egiptu ne kao narod, nego kao raja, kao bijelo i crno roblje crnčeci na faraonskim plantažama i piramidama. A uvijek su nazivani tzv. "građanima" koji su bili bez ljudskih prava i građanskih sloboda s drugima, a u neka doba čak bez prava na život rodene muške djece, pa prema tomu nisu bili građani ni drugoga, nego dvadeset i drugoga i nikakva reda.

Mojsije je s bratom Aronom, po nadahnuću Boga stvoritelja i osloboditelja, stao pred silnoga faraona, stavio se na čelo tih robijaša i "građana" . Među pučanstvom vladao je do tada zakon bez zakona: otmi, prevari, ubij, samo da se ne zna ili da te nitko ne može uhvatiti. Tako bijaše sve do onoga trenutka dok nije Mojsije sišao s Božjega brda Sinaja s Dvjestva pločama u rukama i narodu predao Ustav i sustav zapovijedi Božjih: Boga se boj! Roditelje poštuj! Bližnjega ne ubijaj! Tuđe ne otimaj! Na susjeda ne potvaraj! Na bližnjega lažno ne svjedoči! Grješno ne bludniči! Dapače, niti poželj tuđega ženidbenog druga niti ikakve tuđe stvari.

Hrvati, pa tako i hrvatski katolici, na ovim su be-ha prostorima bili preko četiri stoljeća više na otomanskom čitluku i u zatvoru nego na svojoj njeni i slobodi. A sedamdeset godina prošloga stoljeca više u emigraciji i u jugoslavenskom zatvoru i strahu nego na svome slobodnome okrajkju. Hrvatski narod ne želi biti ni u čijim, ni domaćim ni u međunarodnim lancima, nego narod na svojoj zemlji, svoj na svome, s ljudskim dostojanstvom, samopoštovanjem i poštovanjem drugih. On želi poštovati sve Božje zapovijedi i sve pravedne ljudske zakone.

Zaključak. Sudski činovnik u Austro-ugarskoj monarhiji Martin Đurđević u svojim "Memoarima sa Balkana", pretiskanim prošle godine u Stocu, donosi ovu zgodu. U vrijeme tursko-austrougarskoga rata (1875-78) na sugestiju otomanskoga sultanata, koji je stao kršćanskoj raji obećavati brda i doline, "blagostanje i reforme" (str. 83) samo da ne ide u borbu za svoja prava i slobode, zapadni su se konzuli kao sultanovi glasnogovornici javili te pošli na pregovore s vođama jugoistočne Hercegovine. Dodu tako konzuli međunarodne zajednice određenoga dana na hercegovačko-dalm-

“HRVATSKA ISKRA” - Broj 78, 15. III. 2001.

Obitelj Sardelić: Supruga Divna, sinovi Anton i Tomislav i naš poznati slikar Ante Sardelić (Večera Odsjeka #515, HBZ)

Gosp. Sardelić, izvanredni hrvatski slikar, koji je svojim djelima pronio čast hrvatskom narodu, kaže u kratkom razgovoru: “U umjetnosti znam što mi je činiti, jer to sam ja. Mape ‘Vječne Domovine’ su dio mene, ali one nisu samo dio mene, već i dio stvaranja Neovisne Hrvatske, mape VJEČNE DOMOVINE smo mi svi.”

Pitala sam na kraju gosp. Sardelića što ima poručiti čitateljima HRVATSKE ISKRE, i riječi su samo izletjele iz čovjeka, čija ljubav prema domovini se vidi i osjeća u svakom crtežu, slici, svakoj pjesmi, u svakoj mapi VJEČNE DOMOVINE: Državu smo dobili, ali nije još sve završeno. Svi Hrvati, oni u domovini, a osobito mi u iseljeništvu, jer osjećamo još jače tu našu ljubav prema domovini ,moramo se još iskazati našim druženjem, ujedinjavanjem, djelujući zajednički kao što smo bili kad smo stvarali državu, bez obzira koja je stranka na vlasti. Stranke odlaze, Hrvatska ostaje”.

Večera Odsjeka # 515, H.B.Z.

U subotu 3. ožujka u gotovo prepunoj dvorani “Canadian Legion” na Weston Rd. u Torontu održana je vrlo ugodna “obiteljska” večera Hrvatske Bratske Zajednice, Odsjeka 515 “Bernard M. Luketich”. Za svakim stolom bili su članovi i prijatelji ovog odsjeka, mnogo poznatih lica, sa nekim smo se upoznali, sreli one koje odavno nismo vidjeli, no ono što je mene posebno oduševilo bio je velik broj djece i mladih koji su bili vrlo “comfortable” sa nama “starijima”. Broj manje djece koji je zadovoljno trčkarao po dvorani ne znam, a bilo ih je zaista lijepi broj, a za stolom kraj mene bili su mnogi mladi koji su, koliko znam, svi članovi ovog odsjeka.

Gosp. Šmintić, predsjednik, pozdravio je sve, zahvalivši svima da su se pridružili ovoj obiteljskoj večeri. Zahvalio je svima na potpori u radu, stalnoj brizi, kao i donacijama koje idu za uzdržavanje 7 nezbrinute djece, kao i za kupnju jednih invalidskih kolica.

Zrinski-Frankopan

“HRVATSKA ISKRA” - Broj 78, 15. III. 2001.

Ženski pjevački zbor, koji eto radi već devet godina pod vodstvom prof. Betty Kovač, otpjevao je kanadsku i hrvatsku himnu, kao i neke druge pjesme (Dobro mi došiel prijatel, Tu za repu, tu za len, Hrvatska je domovina moja, Ne dirajte mi ravnicu). Ovaj zbor žena iz naše zajednice zaista se trudi da ponudi raznovrstan repertoar. Kako sam i ja nekad bila članica ovog zbora, znam da rad nije lagan, no rezultati su dobri, a članice Ženskog zbora mi govore “lijepo nam je kad pjevamo, no lijepo nam je i kad smo samo zajedno, u razgovorima, u veselju.” Tko zna, možda ćete se i Vi pridružiti ovom zboru, jer kako govore članice zbora i dirigent, prof. Kovač, nove članice su uvijek dobro došle.

Ženski pjevački zbor s dirigentom prof. Betty Kovač

Nakon Ženskog zbora, zaplesali su izvrzni Zrinski-Frankopan folklorni ansambl. Mladi plesači i plesačice razveselili su cijelu dvoranu, a posebno djecu, izvrsnom izvedbom hrvatskih kola i plesova. Gosp. Nikica Vrdoljak, “glavni” ovog folklomog ansambla izvrsno je vodio svoje mlade plesače, koji su gotovo nenadmašni u umjetničkom izvođenju dragih nam plesova. Mladi plesači i plesačice otplesali su Turopoljske plesove, Laščinsku polku, Prigorske i posavske plesove), a dvorana je zvonila od pljeska kad su mladi široko razvili hrvatski barjak u plesu - svatko uživa u u ovoj točki! Nikica, izvrсни su Ti mladi plesači i hvala Jeleni i Tebi na velikom trudu!

U smijehu i šali gđe. Milica Kardum i Darinka Šmintić skuhale su zaista dobru večeru

Ostala sam, po običaju, kratko. No za ono kratko vrijeme porazgovarala sam sa mnogima, pojela jako dobru večeru (osim kolača, no po licima ostalih vidjela sam kako su i kolači bili izvrsni) - kuharice i sve žene koje ste donijele hranu (jer mnoge žene su donijele hranu) - bilo je odlično. Za mojim stolom svi su uživali.

REAKCIJE HRVATSKIH POLITIČARA NA PETRITSHEVU SMJENU JELAVIĆA

- Pribojavali smo se ovakva razvoja događaja. Upozoravali smo vodstvo HDZ-a da u ovoj osjetljivoj situaciji ne pribjegava ishitrenim odlukama. Nažalost, do njih je došlo na skupu u Mostaru i Međunarodna zajednica je reagirala na ovaj način - komentirao je sinoć smjenu Jelavića i suradnika premijer Ivica Račan.

Na novinarsko pitanje odgovorio je kako Vlada na današnjoj sjednici u Rijeci neće raspravljati o situaciji u BiH, jer ima tematsku sjednicu i obvezna je učiniti sve da građani bolje žive, da osigura jače funkcioniranje lokalne samouprave.

Hrvatska Vlada i šestorka upozoravale su organizatore skupa u Mostaru da ne pokušavaju donositi ekstremne odluke na brzinu. Hrvatska vlast pokušat će tražiti trajna rješenja u kojima će interesi hrvatskog naroda biti zaštićeni - rekao je predsjednik Sabora Zlatko Tomčić.

Stvaranje hrvatske samouprave potez je koji Međunarodna zajednica ne može tolerirati. Dijalogom treba riješiti sve probleme, rekao je potpredsjednik Sabora dr. Zdravko Tomac.

- Jelavića može smijeniti samo onaj tko ga je izabrao, a to je hrvatski narod - kazao je HDZ-ov zastupnik Milan Kovač.

- Ovo udaljava sve strane od razgovora i mislim da tako problem čini većim nego što je bio - rekla je glavna tajnica HSLŠ-a i zastupnica Dorica Nikolić.

- Sve ovo što se u zadnjih 15 dana događalo u BiH nije bilo ništa drugo nego najgrublja provokacija Međunarodne zajednice od pojedinaca koji su si umislili da su još u 1992. i da mogu egzistirati atributi Hercega Bosne, ocijenio je potpredsjednik IDS-a Damir Kajin.

-Zbog smjene Jelavića ne treba stradati hrvatski narod u BiH - rekao je čelnik LS-a dr. Zlatko Kramarić.

- Petritsch ovim potezom dokazuje da nije dorastao situaciji. Nadamo se da će se hrvatski narod, mirnim i demokratskim putem izboriti da bude suveren u BiH - kazao je predsjednik HSP-a Anto Đapić. (Večernji list)

HRVATSKA VLADA U PRIPREMI RJEŠENJA ZA KRIZU U BiH

- Razgovaramo o različitim idejama o tome što se može učiniti u BiH kako bi bila stabilna država u kojoj su, do čega je hrvatskoj Vladi iznimno stalo, sva tri naroda ravnopravna na cijelom teritoriju. No, o konkretnim bi prijedlozima bilo neozbiljno govoriti prije razgovora s predstavnicima međunarodne zajednice. Koliko sam vidio, ni kolega Budiša nije govorio detaljno, već više ugrubo ocrtao jednu ideju o razrješenju krize u BiH - komentirao je jučer premijer Ivica Račan ideju s kojom je u javnost izišao njegov koalicijski partner Dražen Budiša.

Račan je rekao da su razvoj događaja u BiH i odluke Hrvatskoga narodnog sabora iz Mostara nametnuli njemu i Vladi zadatak zbog kojeg su u stranu morali staviti mnoge probleme koji su bitni građanima RH.

Račan je u već u utorak poslije podne, kako doznajemo iz Vladinih krugova, imao polusatni telefonski razgovor s Wolfgangom Petritschem. Zanimljivo je da je među Račanovim prvim vanjskopoličkim kontaktima prošle godine, nakon što je preuzeo vlast, bio je upravo onaj s Petritschem. Već tada je Račan iznio ideju o kantonizaciji BiH. Za koji dan javnost bi mogla biti upoznata i s detaljima.

Formalno još nije pokrenuta inicijativa za održavanjem međunarodne konferencije o stanju u BiH, no intenzivne pripreme za širim sastankom u tijeku su. Dio dih kontakata na razini stranih diplomata obavlja vanjskopolički ministar Tonino Picula. Premijer Račan u iduća će dva dana kontaktirati s predstavnicima Europske komisije (razgovarati bi navodno trebao s Javierom Solanom), s predstavnicima HDZ-a BiH, odnosno s Jelavićem, s drugim strankama i dužnosnicima BiH, te s predstavnicima OEES-a. Rezultati tih kontakata detaljnije će se možda znati u petak.

Prema nekim informacijama, sazivanje međunarodne konferencije jedna je od hrvatskih inicijativa, koju bi kao svoju preuzela međunarodna zajednica. Iz istih krugova doznajemo da je međunarodna zajednica spremna i neke druge hrvatske inicijative koje idu k smirivanju napetosti preuzeti kao svoje jer se procjenjuje da bi to bilo djelotvornije. Doznajemo i da su američki veleposlanici u BiH i Hrvatskoj za razgovora s predsjednikom vanjskopoličkog odbora Sabora dr. Zdravkom Tomcem uzeli njegovo pismo upućeno predsjedniku Parlamentarne skupštine OEES-a kao moguću platformu rješavanja trenutačne situacije. (Večernji list)

UN OPTUŽUJE JELAVIĆA I VODSTVO HDZ BIH DA VODE HRVATE U ISOLACIJU

MOSTAR, 7. ožujka (Hina) - Misija UN u BiH optužila je predsjednika HDZ-a BiH Antu Jelavića i stranačko vodstvo da zaslijepljuju hrvatski narod u toj zemlji i vode ga u izolaciju i sukob s međunarodnom zajednicom, na konferenciji za novinare održanoj u srijedu u Mostaru.

"Jelavić, njegovi prijatelji i stranačko vodstvo zaslijepljuju oči Hrvata. Prvo su zaslijeplili hrvatski narod kako bi ga spriječili da vidi korupciju koja omogućuje tim dužnosnicima da postanu bogati u ime nacionalnosti", kazao je na konferenciji za novinare glasnogovornik UN-ovog ureda u Mostaru Stefo Lehmann. On je dodao da HDZ tim putem vodi Hrvate u "izolaciju i sukob sa svjetskom zajednicom".

"Međunarodna zajednica ne želi izolirati hrvatski narod", istaknuo je Lehman. "Međunarodna zajednica želi stajati na strani hrvatskog naroda zato što narod ne treba plaćati za neodgovorno, sebično ponašanje svojih vođa", rekao je Lehmann.

BISKUP PERIĆ ODGOVARA PETRITSCHU

MOSTAR, 9. ožujka (Hina) - Biskup mostarsko-duvanjski Ratko Perić danas je u otvorenom pismu odgovorio visokom međunarodnom predstavniku u BiH Wolfgangu Petritschu. Visoki predstavnik je komentirajući biskupov pozdravni govor na sjednici Hrvatskoga narodnog sabora 3. ožujka u Mostaru, u najnovijem broju tjednika Globus, među ostalim, izjavio: "Ogorčen sam i šokiran govorom biskupa Ratka Perića i nemam riječi za silnu mržnju i potporu osuđenim ratnim zločincima koju je u njemu iskazao".

U pismu upućenom Petritschu biskup Perić poručuje: "Kad bih ja mrzio osobe, pa čak i zločince koji mi zlo žele i nanose, ne bih bio dostojan ni kršćanskog imena, a kamoli biskupske službe. A kad mi se ne bi gadi li zločini, laži, neistine, nepravde, dolazile bilo s čije strane, onda ne bih smio biti na ovome mjestu".

"Što se tiče moje potpore "osuđenim ratnim zločincima", kako ih vi nazivate, još jednom ponavljam da, zajedno s hrvatskim narodom u ovoj zemlji (BiH), dajem potporu hrvatskim osuđenimcima u Hagu, kojima do sada nije dokazano nikakvo osobno zlodjelo, niti je većina tih osuda postala pravomoćna", kaže biskup Perić. "Ove, koje vi nerazlučno zovete "osuđenim ratnim zločincima" za mene su, dok se ne dokaže suprotno, časni branitelji hrvatskoga naroda u BiH i molim Boga da ih, služeći se svojim božanskim putovima, oslobodi i vrati u njihove obitelji i na radne dužnosti koje im pripadaju", ističe biskup Perić.

Biskup Perić traži od Petritscha da vrati hrvatskom narodu dostojanstvo demokratske političke volje, koja mu je, po biskupovom tumačenju, oteta nepravdnim političkim zakonima stvaranima u okrilju međunarodne zajednice, bez pristanka hrvatskog naroda. Biskup Perić, među ostalim, poziva Petritscha da "svoju političku samovolju" ne nameće hrvatskom narodu i zamjera mu što je kaznio "samog predsjednika iz reda hrvatskog naroda (Antu Jelavića) kojega je taj narod demokratskom većinom izabrao na izravnim predsjedničkim izborima".

Preporučujemo

Krešimir Jewellers Inc.

- specijalna izradba nakita sa hrvatskim grbom i motivima
- vjenčano i zaručno prstenje
- muške i ženske narukvice u 10K, 14K 18K zlatu
- nudimo Vam brzi i stručni servis popravaka
- radimo procjenu nakita za osiguranja

3045 SOUTHCREEK RD. UNIT #2
MISS. ON L4X 2X6 (905) 629-8415

Vijesti iz turizma

PODZEMNI GRAD ISPOD LABINA

"Podzemni grad Istra", 150 metara duboko pod zemljom u napuštenom labinskom ugljenokopu, bit će najveća turistička atrakcija na hrvatskom Jadranu. U to je čvrsto uvjeren ključni čovjek Kulturnog centra Lamparna" iz Labina Dean Zahtila u što je, argumentima i projekcijom trodimenzionalne vizije takvoga grada uvjeravao i hrvatskog predsjednika Stjepana Mesića, pozvavši ga da 2003. bude njegov prvi gost.

Podzemni grad Istra bit će po svemu nalik primorskome gradu - imat će trg, crkvu, kafiće, ulice, svoju samoupravu, gradonačelnika, a možda čak i svoju policiju i valutu. U grad će se stizati kroz rudarski šaht kroz koji su desetljećima ulazili labinski rudari, pored "lamparne", oveće prostorije u kojoj su odlagali karbitne lampe i koja je sada multimedijalni kulturni centar. U funkciji podzemnoga grada bit će i 15 kilometara tunela uklesanog u živu stijenu. Njime će posjetioci grada moći izići u Raši, Plominu i na - plažu u Rapcu.

Iz ovoga prostora krenula je Labinska republika pod geslom "Kova (rudnik) je naša", tu se rodila ideja civilnog društva i lokalne samouprave i njima u spomen u rujnu 1994. osnovali smo KUC Lamparna radi osmišljavanja i oživljavanja napuštenih ugljenokopa. U našem gradu bit će i dječje zabavište. Uz ostalo, ponudit ćemo i mogućnost dubinskog ronjenja u dijelu golemih podzemnih labirinata, potopljenih nakon prestanka rudarenja, pojašnjavao je Dean Zahtila, odjenut u svečanu crnu rudarsku odoru. Da projekt "Podzemnoga grada Istre" nije utopija potvrđuje i prof. dr. Jerko Nuić sa zagrebačkog Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta koji je načinio projektnu dokumentaciju budućega grada. Njima se pridružila i gošća iz Beča Ingrid Schiller, autorica trodimenzionalnog filma o podzemnome gradu, što joj je bio diplomski rad na Tehničkom univerzitetu u Beču, čija se direkcija prihvatila sponzorstva nad ovim jedinstvenim projektom.

U prvoj fazi, novcem Istarske županije i Ministarstva kulture u 2001. će se obnoviti rudarski toranj kao spomenik kulture, a zatim će se u naredne dvije godine rudarska okna pretvoriti u grad čija će nadmorska visina ipak biti 50 metara. Cijena pothvata kreće se do osam milijuna njemačkih maraka. Na pitanje otkuda novac, Zahtila kaže - od sponzora iz cijeloga svijeta. "Godišnje se u svijetu na ime sponzorstva izdvaja četiri od pet milijardi dolara. Treba nam u Hrvatskoj netko pametan da od toga uzme jedan posto", uvjeravao je Zahtila predsjednika Mesića, uručujući mu komplet projekta "Podzemni grad Istra". (Vjesnik)

TURISTE ČEKAJU DOMAĆI BARANJSKI SPECIJALITETI

Prije petnaestak dana Gordani i Denisu Sklepiću iz Bilja uručeno je rješenje belomanastirskog Ureda za gospodarstvo kojim im se odobrava "pružanje ugostiteljskih usluga građanima u domaćinstvu" ili, jednostavnije rečeno - proradio je prvi baranjski zimmer frei!

Gordana i Denis su nam rekli kako im otvaranje prvog privatnog pansiona u Baranji nije osnovno zanimanje jer imaju poljoprivrednu ljekarnu, no budući da su zaljubljeni u seoski turizam odlučili su dati svoj doprinos njegovoj promidžbi. - Gordana i ja smo Osječani, ali smo prije tri godine prodali stan u Osijeku i kupili kuću u Bilju jer nam se oduvijek sviđao seoski život. Budući da je Kopački rit česta meta promatrača ptica i drugih zaljubljenika u prirodu, a s obzirom na to da imamo prilično veliku kuću, u nekoliko navrata su nas iz Općine molili da uslužno primimo na spavanje goste iz inozemstva. Mi smo to i učinili i u razgovoru s tim ljudima shvatili da oni više vole smještaj u kućama mještana nego u osječkim hotelima. I tako se rodila ideja da otvorimo prvi pansion u Baranji, kaže Denis. Trenutačno Sklepići na raspolaganje turistima nude dvije dvokrevetne sobe namještene u seskom stilu, a u tijeku je uređenje i treće sobe koja će uskoro biti u funkciji.

Prvi baranjski zimmer frei gostima nudi prenočište i doručak (suhomesnati baranjski specijaliteti, domaći sir, jaja, sokovi, kompoti, džemovi...) po cijeni od 84 kune dnevno, u što je uračunata i boravišna taksa. Sklepići kažu da turisti traže i toplu ljudsku riječ, pa u njihovom pansionu turistima nude i razgovor o seoskom načinu života.

- Uzgajamo koze, patke, golubove, kokoši, dosadašnji turisti su oduševljeni ugođajem u našem dvorištu, kaže Gordana i dodaje da najviše očekuju goste iz redova promatrača ptica, ornitologa i ljubitelja ekoturizma, ekohrane i etnologije. - Imamo obećanja predstavnika Općine Bilje da će nam pomoći u dovođenju turista jer većina posjeta Kopačkom ritu ide preko Općine, pa će oni preporučiti turistima prenočište u našem pansionu, za što su i prije pokazivali veći interes nego da idu spavati u Osijek, dodaje Gordana.

Prema onome što smo vidjeli (a neke od specijaliteta i kušali), možemo reći da jedan od glavnih ciljeva Općine Bilje - oživljavanje seoskog turizma - ima odličan početak zahvaljujući entuzijazmu i ljubavi prema seoskom načinu života mladog bračnog para. Čekamo prve turiste da nam kažu svoje dojmove. (Glas Slavonije)

ZAGORSKA GREŠNA GORICA - PRVA NA INTERNETU!

Grešna gorica kod Desinića, samo 50 kilometara udaljena od Zagreba, obiteljsko je poljoprivredno imanje Damira Podboja, čija se web adresa od nedavno može naći na internetu (www.gresna-gorica.com). Riječ je o prvom pokušaju da se seoski turizam u Hrvatskoj predstavi putem Interneta. Mladen Podboj, autor web stranice, tvrdi da je Grešna gorica, prvi registrirani objekt seoskog turizma u Hrvatskoj, prva i na Internetu. Istina, više seoskih turističkih imanja iz unutrašnjosti Istre, također je već predstavljeno na Internetu, ali na zajedničkoj stranici. Grešna gorica pruža pravi zagorski ugođaj, daleko od svakodnevnog stresa. Tu su i stoljetna hrastova šuma, miris livada, na kojima slobodno trče srne i jeleni. U blizini su i dorac Miljana, svetište Vinagora, Krapinske toplice, etno selo Kumrovec i dr. Damir Podboj kaže da je već počeo pripreme za povezivanjem putem vinske ceste nekoliko seoskih domaćinstva u Hrvatskom zagorju s Atomskim toplicama u Sloveniji. (Vjesnik)

Blještavilo Plitvica ne mogu zasjeniti niti skandali

Plitvice 4, ožujka -Plitvice su dovedene u nemoguću situaciju, one su posljednjih godina poslovno i razvojno upropaštene, na razne načine tu je utrošeno 55 milijuna njemačkih maraka, a ništa se konkretnog nije napravilo. Sada imamo dug kojeg Plitvice ne mogu same servisirati, rekao je polovicom prošle godine, kad su ga upitali o budućnosti parka, ministar financija Mato Crkvenac.No, unatoč tome, Plitvice su, valjda u inat svima, postigle najbolji financijski rezultat u posljednjih deset godina, odnosno, u blagajnu parka sliło se 83 milijuna kuna.

Ove godine situacija nije ništa bolja, štoviše, osnovni devizni dug narastao je zbog kamata. Doduše, nema problema s plaćama, ali zato nema dovoljno novca za prijeko potrebne radove na komunalnoj strukturi, već tek za ono najnužnije.

I opet, unatoč svemu, Uprava najavljuje rekordne rezultate. Procjene govore da bi ukupni promet na koncu turističke sezone trebao biti 14,5 posto veći u odnosu na prošlu godinu ili ukupno 95 milijuna kuna,što se temelji na procjeni o 550.000 posjetitelja koji bi trebali ostvariti nešto više od 160.000 noćenja. Ako zaista tako i bude, bit će to znatni poticaj, zapravo vraćanje vjere lokalnom stanovništvu u mogućnosti domaćeg turizma, i upravo će tu biti najveća vrijednost predstojeće sezone.

Prirodne ljepote su, čini se, ovdje jedini resurs koji se bez većih ulaganja odmah može staviti u službu turizma - 16 jezera, 92 slapa te "mali milijun" jezeraca i pritoka, bogat i raznovrstan životinjski svijet i zaista nevjerojatna tišina trebali bi privući goste. Naravno, tu su i obnovljeni hoteli među kojima, po veličini, ali i kvaliteti smještaja i usluge odskoče "Jezero" te po gurmanskim specijalitetima poznati restoran "Lička kuća".

Sve u svemu, čini se da blještavilo Plitvica ne mogu zasjeniti ni skandali za koje je zaslužna bivša uprava, niti čitav niz nedostataka poput onoga da Park još uvijek nema turističke vlakove, čamce kojima se nakon nekoliko zaveslaja moglo uživati u pogledu sa središta jezera, pa čak ni podatke na stranim jezicima. Usprkos tome, Plitvice govore "sto stranih jezika" i nemaju se namjeru predati tako lako.(Večernji list)

Ivana Šubašića, bana Banovine Hrvatske, jedan je dio Hrvata držao dvorskim čovjekom i političarem pretežno jugoslavenske orijentacije. Njegovi su mu protivnici spočitavali da mu u političkom životu Hrvatske smeta sve ono što smeta i kraljevskom velikosrpskom režimu. Prema Šubašićevu nalogu zabranjeno je u ožujku 1940. daljnje izlaženje tjednika *Hrvatski narod* legalnog glasila ustaškog pokreta. Kad su pripadnici ustaškog pokreta odmah zatim pokrenuli drugi tjednik, davši mu ime *Hrvatska zemlja*, banska je vlast obustavila izlaženje i tog tjednika. Također prema Šubašićevu nalogu, zagrebačko je redarstvo 9. prosinca 1940. uhitilo i zatvorilo mnogo hrvatskih sveučilištaraca. Ti su uhićeni u svojim zatvorskim sobama u Zagrebu svakodnevno, izjavivši režimske organe, pjevali: 'Vrati se, Ante, Hrvatska te zove!' Mislili su pritom na Antu Pavelića, vođu ustaškog pokreta, tada u emigraciji, borca za Nezavisnu Državu Hrvatsku. Najzad, Šubašić je 11. siječnja 1941., na opće zaprepaštenje hrvatske javnosti, raspustio Upravni odbor Matice hrvatske zbog njegove pojačane nacionalno-kulturne aktivnosti i postavio komesara u Matici hrvatskoj, što se nije dogodilo nikada do tada u dugoj povijesti te zaslužne kulturne ustanove.

Maček je i dalje uživao ugled u hrvatskom pučanstvu, koje je vjerovalo da će se on i dalje zalagati za hrvatske narodne interese.

Valja se prisjetiti da je samo nekoliko dana nakon uspostave Banovine Hrvatske započeo Drugi svjetski rat. Taj je rat izazvao gospodarske poremećaje i u zemljama u kojima se još nije vodio. To je bilo vidljivo i na području Banovine Hrvatske. Njezina je vanjska trgovina osjetno slabila, inozemni su krediti postali prava rijetkost, turizam je naglo propadao, a i pomorsko brodarstvo našlo se u velikim teškoćama i rizicima.

U svezi s tim pogoršavao se i životni standard pučanstva. Cijene potrošnih dobara svakodnevno su rasle, a nekih je roba i nedostajalo na tržištu. U gradovima su se održavale demonstracije protiv skupoće i rata, a bilo je i sve više radničkih štrajkova. Zalažući se za stabilizaciju socijalnog položaja pučanstva, HSS, kao vladajuća stranka u Banovini Hrvatskoj, intenzivirala je među seljacima zadrugni pokret u sklopu svoje organizacije Gospodarska sloga, a za radnike je iskazivala brigu putem organizacije Hrvatski radnički savez.

Mlade djevojke Zrinski-Frankopana u plesu

Preporučujemo Vam:

Toronto Institute of Spinal Health Dr. J. Željko Srbelj, D.C., D.Ac.

Uspješno i profesionalno liječenje boli i ozljeda

- o Boli u leđima
- o Glavobolje
- o Vratne boli
- o Upale zglobova
- o Napetost i bolovi mišića
- o Radničko osiguranje
- o Prometne nesreće
- o Športske ozljede

- o Medicinske usluge
- o Kiropraktične usluge
- o Fizikalne terapije
- o Masiranje
- o Akupunktura
- o Snažno gibanje
- o Tjelesne vježbe
- o Yoga vježbe
- o Vježbe sa leđima

"Ručna Medicina za Kralježnicu"
na dvije adrese:

2522A Keele Street
Toronto, Ontario
416 - 244 - 4900

2 Jane Street (kod Bloor St.)
Suite 208, Toronto, Ontario
416 - 760 - 7418

Vič. Kos sa svojim vječnim
prijaznim smješkom

Pokažite prijateljima HRVATSKU ISKRU

DA LI ZNATE ?

Biskupska konferencija Bosne i Hercegovine ima svoju web/internet adresu kao i vijesti Katoličke tiskovne agencije

www.bkbih.org kao i www.bkbih.org/hta

OPTUŽNICA PROTIV OSUMNJIČENIH U GOSPIĆKOJ SKUPINI

Slobodna Dalmacija došla je u posjed optužnice u "slučaju Gospić" - koju je potpisao zamjenik županijskog državnog odvjetnika u Rijeci Doris Hrast, iz koje donosimo najvažnije izvatke.

Optužni akt tereti Tihomira Oreškovića, kao bivšeg tajnika Kriznog štaba u Gospiću, Mirka Norca Kevu, kao bivšeg zapovjednika 118. brigade u Gospiću, i njegova zamjenika Milana Čanića Biću da su na sastanku održanom u prostorijama gospićkog Kriznog štaba prisutnima naredili likvidaciju više osoba srpske i hrvatske nacionalnosti koje su prije toga po njihovoj zapovijedi bile zatočene u vojarni u Perušiću.

Organizirali su, kako se dalje navodi, da pripadnici Hrvatske vojske odvezu najmanje 10 zatočenika na lokalitet Pazarište, a među tim civilima su, kako stoji u optužnom aktu, bili Božidar Tomić i Nikola Ivanišević. Tamo je, kako dalje piše u optužnici, Norac izdvojio za sada neutvrđenu žensku osobu i usmrtio je iz svog oružja. Nakon toga je izdao zapovijed da se usmrte i ostali zatočenici.

Zatočeni civili

Po sljedećoj točki optužnice navedena trojica optuženika su naložili Stjepanu Grandiću da kao zapovjednik 2. bataljuna stacioniranog u Perušiću, u krugu vojarnje zatoči dovezene civile srpske i hrvatske nacionalnosti iz Gospića i okolice, i to: Branka Štulića, Branka Kuzmanovića, Radmilu Stanić, Stanka Smiljanića, Radmilu Diklić, Miru i Đorđa Kalanja, Danu Bulj, Milana Pantelića, Radovana Barača, Ljubicu Trifunović, Petra Lazić, Borku i Dušanku Vraneš, Bogdana Suputa, Nikolu Gajića, Željka Mrkića iz Gospića, kao i Miloša i Milevu Orlić iz Karlobaga, te spomenute osobe pod prethodnom točkom, kao i još nekolicinu za sada neutvrđenih osoba.

Optužnica dalje navodi kako je Grandić 18. listopada 1991., po daljnjoj zapovijedi Oreškovića, Norca i Čanića, organizirao prijevoz zatočenika do lokaliteta Lipova glavica, te pripadnicima HV-a, od kojih su neki bili maskirani, zapovjedio da iz vatrenog oružja usmrte navedene civile.

Posljednja točka optužnog akta, pak, "govori" o tome kako su Norac i Orešković naložili Ivici Rožiću da civile Stojana Bogdanovića, Momčila Mandića i Miloša Vujnovića odvede iz njihovih domova u Karlobagu, te ih usmrti. Rožić i još tri nepoznate osobe su, kako se dalje navodi u optužnici, 25. listopada 1991. izvršili egzekuciju iz vatrenog oružja, i to na Području laloliteta Cmi Dabar na Velebitu.

U obrazloženju optužnice su prepričani iskazi pojedinih optuženika i svjedoka. Tako je Rožić, glede odvođenja trojice spomenutih civila iz Karlobaga, kazao kako je od izviđačko-interventnog voda kome je pripadao dobio obavijest da s još nekim pripadnicima ZNG-a mora ići u Karlobag na zadatak osiguranja. Tamo je sačekao dolazak kamionom Ivice Ramljaka i još dvojice njemu nepoznatih pripadnika ZNG-a, koji su bili maskirani crnim potkapama s prorezima za oči i usta.

Ramljak mu je pokazao ceduljicu s imenima nekih osoba, te mu rekao da oni moraju biti odvedeni na informativni razgovor u gospićki Okružni zatvor ili na razmjenu s neprijateljskom stranom. Otišli su do Policijske postaje u Karlobagu gdje su sreli Stjepana Hećimovića koji im je pokazao gdje stanuju osobe "s ceduljice".

Pronašli su ih u njihovim kućama i priveli do vojnog kamiona, smjestivši ih u teretni dio pod ceradom, nakon čega su se Ramljak i dvojica vojnika udaljili tim kamionom, ali Rožiću nije poznato u kom smjeru. On je ostao u Karlobagu i otišao do hotela "Zagreb" radi posjeta izbjeglicama iz Gospića i prikupljanja informacija u vezi s ukradenom mu optikom s puške. Navedeni optuženik je kazao kako nema nikakvih saznanja o likvidaciji civila na lokalitetima Donje Pazarište i Lipova glavica, osim što je o tome čuo priče u gradu po sistemu rekla-kazala.

Odmazda za ubojstva

Stjepan Grandić je, pak, ispričao kako je četiri dana prije likvidacije civila iz Gospića bio pozvan kod zapovjednika Mirka Norca na sastanak kojem su, kako je dalje naveo, "bili nazočni i Milan Čanić, Miki Karić, te Branko ili Davor Škara". Tom prilikom mu je, kako je rekao, Norac naložio da oslobodi jednu prostoriju za prihvata srpskih civila iz Gospića, koji će biti dovozeni u vojarnu te nakon toga likvidirani.

Grandić je ispričao i kako je sve to trebalo raditi po nalogu i ideji Oreškovića, "kao reakciju na pobjene hrvatske civile - obitelj Hećimović i

Pocrnić, te dva hrvatska vojnika Hećimovića i Asana Čajića". Naznačio je dalje kako su "kroz tri naredne noći civili bili dovozeni vojnim vozilima u pratnji maskiranih osoba u hrvatskim odorama", među kojima je prepoznao Karića, Rožića, Ivicu Šimunovića, zatim "nekog Matanića koji živi u Gospiću". Dodao je kako je Karić zbog skučenosti prostora vratio tri žene i jednog muškarca, a posljednju noć pustio na slobodu jednu ženu s malodobnim djetetom.

Procijenio je da u vojarni "nije bilo zatočeno više od 21 osobe". U nastavku svoga iskaza istaknuo je kako ga je noć prije likvidacije telefonom pozvao Norac i rekao mu da pripremi autobus, kamion i ljude koji će likvidirati civile. Sljedećeg jutra je spomenutim autobusom "upravljao Alešković", a Grandić je vezom javio Vladi Markoviću da pripremi ljude za osiguranje.

Ovaj je izdvojio nekoliko vojnika iz svog voda, i to Ivana Murgića, Stipicu Radoševića, Josipa Vučetića, Stjepana Lulića i osobu imenom Ivan, dok je za Ivana Turčića i Miodraga Hećimovića navedeni optuženik naveo kako su "sami išli s njima autobusom". Zatočene civile su, prema njegovu daljem iskazu, u kamion ukrcale maskirane osobe, koje su bile u društvu s Karićem, a Grandić je među njima opet prepoznao Šimunovića.

Grandić je nastavio kako su svi ti zatočeni civili likvidirani na Lipovoj glavici, te da su u njih pucali svi prisutni vojnici. Dodao je kako je i on ispalio dva-tri hica, ali poviše zatočenika. Među ubijenima je prepoznao Đorđa Kalanja i Panteliju iz Perušića. Kazao je kako je očito među zatočenima bila i Kalanjeva supruga, jer je on za vrijeme boravka u spomenutoj vojarni molio vodu za nju.

Grandić je dalje opisao kako je Orešković bio "alfa i omega" u Gospiću, te da je preko njega "išlo hvatanje civila po Gospiću i njihovo odvođenje u Perušić". Orešković je, po Grandiću, zapovijedao i Norcu od kojega je "bio jači", dodavši kako "svi u Gospiću znaju da je on naredio odvođenje civila iz konoba".

Grandić je naznačio i kako po njegovoj ocjeni odnosi između povjerenika Vlade za Liku Ante Karića i Oreškovića nisu bili dobri. Na naknadnom saslušanju pred istražnom sutkinjom je, pak, izjavio kako se ne sjeća što je prethodno iskazivao jer je toga dana popio tablete, te da će se u daljem tijeku postupka braniti šutnjom.

Milan Čanić je, pak, tvrdio da nije bio nazočan niti jednom sastanku, kao ni likvidaciji srpskih civila, rekavši da je u to vrijeme bio zadužen za logistiku. Kazao je i kako u inkriminirano vrijeme nije bilo klasičnog vojnog ustroja, nego je obrana bila ustrojena po principu - svatko štiti svoju kuću i dvorište. Dodao je kako on nikome nije zapovjedio ništa od onoga što ga se tereti. Za inkriminirane događaje je naveo da, ako su se i dogodili, onda se moraju promatrati kroz kaotičnu situaciju iz tog vremena, te se pripisati nebrojivim reakcijama pojedinaca i grupica.

U optužnici se navodi kako iz izjava svjedoka Mirka Kasumovića, Ivana Dasovića, Ivice Markovića, Jure Premuže i Siniše Glušca slijedi da je sastankom održanim 16. ili 17. listopada 1991. u Kriznom štabu rukovodio Orešković, a da su nazočni bili još i Norac, Čanić, policijski djelatnici Ivan Rukavina i Željko Bolf, te Krešimir Tomljenović i još neke osobe.

"Nema dokaza"

Branitelji optuženika već pišu prigovore na optužnicu. Tako je Oreškoviću odvjetniku Željku Dumančiću, među ostalim, zasmatalo što se u optužnom aktu uporno apostrofira sukob HV-a sa srpskim paravojnim formacijama, a ne agresija na Hrvatsku. Dodao je kako za sve ono što se optuženicima stavlja na teret ne postoje dokazi. Naveo je i kako je optuženi Rožić policiji rekao: "Ako hoćete, ja ću za sve odgovarati, mada ništa nisam učinio", a što je tužilaštvo iskoristilo.

Dumančić je naznačio i kako se u optužnici navodi da je u listopadu 1991. na Lipovoj glavici među ostalima bila likvidirana i Mira Kalanj.

No, pronašao je dva intervjua predsjednika Stipe Mesića, objavljena 20. listopada 1997. i 20. rujna 2000. u "Novom listu", u kojima je naveo kako je Mira Kalanj bila kod njega na razgovoru krajem 1991. i u veljači 1992. (Slobodna Dalmacija)

ŽESTOKE RASPRAVE ZASTUPNIKA I MINISTARA

ZAGREB - Četverosatnim aktualnim prijedpnevom započela je u srijedu 11. sjednica Zastupničkog doma. Ministar rada i socijalne skrbi Davorko Vidović odgovarajući na pitanje Damira Kajina (IDS) očekuje li se uskoro viša minimalna mirovina budući da nedavnim usklavljenjem mirovina nije obuhvaćeno oko 60.000 takvih umirovljenika, kazao je kako nije realno očekivati da će se te mirovine ove godine povećavati.

Na pitanje Željka Pavlića(HSLs) može li Vlada osigurati da umirovljenici dobiju mirovine do 5. u mjesecu kako bi mogli podmirivati svoje obveze, ministar financija Mato Crkvenac odgovorio je da ce se mirovine isplaćivati najkasnije do 25. u mjesecu.

-Što će Vlada učiniti da se prekine prometna blokada Dalmacije? -zanimalo je zastupnika Ivana Ninića(SDP).

U odgovoru premijer Ivica Račan najavio je da će do početka turističke sezone 2003. biti završena rekonstrukcija postojeće ceste od Zagreba do Splita u okviru koje će se izgraditi treći trak na usponima, te završiti zaobilaznice oko naselja i ispraviti oštri zavoji. Premijer je najavio i skor u sjednicu Vlade u jednom od većih dalmatinskih gradova na temu perspektive razvoja Dalmacije.

Na pitanje zastupnice HDZ-a Dubravke Šuice je li točna informacija da je Goran Štrok financirao predizborno kampanju SDP-a te zbog toga imao privilegij u kupnji hotela "Excelsior", premijer je s indignacijom odbio takve insinucije, te dodao da je Štroka vidio jednom u životu. Dubravka Šuica upozorila je i na različite stavove o privatizaciji hotela, odnosno državnog portfelja koji je vrijedan četiri milijarde dolara i to između predsjednika Vlade Slavka Linića i ministrice turizma Pave Župan-Rusković. Pitala je hoće li premijer smijeniti jednog od njih.

Račan je naglasio da su u pitanju samo kalkulacije o sukobima te istaknuo da u Vladi nema razlika o privatizaciji tog portfelja. Pojasnio je s tim u vezi da je razlika dobrodošla u Vladi, ali da on ne misli smjenjivati dužnosnike zbog različitog mišljenja.

Kako Ministarstvo vanjskih poslova i Vlada gledaju na činjenicu da je potpredsjednik srbijanskih vlade Momcilo Perišić koji je u Zadru osuđen na 20 godina zatvora zbog ratnih zločina počinjenih u tom gradu, Škabrnji, Nadinu i drugdje, pitao je Romano Meštrović (SDP).

SLINAVKA SE NEZADRŽIVO ŠIRI I Hrvatska uvodi dezinfekciju putnika iz Europe

Pogubna stočna bolest slinavka i šap definitivno se s britanskoga otočja proširila na kopnenu dio Europe. Nakon otkrivanja zaraženih životinja u Belgiji, stručnjaci čak dovode u pitanje opstanak europskoga stočarstva. Na državnim granicama pojedinih europskih zemalja stoga se uvodi obvezna dezinfekcija vozila i putnika. Odjeća i obuća putnika dezinficiraju se zasad na brojnim europskim zračnim lukama, a pod posebnim su povećalom putnici koji stižu iz Velike Britanije. U nas vrijedi 15-dnevna zabrana uvoza i provoza stoke i papkara. Veterinari smatraju kako je ta rigorozna mjera potrebna jer se slinavka širi jednim od najmanjih poznatih virusa koji se može prenijeti i na odjeći ili obući. Stoga bi se svi putnici koji stižu u RH, a koji su, primjerice, bili na nekoj inozemnoj stočnoj farni, trebali obvezno prijaviti graničnim veterinarskim inspekcijama. Na ulasku u Hrvatsku treba prijaviti sve mesne preradevine koje se unose.

Neke europske države, Češka i Austrija, otišle su i dalje. Na svojim su granicama napravile prave sanitarne ili dezinfekcijske kordone, kroz koje mora proći svako vozilo i svaki putnik koji stiže iz Velike Britanije.

U našem Ministarstvu poljoprivrede, doznajemo iz vrlo pouzdana izvora, najozbiljnije se razmišlja o uvođenju tih najdrastičnijih mjera za sprječavanje širenja slinavke. Ne popravi li se stanje, odnosno ne prestane li širenje zaraze, postoji velika mogućnost da se za nekoliko dana i na hrvatskim graničnim prijelazima te na našim aerodromima postave sanitarni kordoni. Istodobno bi se moglo očekivati produljenje zabrane uvoza i provoza stoke, i nakon 16. ožujka. Pojačane su mjere zaštite od slinavke i u hrvatskim mesnim industrijama. No, u nekima od njih, primjerice u PIK-u Vrbovcu, stroge dezinfekcijske mjere stalno su na snazi jer bi širenje bilo

Ministarstvo vanjskih poslova izrazilo je svoje nezadovoljstvo o tom pitanju uz ocjenu da će to bitno otežati proces normalizacije između Hrvatske i Srbije,istaknuo je ministar Tonino Picula.Ministar je upozorio da nitko od dužnosnika hrvatske Vlade neće kontaktirati s Perišićem, ali da nema saznanja postoji li haaška optužnica za Perišića.

Nezavisni zastupnik Ivo Lončar pitao je namjerava li Vlada otpisati i seljacima sve obveze prema državi kao što je to učinila kombinatima podržavajući njihovu sanaciju financijskom injekcijom od 2,2 milijarde kuna. Sanaciju, kako je kazao, "kolhoza" ocijenio je suludom i zaključio kako su komunisti i HDZ opljačkali seljake, a da im je šestorka nastavila gultiti kožu. Predsjednik Vlade je upozorio da država ne sanira kombinatne već da se tu radi o pokušajima nagodbe vjerovnika i dužnika, te ukazao da je ova Vlada učinila puno da popravi nagomilane probleme na selu.

Premijerova opaska da je svojim konstatacijama Lončar nasmijao HDZ-ovce, izazvala je Lončarevu oštru repliku. On je odbrusio da njega, na žalost, nasmijava, ali i tjera u plać još od 1971. godine do danas upravo Ivica Račan.

Ivic Pašalić (HDZ) upozorio je da se u prvostupanjskoj presudi Blaškiću i Kordiću implicira da je Hrvatska u susjednoj državi bila agresor. Što se tiče stava o agresiji u BiH, premijer smatra kako je Vladin stav poznat, no dodao je da to ne znači da nije bilo odgovornosti hrvatske strane za nesretni rat Hrvata i Bošnjaka, ali da je to već drugi problem.Na Pašalićevu konstataciju da ce biti kasno ako se donese pravomocna presuda u kojoj stoji da je Hrvatska agresor u BiH, Račan je odgovorio da se u Haagu sudi pojedincima, a ne državi, te upozorio da bi u suprotnom ova Vlada već odavno reagirala.

Vesna Škare-Ožbolt (DC) se zanimala do kuda se stiglo u pronalaženju novca za porodiljne naknade, no konkretan odgovor nije dobila. Predsjednik Vlade je tek potvrdio da još nisu pronašli realne mogućnosti na osnovi kojih bi se mogle povisiti naknade, no ukazao je da je moguće rješenje da se pravo ojača, ali da se smanji vrijeme trajanja porodiljnog dopusta.(Slobodna Dalmacija, 8.ožujka)

koje stočne bolesti bio uvod u ekonomsku katastrofu, a poznato je da je većina mesoprerađivačkih poduzeća ionako na rubu stečaja. Slinavka i šap, treba još jednom ponoviti, nije bolest bezopasna za ljude, a zbog brza i teško kontrolirana kretanja, ude li primjerice u Hrvatsku, u desetak bi dana mogla prepoloviti domaći stočni fond. (Večernji list, 5. ožujka)

U Hrvatskoj gotovo 389.000 nezaposlenih

ZAGREB, 6. ožujka - Nezaposlenost u Hrvatskoj i dalje raste - potkraj veljače evidentirana je 388.861 nezaposlena osoba, ili njih 2693 više nego u siječnju u kojem je stopa nezaposlenosti dostigla 23 posto. U odnosu na veljaču 2000. broj nezaposlenih potkraj prošlog mjeseca bio je veći za oko 33.500 osoba, ili 9,5 posto. Tijekom veljače Zavodu su se prijavile 22.953 nove osobe koje traže posao, dok se s evidencije nezaposlenih prošlog mjeseca zaposlila 10.501 osoba. Istodobno u veljači je Hrvatskom zavodu za zapošljavanje prijavljeno 13.575 slobodnih radnih mjesta. (Vjesnik)

ŠIRITE HRVATSKU ISKRU

HRVATSKA U PRVOJ JUGOSLAVENSKOJ DRŽAVI (3. DIO)

Uvođenje otvorene monarhističke diktature potaknulo je niz Hrvata da emigriraju i da kao politički emigranti nastave borbu za rješenje hrvatskog pitanja. Ante Pavelić, prvak Hrvatske stranke prava, u dogovoru sa svojim najbližim suradnicima stvorio je već 7. siječnja 1929. ilegalnu organizaciju *Ustaša - hrvatska revolucionarna organizacija*. Pristaše te organizacije nazivale su se ustašama (ustanicima). Njezin je zadatak bio da se svim sredstvima bori za oslobođenje Hrvatske i za stvaranje samostalne *Nezavisne Države Hrvatske*.

Da bi izbjegla uhićenje većina pristaša te organizacije otišla je tijekom 1929. i 1930. u inozemstvo - u Mađarsku, Austriju, Njemačku, Belgiju i Italiju - i otuda djelovala. Ante Pavelić emigrirao je 20. siječnja 1929. Ustaški su emigranti surađivali s makedonskim političkim emigrantima, pripadnicima *Vnatrešnate makedonske revolucionarne organizacije* (VMRO), koji su se zalagali za *Nezavisnu Makedoniju*. Atentat na kralja Aleksandra 1934. u Marseilleu bio je jedan od rezultata te suradnje. Ustaški emigranti izdavali su i svoje novine: u Berlinu - *Croatia Press* i *Nezavisnu Državu Hrvatsku*, te u Bresciji list *Ustaša*. Ogranci njihove organizacije postojali su i u Južnoj i Sjevernoj Americi.

Kraljevska vlast u Kraljevini Jugoslaviji nakon ubojstva kralja Aleksandra pripala je Namjesništvu, koje je vladalo umjesto maloljetnog kraljeva sina, prijestolonasljednika Petra. U tom tročlanom Namjesništvu glavnu je ulogu imao knez Pavle Karađorđević, stričevič ubijenog kralja. Monarhistička diktatura trajala je od 1929. do kraljeve smrti 1934., ali 1931. bila je prikrivena oktroiranim ustavom.

Prvi parlamentarni izbori nakon sloma monarhističke diktature u Kraljevini Jugoslaviji održani su 5. svibnja 1935. U tim izborima sudjelovala je Udružena oporba. Izborila je 67 zastupničkih mandata usprkos raznih pritisaka i za nju nepovoljne ‘izborne geometrije’. Na čelu te Udružene oporbe bio je Vladko Maček.

Nasilja velikosrpskog režima nad Hrvatima nastavljena su i dalje, kao i u vrijeme monarhističke diktature. Od mnoštva primjera, koji svjedoče o tim nasiljima, navest će se ovdje samo nekoliko. Za petosvibanjskih izbora 1935. žandari su batinali čak i djecu pojedinih hrvatskih birača u Vidu kod Metkovića. U župi Kravarsko, žandari su, bez ikakva povoda, pucali u katoličke vjernike pri povratku iz crkve. U Žitniku i Klancu (kotar Perušić) žandari su pucali u birače i tom prilikom ranili više od 30 ljudi. Bez ikakva povoda žandari su uhitili i maltretirali župnika iz Rašćana kod Imotskog, pri čemu su mu, uz ostalo, psovali i ‘katoličkog Boga’. Kad je hrvatsko pjevačko društvo *Trebević* iz Sarajeva 9. svibnja 1937. stiglo u Senj, gdje je održalo koncert, na taj su koncert izletničkim kamionom došli s hrvatskom zastavom i omladinci i omladinke iz Gospića. Pri povratku s koncerta te su mlade Gospićane napali žandari pucnjavom iz zasjede i pritom ubili šest mladića i jednu djevojku.

Protiv tih nasilja reagirao je i Antun Bauer, nadbiskup zagrebački. I za prijemna kod namjesnika kneza Pavla 25. svibnja 1935. iskazao je svoje ogorčenje.

Hrvati su bili nezadovoljni i gospodarskim zapostavljanjem i poreskim iscrpljivanjem Hrvatske. U Beogradu i po Srbiji mnogo se gradilo novcem iz državnog budžeta i to višestruko više nego li u bilo kojem drugom dijelu Kraljevine Jugoslavije. Ono što se gradilo u Zagrebu ili drugdje u Hrvatskoj gradilo se uglavnom novcem i nastojanjem hrvatskih poslovnih ljudi. Nejedinstvenost i nepravda poreskog sustava u Kraljevini Jugoslaviji osobito je teško podnosila Hrvatska. Tako je npr. hrvatska Savska banovina plaćala ukupno više poreza nego Srbija i Crna Gora zajedno. Hrvati su bili nezadovoljni i malobrojnošću Hrvata u višim državnim službama. Kako je izgledao brojčani odnos Srba i Hrvata u tim službama potkraj 1937. godine vidljivo je iz ovih nekoliko primjera:

Vrsta službe	Broj zaposlenih	Broj zaposlenih
	Srba	Hrvata
U organima Narodne skupštine	25	2
Ambasadori	20	2
Savjetnici Ministarstva financija	56	5
Viši činovnici Ministarstva pošta	41	3

U upravi Narodne banke	18	2
Generali u vojsci	161	2

U posebno teškom položaju u kraljevskoj Jugoslaviji nalazila se i Katolička crkva. O svim vjerskim zajednicama bili su doneseni državni zakoni. Takvog zakona nije bilo o Katoličkoj crkvi. Konkordat između Svete Stolice i kraljevske Jugoslavije, iako se na njegovu utanačenju radilo više od 15 godina, nije postignut zbog protivljenja vrhova Srpske pravoslavne crkve.

Boreći se za rješenje hrvatskog pitanja, Hrvatska seljačka stranka postala je snažan nacionalni pokret, a njezin vođa Vladko Maček stvarni vođa hrvatskoga naroda. Od 1938. postojala je i sve veća ratna opasnost od Italije i Njemačke. U takvoj situaciji Francuska i Velika Britanija ukazivale su jugoslavenskom Namjesništvu da je u interesu opstanka Kraljevine Jugoslavije sređenje unutrašnjih odnosa u njoj, te da je, radi toga, nužan ponajprije politički dogovor s Hrvatima.

Namjesništvo je obvezalo vladu da pristupi postizanju tog dogovora. Nakon višemjesečnih pregovora sklopljen je 26. kolovoza 1939. *sporazum* između Dragiše Cvetkovića, predsjednika vlade Kraljevine Jugoslavije i Vladka Mačeka, predsjednika HSS i jednog od dvojice predsjednika Seljačko-demokratske koalicije. Tim je sporazumom stvorena *Banovina Hrvatska* sa sjedištem u Zagrebu, a obuhvaćala je područja dotadašnje Primorske i Savske banovine, zatim pojedine kotareve s većinskim hrvatskim stanovništvom, i to: kotar Dubrovnik - iz Zetske banovine, kotareve Šid i Ilok - iz Dunavske banovine, kotareve Derventa i Gradačac - iz Vrbaske banovine, te kotareve Brčko, Travnik i Fojnica - iz Drinske banovine.

Za razliku od ostalih banovina, koje su i dalje bile podvrgnute organima centralne državne vlasti, Banovina Hrvatska dobila je značajnu *autonomiju*. Uz bana i bansku upravu ona je imala i svoj *Sabor*. Time je vladajući režim u odnosu prema Banovini Hrvatskoj odstupio od svoga dotadašnjeg centralizma i nacionalnog unitarizma. Za bana Banovine Hrvatske imenovan je Ivan Šubašić, zastupnik u Narodnoj skupštini, pristaša HSS.

Sporazumom Cvetković-Maček formirana je nova vlada Kraljevine Jugoslavije. U nju je ušlo i 6 predstavnika Seljačko-demokratske koalicije. U toj vladi Cvetković je zadržao funkciju predsjednika, a Maček je postao potpredsjednikom.

Kao što se i očekivalo, sporazum Cvetković-Maček imao je protivnike i u Hrvatskoj i u Srbiji. Protivnici tog sporazuma u Hrvatskoj isticali su da tim sporazumom nije potpuno riješeno hrvatsko pitanje. Najglasniji prosvjedi dopirali su iz hrvatske ustaške emigracije i njezinih podržavatelja u Hrvatskoj. Oni su isticali da su Maček i HSS izdali ideju o stvaranju Hrvatske kao neovisne države. U Srbiji su oštro i s punim izljevima šovinizma reagirali velikosrbi. Oni su, osporavajući sporazum Cvetković-Maček upozoravali da on vodi državu u rasulo te da ugrožava Srbe koji se zbog toga moraju organizirati u svoj pokret pod nazivom ‘Srbi na okup!’

Pretpostavljajući da će sporazum Cvetković-Maček izazvati protivljenja i da Narodna skupština zbog tih protivljenja ne bi odobrila sporazum, kraljevski namjesnik knez Pavle u vrijeme objave sporazuma *raspuštio* je Narodnu skupštinu uz napomenu da će se naknadno dogovoriti parlamentarni izbori. Ti izbori, međutim, do sloma Kraljevine Jugoslavije nisu bili ni raspisani ni održani.

Banovina Hrvatska samostalno je na svom području upravljala ovim poslovima: unutrašnja uprava, sudstvo, školstvo, prosvjeta, zdravstvo, socijalna skrb, zatim u raznim gospodarskim djelatnostima - trgovinom, poljodjelstvom, industrijom, građevinarstvom, rudarstvom i šumarstvom. Pojedini Hrvati, prije otpušteni iz državne službe, vraćeni su u službu, a mnogi razasuti po službama u drugim banovinama dobili su namještenje u Banovini Hrvatskoj. Hrvatski grb i hrvatska zastava mogli su se napokon nesmetano isticati, a hrvatske nacionalne pjesme slobodno pjevati.

Režim Banovine Hrvatske progonio je sebi nepoćudne Hrvate - neke kao komuniste, a neke kao sljedbenike ustaškog pokreta. Mnogi uhićeni otpremani su u lepoglavsku kaznionicu koja je pretvorena u koncentracijski logor. A kako je broj uhićenika bio sve veći, banska je vlast osnovala koncentracijski logor i u Krušćici kod Travnika.

ĐAKOVAČKI LIPICANCI: NACIONALNO DOBRO KOJEM SE DIVI CIJELI SVIJET!

Dva i pol milijuna kuna osigurala je u 2001. godini država u proračunu za rad Državne lipicanske ergele u Đakovu. Država je njen stopostotni vlasnik postala 1997. godine, a u državnom proračunu osigurana sredstva za rad Ergele čine 40 posto godišnjih prihoda te svjetski priznate uzgojno-seleksijske ustanove koja, uz taj izvor sredstva, vlastitim prihodima od prodaje konja, davanja usluga i ratarske proizvodnje na vlastitih 360 hektara godišnje ostvari prihod od 6,5 milijuna kuna. Taj podatak, ali i duga tradicija, te rezultati lipicanskog uzgoja na đakovačkom području, priznatost Ergele u svjetskim stručnim krugovima, koji uvijek daju najvišu ocjenu njenom uzgojnom, seleksijskom, rekreativnom i sportskom radu s lipincima, bili su i više nego dovoljni da država 1997. preuzme u svoje stopostotno vlasništvo tu ustanovu kao nacionalno dobro.

PRVE LIPICANCE IZ LIPICE U ĐAKOVO 1805. 'POTJERAO' NAPOLEON!

Direktor Ergele Ivica Mandić ističe dugu povijest Ergele, ali i lipicanskog uzgoja uopće. "Počeci uzgoja lipicanske pasmine konja sežu još u 1580. godinu, kada je austrijski dvor osjetio potrebu za stvaranje jednog tipa konja koji će po svom vanjskom izgledu, eksterijeru, biti dovoljno atraktivan za protokolarnu potrebu Bečkog dvora. Napori Dvora da dođe do takve pasmine rađaju plodom u razdoblju od 1580. do 1760. godine, kada se lipicanska pasmina konsolidira, i to na nekadašnjem rimskom lokalitetu Aquilea, današnje Lipice u Sloveniji, gdje je Beč sagradio carsku ergelu. Upravo po mjestu Lipica ova je pasmina konja i dobila ime", kaže Mandić, dodajući da je prva linija lipicanskih pastuha uzgojena 1760. godine. Do pojave lipicanaca na našim prostorima prevladavali su konji drugih pasmina, poput arapa i noniusa. Prvi direktan dolazak lipicanaca na đakovačko područje zabilježen je 1805., kada se carska ergela iz Lipica sklanja pred Napoleonom, dok je njihov indirektni dolazak vezan uz dolazak pastuha u Vojnu krajinu, kojoj vojska kontrolira granicu. I poslije odlaska carske ergele iz Đakova, 1807., neke kobile i ždrebad ostaje u Đakovu, a tadašnji đakovački biskup, Josip Juraj Strossmayer, prodaje dio hrastovih šuma i kupuje nekoliko lipicanskih grla, nakon čega, 1856. počinje organizirani uzgoj lipicanaca na ovom području. U početku je đakovačka ergela vlasništvo Đakovačke biskupije i mijenja u to vrijeme nekoliko lokacija - Kranjski dol kraj Levanjske Varoši u zapadnoj Đakovštini, potom seli u Vitiku, lokalitet kraj Đakova, a nakon toga u Budrovački lug. Današnju lokaciju ergeli, na Ivandvoru, daje biskup Ivan Krapač 1912. godine, prema kojem taj lokalitet i dobiva ime.

U ERGELI TRENUTNO 230 NAJKVALITETNIJIH GRILA

Od 1946., kada je dotadašnja privatna kuća obitelji Rak nacionalizirana i prilagođena radu Pastuharne, ergela djeluje na dva mjesta - na već spomenutom Ivandvoru i u Pastuhari, smještenoj u samom gradu, a takvu praksu ova ustanova zadržala je do danas. Nakon II. svjetskog rata ustanova je preimenovana u Zemaljsku, a potom Državnu ergelu, poslije toga definirana je kao Centar za selekciju lipicanskih konja, od 1970. do 1997. djeluje u sastavu tadašnjeg PIK-a "Đakovo", a od prije četiri godine njen je vlasnik država, budući da je ergela značajno kulturno, uzgojno, genetsko i prirodno dobro. "Ergela trenutno ima 230 najkvalitetnijih lipicanskih grla koje, osim vrhunskog izgleda, krasi vrhunska radna sposobnost, što je lipicance dovelo u sam vrh svjetskog konjičkog sporta.

"U ergeli Ivandvor smješteno je naše matično stado kobila i podmladak. Na ovom lokalitetu, udaljenom od grada 6,5 km, provodi se odgoj i ohrana ždrebad do njihove 3. godine, nakon čega muška ždrebad odlazi na obuku u Pastuharnu - na treninge i dresure za konjički i zaprežni sport, rekreaciju i šou-programe", kaže Mandić, dodajući da je prosječna cijena za kvalitetno lipicansko grlo od 15.000 do 50.000 DEM, te da ergela godišnje proda 40-50 grla. Iako su đakovački lipicanci traženi u cijeloj Europi, njihovo najčešće inozemno tržište ipak su Belgija, Nizozemska i Mađarska.

SVJETSKI STRUČNJACI ĐAKOVAČKOM LIPICANCU DAJU SAMO NAJVIŠE OCJENE!

- Prema ocjeni svih svjetskih stručnjaka za lipicance, mislim da je naš uzgoj izuzetno cijenjen i visoko kotira na ljestvici kvalitete u Europi.

Poznati đakovački lipicaneri

Rezultati se u ovom uzgoju ne postižu preko noći, nego dugogodišnjim naporima za koji su uvelike zaslužni i moji prethodnici, bivši direktori ergele - dr. Stjepan Romić, dr. Zvonimir Benčević i dr. Luka Stipičić. Moja i želja svih 34 uposlenih u ergeli jest da u svakom trenu, kroz naš lipicanski uzgoj, kvalitetno predstavljamo svoju zemlju, a to zahtijeva stalan rad, praćenje svjetskih kretanja i ocjena, ljubav prema lipincima. U ovom poslu improvizacije nema! - kaže Mandić, ujedno i član Uzgojne komisije Svjetskog udruženja lipicanskih uzgajivača (LIF), čiji je đakovačka ergela punopravan član. Upravno vijeće Ergele, kojim predsjedava Tomislav Ledić, zamjenik ministra poljoprivrede, zadovoljno je njenim radom i u prošloj godini.

Vodstvo Ergele ne želi stati samo na već postignutim rezultatima, pa u planu ima izgradnju velike, suvremeno opremljene zatvorene jahaonice na lokaciji Pastuharne. Projekt je to vrijedan 2.000.000 DEM, za koji je Ergela dobila potporu Upravnog vijeća, Ministarstva poljoprivrede i drugih nadležnih, no s njegovom realizacijom morat će pričekati bolja financijska vremena. Naime, zbog "krešućeg" politike u državnom proračunu, država ni ove godine nije mogla dati jamstvo za realizaciju tog projekta, poručivši da će on doći na red kada u državnom proračunu za takve kapitalne investicije bude prostora. Zatvorena jahaonica u prvom redu treba osigurati još kvalitetniji rad s konjima, koji bi bio potpuno neovisan o vremenskim prilikama.

No, osim jahaonice, prostor je osmišljen i kao kompleks koji sadržava tribine, prodavaonicu konjske opreme, suvenirnicu, restoran i druge sadržaje koji bi ga u konačnici činili suvremenim cjelovitim kompleksom. Za najbolje konje na svijetu samo najbolje, zar ne?

(Glas Slavonije)

Kordun....

Josip Matanić: Moj Kordunu

*Moj Kordunu - brojani li si bio,
brojani bio, sada opustio:
Na daleko slava tvoja tekla,
slava tekla, zlatnu krunu stekla.*

*Od Turaka spasio si Zapad,
prvo ti si jurišo u napad;
Junačino, bedemu od mesa,
nebrojena stvaru si čudesa.*

*Mladost tvoja - poletarci ptici,
u boj znaše i mrtva podići;
Sablja britka, a kubura lava,
nasiti se Turčinovih glava.*

*Od zuluma, vatre i harača,
sto fernana, ljutih osvajača, -
čuvao si što stoljećem steko,
dušmanina vrelim srcem sjeko.*

*Makar Turčin brza bješe munja,
nikad tvrda ne osvoji Slunja;
I pod Bečom turska pade sila,
kordunaška satrla ga vila.*

*Danas kad se po tuđini skitam,
za domaju svetu kada pitam, -
prisjećam se junačkog mi djeda,
pure, milika, iz pletare meda!*

Slavonija....

IMA LI U HRVATSKOJ GRAĐANA KOJI SU DOSLOVCE GLADNI
VUKOVARSKI ŽUPNIK ZLATKO ŠPEHAR TVRDI:

Na misi u Bogdanovcima djevojčica se srušila od gladi

Nismo Indija da ujutro mrtve pobiremo na cesti. No, hrvatski narod jest na rubu gladi, kaže Jelena Brajša, ravnateljica Caritasa Zagrebačke nadbiskupije i predsjednica Humanitarne mreže Hrvatske. Nezaposlenih, siromašnih i na rubu živaca, nevoljnika pred vratima zagrebačkog Caritasa sve je više. U područjima od posebne državne skrbi osobito je teško. Župnik fra Petar Klarić tvrdi kako je Knin pogodila humanitarna katastrofa. Čak je osamdeset posto ljudi na egzistencijalnom rubu, a 20 posto doslovce je gladno. - Ovih ćemo dana u Kninu otvoriti pučku kuhinju s oko 300 obroka na dan. No, Caritas trenutačno hrani 1050 obitelji, što je oko 6000 ljudi. I to je, međutim, nedostavno.

Crveni križ, pak, kaže njegov voditelj Ivan Rožanković, u Glini i bližoj okolici na mjesec podijeli oko 1100 obiteljskih paketa s hranom. A narod, doznajemo, ništa manje ne gladije ni u Vukovaru, u koji se vratilo oko 8000 stanovnika.

- Još nismo zabilježili nijedan slučaj umiranja od gladi. No, jedna se djevojčica nedavno u Bogdanovcima onesvijestila na misi. Bilo joj je jako loše. Povjerila se kako ona i obitelj na dan pojedu samo po krišku kruha. Veli vukovarski župnik Zlatko Špehar, kojega je taj slučaj jako pogodio. U Vukovaru je, dodaje, oko 400 obitelji koje Caritas pokušava nahraniti.

- Vukovarci znaju što znači biti gladan kruha. Djeca čokoladu ližu preko izloga, a kad biste cijelu osnovnu školu s oko 1200 daka pretresli, sumnjam da biste našli više od 100 kuna. Neki i ne znaju kako izgleda novac - priča on.

ORGANIZIRANI KRIMINAL: Ured za suzbijanje korupcije imat će ovlasti kao ni jedna služba dosad

Zagreb - Četiri mjeseca nakon donošenja odluke o usvajanju Projekta ustroja Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminala (USKOK), Vlada je usvojila i konačni Nacrt prijedloga Zakona o USKOK-u koji će uputiti u saborsku proceduru.

Kako je zamišljen, USKOK bi trebao zadati smrtni udarac organiziranom kriminalu i korupciji u Hrvatskoj. Stoga je predviđeno da u Uredu rade najbolji tužitelji, da istrage vode najbolji istražni suci, a policija će osnovati poseban stručni tim za izvršavanje zahtjeva Ureda. Uredu bi, prema Nacrtu zakona, trebala biti na raspolaganju i vrlo široka lepeza ovlasti i sredstava kojima su se dosad koristile samo tajne službe.

Najteža kaznena djela

Budući da bi djelatnici USKOK-a radili na otkrivanju najsloženijih oblika kaznenih djela i vrlo vjerojatno bili izloženi raznim pritiscima i prijetnjama imali bi veće plaće nego njihovi kolege koji rade na "običnim" slučajevima, beneficirani radni staž i stalno osiguranje.

U uvodu Nacrta zakona stoji da je Ured posebna ustrojstvena jedinica Državnog odvjetništva za područje cijele Hrvatske sa sjedištem u Zagrebu. Uredom upravlja državni odvjetnik - ravnatelj kojega, uz prethodnu suglasnost Vlade, na vrijeme od četiri godine imenuje glavni državni odvjetnik RH Radovan Ortynski.

Za ravnatelja može biti imenovan zamjenik glavnog državnog odvjetnika ili županijski državni odvjetnik koji ima najmanje 15 godina staža. Koliko će biti zamjenika ravnatelja, određuje ministar pravosuđa. Ured treba zapošljavati i stručne suradnike - kriminaliste, a svi zaposlenici prije imenovanja na dužnost trebaju proći sigurnosnu provjeru i predati podatke o imovini.

Organizacijski je Ured zamišljen tako da u sastavu ima tajništvo, posebni odjel za istraživanje i dokumentaciju, odjel za sprječavanje pojava korupcije i odnose s javnošću, odjel državnih odvjetnika koji nastupaju kao tužitelji te prateće službe.

U nadležnosti Ureda su kaznena djela zlorporaba u postupku stečaja, nelojalne konkurencije u vanjsko-trgovinskom poslovanju, zlorporabe obavljanja državne vlasti, protuzakonito posredovanje, primanje i davanje mita. Ured je nadležan i za djelo udruživanja za počinjenje kaznenih djela, uključujući pritom sva djela koja je grupa počinila. Za procesuiranje tak-

Vukovar i njegova okolica još su pokriveni minama i granatama. Zbog velike nezaposlenosti i gladi ljudi ne mogu dočekati razminiranje svojih polja pa sami oru granate te ginu i postaju bogaljima.

- Vukovar, na sreću, još ima svoje ime pa pošiljke hrane i dalje stižu. Samo smo lani dobili i podijelili više od 130 tona pomoći, od kojih 70 tona u hrani. Pomažu se i susjedi s onu stranu Dunava, a nedavno je organiziran i odvoz masti za subotičke salaše, gdje ljudi doslovce skapavaju od gladi - veli župnik Špehar i dodaje kako je svaki gladan čovjek za njega Vukovarac. (Večernji list, 12.3.)

vog kriminala određuju se županijski sudovi u Zagrebu, Splitu, Osijeku i Rijeci.

Pritvor do 12 mjeseci

Kako je riječ o najtežim kaznenim djelima, Ured bi imao posebne ovlasti. Osumnjičenik bi se mogao zadržati 48 sati, dok u istražnim postupcima pritvor može trajati 12 mjeseci (dvostruko više nego u redovitom postupku). Ured ima i vrlo široke ovlasti u području koje zadire u Ustavom zajamčena prava i slobode pojedinaca.

Može odrediti tajno praćenje i tehničko snimanje izvan doma, simulirani otkup predmeta, simulirano primanje ili davanje mita, te nadzirati prijevoz i isporuku predmeta kaznenog djela. U teže mjere koje se koriste samo kod organiziranog kriminala spada prisluškivanje telefona, nadzor i snimanje mreža u sustavima za elektronsku obradu podataka, nadzor i snimanje nečijeg doma, upotreba prikrivenih istražitelja, te pružanje simuliranih poslovnih usluga. O provedbi mjera policija Uredu dostavlja posebne izvještaje, no nisu predviđeni posebni instrumenti njihove kontrole i sprječavanja eventualnih zlorporaba.

Zakonom je predviđen i institut pokajnika, te zaštićenih svjedoka. Da bi se zaštitio identitet svjedoka, ispituju ga trojica sudaca Vrhovnog suda, a na suđenju se čita zapisnik o njegovu iskazu u kojem se svjedok navodi pod pseudonimom.

Jedna od najznačajnijih novosti u kazneno-pravnom sustavu je prisilno oduzimanje sredstava, prihoda ili imovine stečene kaznenim djelom korupcije ili organiziranog kriminala. Mjerama propisanim u Nacrtu zakona o USKOK-u omogućava se "zaleđivanje" imovine do okončanja kaznenog postupka. Ako se dokaže da je osoba počinila kazneno djelo organiziranog kriminala, imovina joj se oduzima. (Večernji list)

Dobrovoljnim radom osniva se prva hrvatska knjižnica i čitaonica u Mississaugi. Za ostvarenje tog, za hrvatsku zajednicu vrijednog projekta, potrebne su, jasno - knjige, te se mole ljudi dobre volje da pomognu s donacijom svojih suvišnih knjiga.

Unaprijed **HVALA!**

Nazovite, molim: Ivicu Puhalo, tel: (905) 507-1389

HNB ZABRINUT ZBOG MOGUĆEG MONOPOLA

Kupnjom Zagrebačke banke Talijani bi osvojili 80 posto hrvatskoga bankovnog tržišta * Nagada se da su Talijani već duboko prodri u vlasništvo Zagrebačke banke, čak oko 40 posto, a ne - kako je sama Banka objelodanila - oko 10 posto

Negativan dojam koji su ostavile strane banke u preuzimanju hrvatskih saniranih banaka - Riječke, Splitske i Privredne banke Zagreb - ovih dana pokušava ispraviti talijanski UniCredito. Većinski vlasnik Splitske banke ponudio je svim manjinskim dioničarima otkup dionica po 110 kuna. Tim je potezom UniCredito samoinicijativno prekinuo loše reguliranu praksu u privatizaciji bankovnog sektora, iako ga zakon na to nije obvezivao.

Hrvatskim zakonodavcima koji su omogućili stranim bankama da najjednostavnije i najjeftinije dođu do vlasništva u bankama, za razliku od poduzeća za koja vrijedi zakon o preuzimanju, UniCredito je zapravo napravio uslugu. Dok se državne institucije i sudovi, a upleten je Ustavni sud RH, koji treba riješiti ustavnost prodaje banaka, natežu kako ispraviti pogrešku, svaka banka koja drži do sebe počela je igrati po nepisanim pravilima. Zagrebačka je banka u preuzimanju Varaždinske banke, primjerice, ponudila fer cijenu svim dioničarima, iako se mogla zaustaviti na većinskom paketu dionica. Erste Bank također je korektno odradila preuzimanje Trgovačke i Bjelovarske banke.

Otvaranje UniCredita prema dioničarima i hrvatskoj javnosti potez je od kojega bi banka trebala imati dugoročniju korist. Kao što je poznato, UniCredito već dulje pregovara s menadžmentom Zagrebačke banke o mo-

gućnostima da preuzme tu najveću domaću banku. Nagada se da su Talijani već duboko prodri u vlasništvo Zagrebačke banke, čak oko 40 posto, a ne kako je sama Banka objelodanila - oko 10 posto. No, okolnosti ne idu na ruku UniCreditu, barem kada je u pitanju domaća centralna banka, koja bi svojim pristankom na takvu transakciju otvorila monopolski položaj talijanskih banaka u Hrvatskoj. Računa se da bi tada uz Privrednu i Splitsku banku imale oko 80 posto tržišta. Ipak, UniCredito sve poduzima kako bi zauzeo što bolje pregovaračke pozicije, to više što ima konkurenta u francuskoj Societe Generale banci.

Pravu enigmu predstavlja, pak, Bayerische Landesbank, koja za vratom ima najviše manjinskih dioničara Riječke banke, a s njima se i sudski parnici. Upućeni bankarski krugovi drže da njemačka banka nakon takve situacije nema velike izgleda za širenje na hrvatskom tržištu, a Riječka banka sigurno nije zalogaj koji bi je zadovoljio, iako u njoj ostvaruje enormnu dobit. Stoga se ponašanje Bayerische Landesbank dovodi u vezu s mogućim spajanjem na matičnom tržištu s nekom od drugih banaka, primjerice Hypo Vereinsbank, i taktiziranjem prema domaćim dioničarima. Prije toga i ta će banka krenuti u otkup dionica manjinskih dioničara jer će to za nju biti vrlo povoljno. U suprotnom, morat će otkriti karte i prikazati pravu vrijednost dionica Riječke banke koje, s obzirom na dobit, godišnje rastu čak 50 do 60 kuna. (Večernji list, 5. ožujka)

NA SJEDNICI VELIKOG VIJEĆA HSLS-a RAČANOVA VLADA OCIJENJENA USPJEŠNOM

*Pogrešno je sada otvarati pitanje glasovanja dijaspore * Radikalna desnica mentalno u Jugoslaviji, ljevica obnavlja jugonostalgiju*

ZAGREB - Nakon 13 mjeseci koalicijske vlasti vodstvo HSLS-a ocjenjuje da je politika Vlade premijera Ivice Račana uspješna. No, bez političke stabilnosti u zemlji nijedna Vlada, pa ni naša, ne bi mogla ostvariti svoj program. HSLS je tijekom nedavnih protesta koji su visokim tenzijama obilježili politički život pokazao da je odgovorna članica koalicije. Svojim je izjavama pridonio smirivanju stanja, jer je svjestan da politika izvan Ustava, zakona i institucija vodi u kaos - poručio je predsjednik HSLS-a Dražen Budiša, s jučerašnje sjednice Velikog vijeća svoje stranke.

Uvažavajući političke i gospodarske prilike, Budiša je pokazao razumijevanje za Vladu. Podsjetio je da HSLS smatra da u Hrvatskoj postoje povijesni revizionisti koji žele dovesti u pitanje Domovinski rat, ali to nije ova Vlada. Pokazujući razumijevanje za okolnosti i emocije ljudi koji su bili na prosvjedima u Splitu, Zagrebu i drugdje, Budiša ističe i da su političke poruke kojima se tražila suspenzija pravne države neprihvatljive. HSLS zna odgovoriti na radikalizam s ljevice i s desnice, a sudbina stranke je da ih s desna napadaju kao izdajice, a s lijeva kao nacionaliste.

- Moja poruka radikalnoj desnici je da su oni mentalno u Jugoslaviji. Kad je hrvatska država stvorena s desnicom na vlasti, bila je to hrvatska

država. Kad se promijenila vlast, za njih je to prestala biti hrvatska država i počeli su je nazivati Jugoslavijom, što samo pokazuje koliko su oni mentalno još tamo. Gospodo, ovo je samostalna hrvatska država, a mi smo u 2001., a ne u "71., "41. ili 1671. godini - rekao je Budiša. - Mi smo danas solna kiselina koja razara dogmatizam i bit ćemo brana radikalizmu i s desna i s lijeva.

Pogrešno je bilo, rekao je Budiša, u ovom trenutku otvarati pitanje biračkog prava dijaspore, koje nema veze s lokalnim izborima. Za HSLS Hrvati u BiH i nisu dijaspore, a pravoj dijaspori tj. iseljeništvu trebalo bi, smatra Budiša, osigurati barem simboličnu zastupljenost u Hrvatskom saboru.

Rekavši da još ne zna po kojem će modelu biti provedeni lokalni izbori, Budiša kritizira šestorku što kasni s objavom izbornih pravila, podsjećajući da je to radio HDZ. HSLS-u odgovara razmjerni sustav, jer želi provjeriti kako kotira kod birača. Budiša vjeruje da bi širom Hrvatske bili druga, a ponegdje i prva stranka po snazi, te bi skinuli objede da su stranka koja se šlepa uz druge. (Večernji list, 4. ožujka)

Zaključeno je, kaže, da treba izbjeći dvostruka i različita tumačenja članka 45. Ustava koji o tome govori, te da stavak 1. toga članka treba formulirati na način da biračko pravo, opće i jednako imaju hrvatski državljani s navršenih 18 godina i u skladu sa zakonom. Dakle, pobliže reguliranje te materije, prepustit će se zakonu, a ne Ustavu, precizirao je Račan.

Premijer je odgovorio da navedena formulacija ne znači da se odustalo od prebivališta kao uvjeta za glasovanje. Kao što su izbornim zakonom 1995. uvedene mnoge stvari pa i posebna lista za dijasporu, prepustimo zakonu da regulira cijeli taj kompleks pitanja, uključujući i ono da li i do koje mjere poštivati odredbu o prebivalištu kao uvjetu za glasovanje, rekao je Račan.

ŠESTORKA ZA ČISTI RAZMJERNI IZBORNI SUSTAV, GLASOVANJE DIJAPORE UREDITI

ZAGREB, 6. ožujka (Hina) - Vladajuća šestorka na današnjem se sastanku opredjelila da se na skorim lokalnim izborima umjesto dosadašnjeg mješovitog primijeni čisti razmjerni izborni sustav, te da se izborno pravo dijaspore pobliže uredi zakonom. O tome je novinare nakon sastanka "šestorke" izvijestio premijer Ivica Račan.

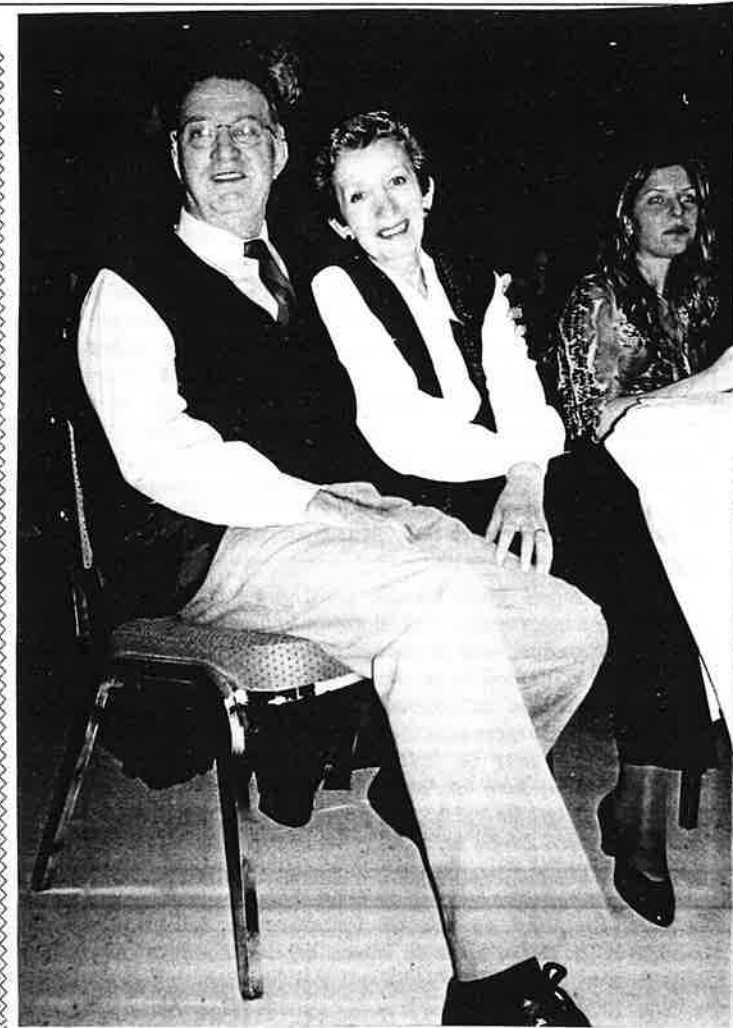
Rekao je da je SDP bio suzdržan prema uvođenju čistog razmjernog izbornog sustava, jer drži da postojeći izborni sustav ne treba mijenjati, kada već nije bilo drugih značajnijih intervencija u taj sustav. No, SDP na svom stavu neće inzistirati, rekao je Račan.

Izvijestio je da je "šestorka" definitivno zauzela stav i oko biračkog prava dijaspore.

Prošetajmo Međimurjem...

POSTELJA...

Simbol ljubavi, rođenja i smrti... U hrvatskim se selima javlja u XVIII. stoljeću. Dio je namještaja glavne sobe međimurske hiže. Najčešće u dvije, smiještene duž zidova (ako je jednu od njih kao miraz u kuću donio jedan od roditelja), na kojima su spavali gazda i gazdalarica. Sastojala se od smeđeg jelovog okvira s 4 noge, uzdignutog uzglavlja i uznožja, ukrašenih cvjetnim motivima. Na nju se stavljao stročok, vreća napunjena slamom ili komušinom. Pokazalo se da je takvo punjenje i danas najbolji izolator od negativnog zračenja, npr. podzemnih voda. Ta podloga se pokrivala blazinom i vihrenom (crvenim vezom izvezenom tkanom plahom). Kao uzglavlje služio je vanjkuš (jastuk nekada punjen slamom, a tek kasnije perjem), a za pokrivanje dun(j)he (popluni punjeni perjem i to za vrijeme punog Mjeseca da bi bili što mekaniji) i defke (deke). Općenito, posteljina se izrađivala s velikom pozornošću jer je, kao i postelja, ukrašavala prostoriju u kojoj se nalazila. Bogato ukrašena cifrasta deska nad posteljom (s upisanom godinom njene izrade) štitila je posteljinu od vlažnog zida, ujedno služeći kao živopisni dekor. Postelje su se mogle naći i u zadnjoj hiži (pomoćnoj sobi), ukoliko su u njoj boravili stariji članovi obitelji, odnosno mlađi bračni par. Pokraj postelje nalazila se zibača, kolijevka ispunjena tkaninom, s pisanim vanjušecom (vezenim jastučićem) i vunenom pleteninom kao pokrivačem, tzv. štrikancem. Ispod postelje danju su se uvlačili rišpeti, omanji drveni ležaji za djecu. Budući da se u posteljama radalo i umiralo, živopisni motivi na drvenim slikarijama i rezbarijama, te u posteljnom vezu nisu bili samo ukras, nego su imali i važnu ulogu u obrani njihovih vlasnika od zlih sila, odnosno za osiguranje mirnog sna. Zato se u postelju često stavljalo raznoliko bilje i određeni predmeti, npr. češalj. Ukoliko je po danu ostala raspremljena, vjerovalo se da se u nju uvlače duhovi. Škripanje kreveta je predstavljalo loš znak, a ako bi se postelja zatresla ili udarila nogom u donji dio tri puta, mogli su se saznati događaji u budućnosti. Umirućem se olakšavaju muke ukoliko je tijekom ispružen na ravnoj postelji bez jastuka. Tri dana poslije poroda rodilji se pod krevet stavljala posteljica (plodnica) da bi se vještice spriječilo u otimanju novorođenčeta. (Kneja)

Redoviti čitatelji HRVATSKE ISKRE: Nevena i Duško Abramović

Preporučujemo Vam:

TRAVEL SERVICE LTD.

Special Agents for
CROATIA AIRLINES
MEMBER OF IATA

CAR RENTALS
IN CROATIA

General Tourist Travel Service Ltd. je jedna od najuglednijih putničkih agencija u Kanadi. Utemeljitelj i vlasnik ove poznate tvrtke je obitelj Lončarić. Profesionalnim uslugama ove agancije koriste se Hrvati iz Kanade, Hrvatske, Ujedinjenih Američkih Država i drugih zemalja, već više od 30 godina.

- Naša agencija zastupa gotovo sve zrakoplovne i pomorske linije.
- Organiziramo grupna (charter) putovanja s najnižim cijenama, naročito u domovinu Hrvatsku.
- Takoder, već više od 30 godina, obitelj Lončarić uredjuje i emitira hrvatski radio sat "Zvuci Hrvatske," kojeg možete slušati: na radio postaji CHIN 100.7, FM od ponedjeljka do petka od 14:00-15:00, te nedjeljom od 12:00-13:00 sati. (15.40AM)
- Za sve informacije obratite se na naš ured.

- IVICA (JOHN) LONČARIĆ -

3045 Southcreek Rd., Unit 1, Mississauga, Ontario L4X 2X6

(905) 602-8900 Generaitourist@ICA.net www.generaltourist.com Fax: (905) 602-8899

Narodna nošnja iz Draganića

Muška narodna nošnja u Draganiću u osnovi je dvodjelna i sastoji se od rubače i gaća, a to se može nadopuniti kožnim pasom, prslucima, haljom i obucom. Rubača se nosi uvijek izvan gaća, a po dužini seže do pola bedara.

Na presavijenom platnu na ramenima je urezan horizontalni vratni izrez te vertikalni prerez na prsima. Rukavi su ušiveni u ivice platna s proširenjem male četverouglaste "latice". Rukav je nabran u zapešću, i uskim čvrstim *štaclinom* pritegnut uz zglob. Ta jednostavna rubača ima ukras na prsima, dvostruko presavijenom ovratniku, krajevima rukava i na donjem rubu rubače. U bijeloj varijanti ukras je izvezen u sitnom vezu (geometrijski ornament) zvanom "našiv", a u crvenoj varijanti nekadašnju crvenu utkanicu, zamijenio je šareni vez (štikani) s raznim cvjetnim ornamentima.

Nogavice gaća imaju istu širinu platna (dvije pole), a nadodan je četvrtasti dio platna koji čini dno gaća. Na gornjem dijelu izrađen je porub (*tajka*) u koji je postavljen *bradišnjak* pomoću kojega se vežu gaće u struku.

Bradišnjak se plete od domaćeg predenog konca. Nogavice završavaju dekorativnim resama, a iznad resa su ukrašene vezom. Gaće koje završavaju običnim porubom umetale su se u čizme ili vezale remenjem opanaka, dok su se gaće s resama nosile slobodno, bez vezanja. U zimsko vrijeme se na gaće oblače bijele suknene hlače (pantalon), koje su sa strane i oko izreza za džepove ukrašene apliciranom trakom. Na rasporu (šlicu) bila je prišivena krpa našivena crvenim matvezom. Za zimskog vremena, gornji dio tijela bio je zaštićen lajbekom, haljom, kožuhom, a glava pokrivena ili škrljakom ili šubarom.

Halje su bile šivane od bijeloga sukna, ukrašene plavim "žnjorama", a za svečanije prilike nosile su se halje od smeđeg sukna ukrašene žutim (zlatnim) pozamenterijskim trakama (žnjorama).

Jedno vrijeme nošeni su kožuri s rukavima dugački do koljena i postavljeni bijelim krznom.

Na gornjem dijelu tijela muškarci su nosili prsluke i to najčešće u nekim svečanim prilikama. Kao što je već spomenuto, na glavu se stavljao šešir (*škriljak*) a zimi i šubara.

Pastiri su nosili kabanice s kapuljačama sašivenim od bijeloga sukna, a u prošlosti su pravljene plaševi od biljnih vlati, zvani "lasenji". Muškarci su opasivali košulje kožnim pojasom. Obuću su sačinjavali razni opanci, čizme, poslije i cipele. Muškarci su nosili preko ramena kožnatu torbu ukrašenu crvenim vunanim kičankama.

Ženska narodna nošnja uglavnom je do danas zadržala ukrasni vezeni cvijetni motiv kasnog baroknog razdoblja. Početkom 20. st. nakon 1918. godine, duga se rubača i zastor skraćuju ispod koljena, što je narušilo skladnost nošnje.

U Draganiću je sačuvana jedna stara tehnika veza, tzv. "našiv" ili "naniričano" koja se primjenjuje u bijeloj tehnici veza. Tim vezom ukrašava se nabor zastora, ramena, te zarukavlje rubače. Vez se izrađuje tankom iglom i finim lanenim koncem na naboranoj površini bijelog platna. Na taj način je u gustom reljefnom vezu izveden ukras tehnikom vazenih lančića i raznih figura. Taj se vez javlja u našim krajevima tijekom 16. st. i najvjerojatnije je talijanskog porijekla, a od ozaljskih plemkinja Frankopanki preuzele su ga žene u plemićkoj općini Draganići.

Crvena boja veza javlja se u ženskoj nošnji u prošlosti kada je prevladavala crvena utkanica, isto kao i danas, kada u nošnji prevladavaju cvijetni motivi rađeni novom tehnikom vazenja.

Ženska nošnja u selima Draganići je jednodijelna i sastoji se od rubače (opleček i krilo) i zastora, a dodatni dijelovi nošnje su pas, kraglin, različite ukrasne vrpce, nakit, opreme za oglavlje, prsluci, kaputi i obuća.

Rubača se zapravo sastoji od dva dijela, opleće i krila sašivenih u pojasu. Krila su sastavljena od prednjeg platna, zvanog prva krpa (rađena od prostijeg nenabranog platna) i krila (nabrana krila koja se prave od boljeg bijelog tkanja, a i od platna tvorničke izrade). Nabori su na krilima dosta sitni i prave ih žene privremenim spajanjem pomoću igle i konca, a konačni oblik nabora postizao se udaranjem kamenom oblutkom (rubača se kretala i nabirala).

Komad platna na leđima opleća zove se "hatula", a s prednje strane su našivene "naderice". One su skupljene u sitne nabore, a isto je tako naboran i gornji dio rukava. Da bi se dobila oblina na ramenu rukava, postavljena su dva umetka, tzv. "kozice". Dijelovi oko vrata i na ramenima su:

Plesni par u novije obrađenoj narodnoj nošnji. Djevojka ima "roza" rubaču, a muškarac potpunu mušku nošnju.

niska, obašvica, stanićak, potkozica, sve vezeno bijelim ili crvenim matvezom.

Rukavi se na krajevima (zapešću) sužuju, a iza obašvice opet proširuju. Zastor je od istog platna kao i rukavi i opleća i pokriva prednji nenaborani dio rubače (prvu krp).

Na gornjem dijelu zastora, našivene su široke trake, tako duge da se vežu u križ na krilima, a sprijeđa u čvor. Na gornjem dijelu zastora u bijelom varijanti nošnje izvezen je vez, našiv, koncem bijele boje.

Zastor crvene rubače je u cjelini od crvene utkanice s neznatno prekrivenim šarenim prugama. Taj crveni zastor sužen je također na gornjem dijelu i sitnim nabiranjem. "Štaclini" rukava, kao i zastor u novijem obliku nošnje imaju s tri strane ukras, čipke (špice) koje se rade "štikanjem" na šivaćem stroju. Okovratnik, tzv. "kraglin", kao ukras nošnji preuzet je prema nekadašnjoj gradskoj modi. Obično je taj vez izrađen na šivaćem stroju u stilu čipki (špica) zastora.

Djevojke su plele kosu u dvije pletenice, omotane oko glave, spojene na zatiljku. Za svečane zgode i blagdane djevojke su išle većinom gologlave, a na putovanju i u radu nosile su rubac na glavi. Obično su to vuneni rupci raznih cvjetnih motiva. Udane žene nosile su na glavi "posnašak", u kojem je bilo zabodeno mnogo iglica (midenki) u male uplitke s manjim rogovima. Posnašak je tkan od žute svile i protkan ponekom crvenom niti. Preko njega su starije žene nozile bijele "kupovne" rupce koji su bili ukrašeni cvjetićima.

Zimi su žene nosile "bekeše" pravljene od plavog sukna, postavljene ovčijim krznom (sezali su do koljena) i bili ukrašeni crnim "žnorama". "Bekeše" su posjedovale samo imućnije žene, i nosile za svečane prilike. Veoma su dekorativni ženski prsluci bez rukava, tzv. "zibunci" koji sežu nešto ispod pojasa, šivani su od plavog sukna i bogato urešeni "žnorama" i gumbima. "Zibunac" je usvojen u Draganiću u 17. st., kao ukrasni odjevni dodatak barokne mode i služio je kao ogrtač mladenke ili u nekim drugim svečanim zgoda.

Za hladne dane udane žene su nosile kožurce koji su sezali do pojasa. Ukrašeni su vezom od raznobojne vune ili su bili bez rukava. Sprijeđa su kopčani s kožnim gumbima. Kao nakit služile su ogrlice (kraglini) od pravog koralja ili staklenih znaca, različite igle, a i "škudari". Žene su za određene izlaske nosile kožnate čizme, a nosile su i cipele raznih oblika.

(Tradicionalna arhitektura i narodna nošnja Draganičkih sela, HMI)

Dr. Goran Granić: Prikupili smo dokaze protiv Miloševića i Šešelja

Zagreb, Slobodan Milošević mogao bi - osim za genocid na Kosovu pred Međunarodnim kaznenim sudom u Haagu konačno biti optužen i za genocid u Hrvatskoj. Naime, na jučerašnjoj konferenciji za novinare Goran Granić, zamjenik premijera, rekao je kako je haaškoj tužiteljici Carli del Ponte predana dokumentacija o dokumentima koji su prikupljeni u pripremi memorijala (predstavke) za tužbu Republike Hrvatske protiv SR Jugoslavije za genocid pred drugim haaškim sudom, Međunarodnim sudom pravde. Tužiteljica je informirana o dokumentima koji pokazuju kako ima osnove da se optužnica protiv Miloševića proširi i na genocid u Hrvatskoj. Procjenjuje se da prikupljeni dokumenti upozoravaju i na opravdanost podizanja optužnice protiv Vojislava Šešelja za kojeg dosad nije bilo dokaza, a moguće su i druge optužnice protiv ljudi iz Srbije i onih koji su bili građani Hrvatske.

Ministar pravosuđa Stjepan Ivanišević rekao je, kako se, preuzimajući dužnost prije godinu dana našao u nebranom grožđu jer ga je dočekao rok od dva mjeseca za predaju memorijala i ni jedan papir za nj, uz račun Davida Rivkina za to - od milijun dolara. Ivanišević kaže kako se glavni teret prikupljanja dokumenta i iskaza svjedoka ponijeli hrvatski stručnjaci, čime se pokazala besmislenost i skupoća angažiranja Davida Rivkina.

Ivan Šimonović, koji zastupa Hrvatsku pred Sudom pravde ističe, kako se traži da SRJ kazni sve počinitelje genocida,

POTPISAN SPORAZUM O POSEBNIM ODNOSIMA BEOGRADA I BOSANSKIH SRBA

SARAJEVO/BANJA LUKA, 5. ožujka (Hina) - Jugoslavenski predsjednik Vojislav Koštunica i predsjednik Republike Srpske Mirko Šarović potpisali su u ponedjeljak sporazum o uspostavi posebnih odnosa između SR Jugoslavije i bosanskih Srba.

Sporazum o posebnim i paralelnim vezama SR Jugoslavije i Republike Srpske potpisan u Banja Luci temeljen je na odredbama Daytonskog sporazuma a po sadržaju je gotovo identičan onome što su ga u prosincu 1998. godine postigle Hrvatska i Federacija Bosne i Hercegovine.

Preambulom sporazuma: finaliziranog pod nadzorom Visokog predstavnika za BiH Wolfganga Petritscha utvrđena je obveza obje strane-potpisnice da se u cjelosti pridržavaju odredbi daytonskog sporazuma i pomažu njegovu provedbu. Također je pojašnjeno kako će se posebne veze Beograda i Banja Luka temeljiti na poštivanju integriteta i cjelovitosti BiH kao neovisne države.

Sporazumom je također predviđena uspostava stalnog vijeća za suradnju SRJ i RS kao i obveza konzultiranja s Uredom Visokog predstavnika (OHR) pri izradi aneksa kojima će se u budućnosti definirati konkretni oblici suradnje.

Potpisivanju sporazuma nije bio nazočan ministar vanjskih poslova BiH Zlatko Lagumdžija koji je ranije upozorio Beograd i Banja Luku da je ceremonija zakazana upravo u vrijeme bajramskih blagdana što se smatra neprimjerenim činom. Potpisivanju sporazuma nije bio nazočan ni potpredsjednik Parlamenta Republike Srpske Sulejman Tihić.

Koštuničin dolazak u Banja Luku pratila su sva obilježja državnog posjeta no pri njegovu dočeku kao i kasnijim aktivnostima izbjegnuto je isticanje bilo kojih simbola države BiH. Jugoslavenskog je predsjednika na banjalučkim ulicama dočekalo mnoštvo okupljenih građana koji su mu klicali: "Vojo, Srbine".

Koštunica se u svojstvu predsjednika Demokratske stranke Srbije iza zatvorenih vrata odvojeno sastao s članovima najužeg vodstva Srpske demokratske stranke (SDS) za koju se pretpostavlja da je i dalje pod utjecajem Radovana Karadžića.

a na pitanje je li i koliko je bivša vlast izbjegavala tužbu za genocid protiv SRJ, kaže kako je to u pravnom smislu teška optužba. Na isto pitanje savjetnik Ivo Josipović kaže samo kako naslućuje da je za to bilo političkih razloga. Napominje kako je prvi put učinjen napor da se sustavno prikupi građa o Domovinskom ratu. Na pitanje o osnivanju Instituta za istraživanje Domovinskog rata, Granić kaže kako Vlada priprema odluku o tome, ali ne da se obradi samo Domovinski rat, nego i niz drugih tema iz prošlosti - Drugi svjetski rat i zločini iz njega, razdoblje komunizma, kao i ono između dva svjetska rata. No, Vlada ne namjerava osnivati posebnu instituciju, nego se koristiti postojećima, uz suradnju Arhiva i državnih institucija. Cilj je znanstveno obraditi cijelo razdoblje koje opterećuje sadašnjost i budućnost, ističe Granić.

Novinare je zanimalo hoće li hrvatska Vlada reagirati na ocjenu iz Kordičeve presude, prema kojoj je Hrvatska bila umiješana u rat u BiH. Granić kaže kako će Vlada reagirati kada dobije tekst presude, ali da Međunarodni kazneni sud nema nadležnost u odnosima među državama, već sudi za pojedinačne zločine. Na pitanje hoće li i BiH tužiti Hrvatsku za genocid, nakon što je u dvjema presudama ICTY-a navedeno da je Hrvatska umiješana u tamošnji sukob, Šimonović kaže kako je s BiH potpisana zajednička izjava o suradnji u postupcima pred Međunarodnim sudom pravde. (Večernji list)

Ottawa: REQUEST FOR SUSPECT

Croatia has asked Canada to extradite a man wanted in connection with war crimes committed in 1991, the Croatian embassy confirmed yesterday. Croatian news agency Hina reported Canada has been asked to hand over Josip Budimčić, 38, who it said was a member of a Serb paramilitary unit in 1991. A Croatian court sentenced Budimčić in absentia in 1995 to 15 years in prison for war crimes. Budimčić, who moved to Canada in 1997, is said to be in Saskatchewan. (The Toronto Star, March 10, 2001.)

VERBATIM:

Deputy prosecutor Graham Blewitt, speaking in London, said the International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia would be willing to hold part of Milošević's trial in Belgrade.

"I'm a great supporter of trials being held in former Yugoslavia. We are too remote in The Hague.. We couldn't hold the entire trial in Serbia, because some witnesses would not want to come to Belgrade, but I see part of the trial taking place in Belgrade for Milošević" - Graham Blewitt said. (The Toronto Star, March 8, 2001)

And:

In blunt comments to French radio station RFI, Del Ponte said she had been disappointed by Koštunica's "incredible nationalism" when she met him in Belgrade in January. "Koštunica is the past and that country needs the future." (The Toronto Star, March 4, 2001)

Gđa. i gosp. Bingula na jednoj večeri

Damir Borovčak : *Hello Toronto – ovdje Zagreb*

DOMOVINA KAO MAČEHA

Ako je netko hrvatski državljani i želi glasovati, tada je to država Hrvatska dužna osigurati i omogućiti. Dapače, to pravo država je dužna osigurati čak i posredstvom dopisnog glasovanja izvan granica RH ! Glasovanje je kategorija posjedovanja državljanstva i JMBG Republike Hrvatske. Sve ostalo se zove - diskriminacija i nema veze s demokracijom.

POŠTENO ?

Još uvijek su mi pred očima veliki predizborni jumbo plakati koji su opčinjavali hrvatsku naciju pred izbore samo s jednom riječju: POŠTENO! Pošteno, pošteno, danas se sve bolje vidi, - bio je to samo zgodan mamac s udice SDP-a i koalicije. Dolaskom na vlast ustvrdili su, kako je sve prije njih bila pljačka. Tako se je stvorio jaki razlog za blasfemiju hrvatskih nacionalnih vrijednosti i za veliko novo 'pospremanje'. Odmah se pristupilo rekonstrukciji vlade i ministarstava, gdje se neki prijašnji samostalni programi kao napr. razmjena veza s izvandomovinstvom posve anulirana. Odmah zatim mijenja se Ustav, te se mijenja i ime Hrvatskog državnog sabora, briše se "državni" i time odašilje izvandomovinstvu i svijetu jasna poruka. Nastupa i velika smjena svih nepodobnih kadrova i taj ciklus traje do danas. Slijede kadrovske promjene po načelu podobnosti u svim hrvatskim institucijama vlasti, u javnim poduzećima i svugdje gdje se uzmogne. Hrvatska matica iseljenika stavlja se pod kontrolu, promjenom ravnatelja i novog upravnog odbora. Skoro istovremeno iz Ministarstva vanjskih poslova pokreće se opoziv nepodobnih hrvatskih diplomata širom svijeta. Ukidaju se 'suvišna' diplomatska konzularna predstavništva, posebno u zemljama jakog hrvatskog iseljeničkog korpusa. Slijede velike čistke u svim tajnim službama, što će kada-tada imati i posljedice vezane za iseljeničtvo. Zatiču se vrijednosti Domovinskog rata, a time ujedno i doprinosi koji su u to vrijeme stizali iz hrvatskog izvandomovinstva. Zatire se sustavno i sloboda javnih medija, HTV umjesto isticane javne televizije - postaje jedna televizija posvećena samo utjecaju jedne politike, te se izvandomovinstvo na HTV-u posve ignorira i zanemaruje. Hrvatska se već ranije cijeli niz godina, sustavno kroz medije, a pogotovo u posljednjih godinu dana, odriče Hrvata u BiH. Oporbeni listovi koji se ne mogu nabrojiti na prste jedne ruke, jer ih je samo dva-tri, radi svojeg domoljubnog stava, proglašavaju se fašistoidnima. Želi se zabetonirati političko i medijsko jednoulje. Slobodna Dalmacija dobila je novu upravu koja će uskoro demontirati domoljubnu i oporbenu uređivačku politiku. Hrvatskom slovu zatvaraju se sve državne financijske dotacije kao posve nepodobnom listu.

Vladajuća koalicija ulazi u novu političku kampanju. Posve neozbiljno, Ustav se želi mijenjati svakih par mjeseci. Sada se želi ukinuti Županijski dom i tako dodatno oslabiti hrvatski utjecaj lokalnih uprava, te političkim trikom i pritiskom potpuno dokinuti utjecaj oporbe i demokracije. Dok ostale zemlje jačaju demokraciju aktivnom ulogom drugog parlamentarnog doma, Hrvatska želi ići u red samo s jednom zemljom kojoj je u posljednjih 50 godina donji dom u parlamentu postao suvišan, a to je - Pakistan. Istovremeno Ministarstvo vanjskih poslova na nove dužnosti upravo šalje novinare koji su se do sada isticali zagovaranjem građanskih vrijednosti države, idejama i opcijama globalizacije i povlađivali politici međunarodne zajednice. Dapače, MVP izdaje i interni naputak kojim se od svih hrvatskih diplomata traži obnova moralno političkih podobnosti. Prema tom naputku svakom bi se diplomatu trebala provjeriti lojalnost prema predsjedniku Vlade i predsjedniku RH. Pri tome nigdje niti spomena o hrvatskim nacionalnim interesima, domoljublju i lojalnosti hrvatskom narodu, Hrvatskom saboru i Hrvatskoj državi. Izgleda da se uz ostalo želi obnoviti oblik rada diplomatskih predstavnika, koji je hrvatskom izvandomovinstvu poznat iz nekih prošlih vremena tzv. 'neprijateljske emigracije'. Uz ukidanje Županijskog doma SDP-ovi i koalicijski saborski zastupnici, još kao oporba, nisu željeli glas iseljeničtva u Hrvatskom saboru, te su bili protivnici glasovanja u iseljeničtvu i protiv zastupnika iz iseljeničtva u Hrvatskom državnom saboru. Tako je najnovije povezivanje pojma poreza i prava

glasa izvandomovinstva pokrenulo bume reakcije iz iseljeničtva, ali i u samom Zastupničkom domu sabora.

ISELJENIŠTVO I SABOR

Hrvatski radio i novinarski komentator Marijan Bošnjak iz Melbourne između ostaloga piše: "Gotovo trećina hrvatskog naroda izgubiti će pravo glasa, pravo sudjelovanja u odlukama čije se posljedice ne ograničavaju samo na one koji žive unutar sadašnjih hrvatskih republičkih granica. Pravo glasa bi prema tome izgubili ne samo oni koji su za vrijeme Titove Jugoslavije bili prisiljeni trbuhom za kruhom otići na zapad, nego i svi drugi koji su ostali izvan današnje krnje Hrvatske: i Hrvati iz Bosne i Hercegovine i Hrvati iz Boke Kotorske i Hrvati iz Srijema i dijelova Vojvodine.

Teško je shvatiti zašto vladajuća šestorka sve ove Hrvate sada želi udalжити i odbaciti, dok istovremeno pravo glasa omogućava raznoraznim četnicima i onima koji su Hrvatsku aktivno rušili. Stipu Mesića i Ivicu Račana bi možda trebalo podsjetiti da Kninski četnici ne samo da nisu plaćali nikakav porez nego su Hrvatsku pune 4 godine aktivno rušili, do te mjere da hrvatski narod i danas troši veliki novac, od poreza, kako bi tek djelomično popravio štetu koju su oni nanijeli. Za razliku od tih četnika, koji danas imaju pravo glasa, hrvatska dijaspora je pomagala i kapom i šakom, ali će izgleda ostati bez glasa."

Slobodna Dalmacija napr. u svom broju od nedjelje 11. ožujka og. donosi pod velikim naslovom "Zašto se vlast boji dijasporu" razmišljanje kako su sadašnja vlast i bivša oporba uvijek bili protiv glasovanja iseljeničtva radi podrške HDZ-ove politike i kako se tijekom vremena hrvatsko izvandomovinstvo velikim dijelom razočaralo i u Tuđmanovu stranku. Gojko Borić, pisac toga članka hvali studiju MVP RH odnosno njegova Odjela za hrvatske manjine, iseljeničtvo i useljeničtvo, čiji je utjecaj danas također potpuno marginaliziran. Članak završava davanjem pažnje i Hrvatskoj matici iseljenika, te se citiraju dijelovi otvorenog pisma nove uprave s kojim ista želi uspostaviti most suradnje s iseljeničtvom. U pismu stoji kako "u Matici se od sada više neće pitati tko je koje političke orijentacije, tko je 'veći' a tko 'manji' Hrvat, već koliko svaki od nas može učiniti za zajedničke ciljeve." Ipak, s obzirom da Matica u mandatu nove uprave nije jasno naznačila i sistematično definirala te "zajedničke ciljeve", već se bavila ponajviše izmišljenim devastacijama zgrade HMI i kriminalizacijom bivšeg ravnatelja, i s obzirom da Matica nije iznesla svoj stav o ukidanju prava glasovanja i zastupanja iseljeničtva u Saboru, ostaje zasad preuranjeno oslanjati se samo na otvoreno pismo iz Zbornika tiskanog još prošle godine. Zato u istom broju Slobodne Dalmacije, vrednija je izjava Anthony Perajice, odvjetnika iz Chicaga i predsjednika Hrvatsko-američkog kongresa te počasnog predsjednika Hrvatsko-američkog udruženja koji kaže da je ukidanje liste za dijasporu "protuustavna, nemoralna i politički motivirana odluka". On u članku koji nosi naslov "Kad smo ginuli za domovinu, nitko nas nije pitao za porez" kritizira ukidanje prava glasa i ukidanje Županijskog doma, te smatra taj postupak protivan nacionalnom interesu. Njegov je dojam kako je sadašnja vlast odlučila u potpunosti umanjiti zasluge iseljene Hrvatske, kao što ih je Tuđman prenaglašavao.

Prema izjavi 'Hine' iz Sabora, bivši HDZ-ovci, sada združeni u DC-u ostaju "rezervirani" prema dijelu predloženih ustavnih promjena koje se odnose na glasovanje iseljeničtva "jer ne želi ući u povijest kao stranka koja je iseljeničtvu oduzela pravo glasa". Vesna Škare-Ožbolt, smatra kako iseljenici trebaju biti zastupljeni u Saboru, a DC predlaže da predsjednik Republike, na prijedlog predsjednika Sabora, imenuje tri zastupnika iz dijasporu. Ona također kaže da DC smatra da su Hrvati u BiH konstitutivan narod te susjedne države, te da svoje biračko pravo

Sjećanje na velikana: Vlado Gotovac, pjesnik.....

Izraziti zagovornik intelektualističke poezije Vlado Gotovac rođen je 1930.g. Malarmeoovski pojam "apstraktna poezije" dovodio je do esej-pjesme, ali i do suhe verbalizacije golih ideja. Neki su njegovi stihovi cje-line unutar pjesme, koju ispunjava paralelni tijek mozaički sklopljenih detalja. Vjerujući u spasonosnu ulogu pjesništva u našem vremenu, Gotovcu je pjesma nuždan oblik življenja, a pjesnici su "svijetu potrebni da bi trajao". Važnije su mu zbirke *Pjesme oduvijek* (1956), *Opasni prostor* (1961), *Osjećanje mjesta* (1965), *Prepjevi po sjećanju* (1968), *Sporne sandale* (1970). Zatvaran i onemogućen u javnom djelovanju poslije sloma "hrvatskog proljeća", javio se ponovno uoči demokratskih promjena zbirkama *Zabranjena vječnost* (1989) i *Crna kazaljka* (1991). Knjigama eseja *Princip djela* (1966) i *U svakodnevnom* (1970) izložio je aktivistički odnos umjetnosti i "duha vremena" kao mimikrije stvarnosti. Knjiga *Moj slučaj* (1989) nema književni nego isključivo autobiografsko-dokumentarni karakter.

U prosincu prošle godine tisuće i tisuće ljudi zaplakalo je za Vladom Gotovcem pjesnikom, političarem, prijateljem... Posljednje zbogom došli su tada reći mnogi prijatelji, politički suradnici, pa i mnogi koji su ga poznavali posredno, kroz njegovu literaturu i nenadmašne govore, poetske i inspirirane. Svima njima, svima nama, nedostajat će ovaj izniman čovjek. (Povijest hrvatske književnosti i članci iz novina)

TAKO JE PISAO VLADO GOTOVAC (1930 - 2000)

MIRAN ČAS ODMORA

Svijet nikad nije iza tebe
Oči su tvoje kao stari grad iskusne i sive
Svijet nikad nije iza tebe

Ti razmišljaš što prolazi
Miran kao stari zidar komu jedna cigla nije događaj
Ti razmišljaš što prolazi

Život si preuzeo na čas
Potok jedan što može narasti i nestati ali teče
Život si preuzeo na čas

Iskustvo je miran čas bola
Svijet Ti Život
Oči miran potok

ISTINA - Istina nije privilegij nijednog položaja, ona ne prati, kao automatska posljedica, nikakvu moć. Zbog toga što se nečije pogreške, ili laži, ne mogu javno oboriti, ili kazniti, one ne postaju istina! Strah neće pretvoriti pakao u raj sve dok postoje oni koji su spremni na smrt zbog te razlike. Svedeno na moju situaciju, to znači da nikada bez obzira na posljedice neću prihvatiti one sudove u kojima se umjesto dokaza upotrebljava privilegij da se bez njih donose. Jer, ako ništa više ne možemo učiniti, uvijek nam ostaje mogućnost časnog traga, časne lubanje.

NACIONALNI HEROJ - Veličina nacionalnih heroja nije u njihovoj tajanstvenoj dubini, nego u besproblematskoj jednostavnosti na koju ih svodi povijest: jednostavnosti borbenih simbola. Rastući tako kroz nju, oni istodobno postaju sve banalniji i idealniji. Njih slava blještavo stilizira, da bi ukinula svaku potrebu za individualnom provjerom koja usamljuje. A suprotstavljanje privatnog simbolu može biti samo diverzija!

BOG - Bog ne šteti - to je zagonetka koja užasava: u Abrahamovoj žrtvi, u Kristovu križu, u našem beskrajnem lutanju, u svemu postojećem. I nikad ne uskraćuje ljubav koja nije zagrljaj razdrljenih grudi usplamtjele intimnosti, njezina burnog, neobuzdanog srca i tvarnog zadaha, već je to poziv u Vječnost, koji nas grije našim odzivom, njegovom snagom. Ti potpaljuješ, ti sam održavaš vatru svog putovanja!...

PISCI - Što smo zapravo mi pisci da postaje toliko važno to da smo

Vlado Gotovac s unucima

se sastali i to da ćemo nešto reći? Jesmo li mi ozbiljno važni ili smo samo uzurpirali važnost koja uopće ne pripada piscima? Jesu li pisci oduvijek imali dužnost, angažman, odgovornost i pravo da upozoravaju svijet na to kakav je i kakav treba biti? Je li doista pisac savjest čovječanstva, ili je on mali i oholi tip koji je uzeo ono što mu nitko nije dao, na što zapravo uopće nema pravo? Jer, tko je rekao da su pisci savjest čovječanstva, osim samih pisaca? Naprotiv, svi oko nas tvrde ne samo da mi to nismo, nego vrlo često, kad to pokušavamo biti, završavamo po zatvorima. Očigledno je, dakle, da postoji nešto paradoksalno, kontradiktorno u sudbini pisca. Činjenica je da smo mi ipak preuzeli neke odgovornosti i to nije apodiktika činjenica. Pisci su se doista dugo bavili različitim pitanjima forme, zanatskim pitanjima koja razrješavaju mogućnost izražavanja u skladu s vremenom i u skladu s nekom idejom. Svojedobno je Paul Valery rekao: "Svaka forma je bogata idejom". - To su pisci iskusili i pokušavali naći sklad između te činjenice i onoga što je stavljao u pitanje. I najednput se dogodilo nešto novo: moderni pisac sa svojom modernom pozicijom u svijetu. Ja ne znam je li to točno, ali mi se čini da je sve počelo, na ovaj način na koji se sad manifestira, onog trenutka kad je Emile Zola preuzeo aktivnu, borbenu ulogu u "Dreyfusovom slučaju". Meni se čini da je to za modernu literaturu granični slučaj. (*Večernji list*)

TOMISLAV DURBEŠIĆ

Adio...
Vladi Gotovcu

Nježnost u žestini,
trudna riječ,
skalpel kaosa u vedrini,
sloboda duha u antičkoj sudbini,
a leptir duša sve nas još sanja
kao blago ukopano blago
u bešćutnoj tišini.
Adio, Vlado, my Lord,
jato anđela neka te ponese
do kristalne kupole jasnoće,
nebeskoj Sikstini.
Reče jednom — tamo gdje stoji
čovjek tamo je i Bog.
Vidim, slutim, da i sad ležeći
uspravan stojiš.
Smrt je ipak jača, ali i riječ je jača
šiknula iz dubina.
Adio, do skorog viđenja, prinče...
othodu vlastela nošeni od fakina.

U Zagrebu 11. prosinca 2000.

Čak i onda kad je neka riječ ili naglasak potpuno u skladu s književnim jezikom, neće se izgovarati u tom, zajedničkom govoru...

ČITATELJI I SLUŠATELJI

Za nepravde, rijeđe za pohvale, čitatelji i slušatelji često su se obraćali Jurini i Franini. Tako su na adresu svojih "suradnika" poslali velik broj pisama. Ljudi pišu o "malim stvarima": slaboj opskrbi, neodgovorajućem dnevnom redu prodavaonica, o dišturbami, problemima i drugim temama. Većina pisama potpisano je, neki ne žele da im se objavi ime i prezime, što se i u pravilu i poštuje, a bilo je i nepotpisanih pisama. Autori Jurine i Franine zbog napisa bili su na sudu, krivo su procijenili svog "prijatelja", ali su i pomogli u otklanjanju nepravilnosti, što im je i glavni zadatak. (Naša sloga, Istra)

Iz Hrvatskog zagorja...

Mira Marcuš:

Suza za zagorske brege

Otkako je poznati zagrebački šansonjer Zvonko Špišić otpjevao na festivalu "Krapina '69" pjesmu gornjeg naslova, postala je ona hitom ne samo Zagoraca – koji su se u onom dobu razmijelili Europom i svijetom uopće, tražeci bolje uvjete života za sebe i obitelji, već i svih Hrvata, koji su iz istih razloga imigrirali u "bijeli svijet", postavši tako hrvatskom dijasporom. Pošto se 1999. godine napunilo trideset ljeta od toga događaja, a pjesma "Suza za zagorske brege" još je uvijek aktualna i često emitirana u eteru iz pojedinih radiopostaja, cijenim korisnim obavijestiti čitatelje "Hrvatskoga kajkavskoga kalendara" o nekim zanimljivim i značajnim detaljima, vezanim za ovu domoljubnu pjesmu.

Prije svega, autorica joj je Ana Bešenic rodnom iz Varaždinskih Toplica, koja danas živi i radi u Zagrebu. Sam Zvonko Špišić, koji ju je uglazbio, jednom prigodom je hrvatskoj javnosti otkrio:

-Jednog hladnog dana u zimi 1969. zakucala je na vrata njegovog stana nepoznata djevojka, a predstavila se kao Ana Bešenic iz Varaždinskih Toplica, zamolivši ga da pregleda i pročita nekoliko njenih pjesama koje je donijela sobom te izreče o njima svoj sud.

Listajući rukopis, Zvonku je ubrzo zapela za oko "Suza za zagorske brege".Kasnije ju je pokazao i Dragi Britvicu, koji se odmah njome oduševio.Nakon toga, Zvonko Špišić ju je uglazbio i predstavio na "Krapini '69", gdje je doživjela veliki uspjeh, a ubrzo su je prihvatili brojni hrvatski pjevači ozbiljne, zabavne i narodne glazbe, te renomirani hrvatski zborovi.

Odlukom Gradskog vijeća Varaždinskih Toplica, na sjednici održanoj 23. prosinca 1977. usvojen je i prijedlog gradskog poglavarstva da se pjesma "Suza za zagorske brege" proglasi svečanom pjesmom – himnom toga grada. Time su Varaždinske Toplice postale jednim od rijetkih hrvatskih gradova koji ima svoju himnu.

Slavonski brod, Članovi zavičajne udruge "Vrilo mudrosti" posjetili su u Donjim Andrijevcima Rožu Sertić (rođenu Bunčić) i uručili joj prvu počasnu člansku iskaznicu. Najdugovječnija (108 g.) je Hrvatica i najstarija lička doseljenica u Slavoniju. U Drugom svjetskom ratu najprije je stigla u Koprivnicu, a od 1943. godine stanovnica je Donjih Andrijevac, gdje i danas živi s kćeri Maricom, okružena pažnjom unuka i brojne rodbine. Još je prilično vitalna, relativno dobro čuje i vidi. (Večernjak)

Obratite pozornost, molimo Vas

Dobrovoljnim radom osniva se prva hrvatska knjižnica i čitaonica u Mississaugi. Za ostvarenje tog, za hrvatsku zajednicu vrijednog projekta, potrebne su, jasno - knjige, te se mole ljudi dobre volje da pomognu s donacijom svojih suvišnih knjiga.

Unaprijed **HVALA!**

Nazovite, molim: Ivicu Puhalo, tel: (905) 507-1389

Zrinski-Frankopan u plesu...

Evo i njenog teksta:

SUZA ZA ZAGORSKE BREGE

Jutro dišeće, da bregi su spali,
a mesec još zajti ni štel,
potiho sem otprl rasklimanu lesu
a pinklec na pleća sem del.

Stara je mati išla za menom,
nemo u zemlju gledeć.
Ne mogla znati kaj zbiram u duši
i zakaj od fčera nis' rekel ni rieč;
a tolko smo sega povedat si štel,
a se smo pozabili več.

Gda smo vre prešli kre najzadnje hiže,
u suzaj najemput sem bil.
Kaj ne bi to vidla stara mi mati,
z rukama lice sem skril.

Svud oko mene su dišale rože
i bil je rascveteni maj.
A ja nis' ni jemput pogledal za sobom,
od tuge nis' mogel pozabiti kraj,
samo sem grebima dragim obećal
da vmul se bum nazaj.

Hrvatski kajkavski kalendar 1999. str.173

"Veseli pajdaši" su svirali na obiteljskoj večeri HBZ Odsjek 515: Aleks Lajtman, Danijel Meze, Miloslav Meze, Tomislav Mesić, Kristian Badanjak

trebaju ostvarivati u BiH. Ovakav stav na tragu je dakako želje da se svakom malo ugodí, a samo ideja o tri zastupnika koje pri tom predlaže predsjednik RH, posve je nepromišljena i nelogična te u konačnici nema veze s demokracijom.

Mate Arlović, kao glavni poticatelj promjena s pozicija SDP-a, prema 'Hini', kaže: "Želimo da se poštuje načelo općeg i jednakog biračkog prava za sve, što sada nije slučaj jer predstavnike dijaspore u Saboru bira samo iseljeničtvo, a ne svi državljani Hrvatske. Prema tomu, objasnio je, to su saborski predstavnici samo grupe Hrvata, a ne svih državljana Hrvatske." Arlović je naveo podatke prema kojima je na posljednjim izborima za posebnu listu dijaspore glasovalo svega 16 tisuća Hrvata koji žive izvan BiH. Na izbore je izašlo oko 126 tisuća Hrvata iz dijaspore, od čega ih je više od 110 tisuća bilo iz BiH, naveo je Arlović i tomu dodao da su izbori bili organizirani u diplomatskim predstavništva u čak 152 države, što je sve išlo na teret poreznih obveznika. Pri tome naravno namjerno zaboravlja kako su upravo oporbeni pritisci pred prošle izbore stvarali kaos, te je pred prošle izbore, smišljeno i sustavno bilo na razne načine onemogućeno glasovanje većeg broja glasača u iseljeničtvu. Oporba je tada zahtijevala i ostvarila pravo glasovanja samo u diplomatsko konzularnim predstavništvima RH, koja svojim brojem i pokrivenošću, kao niti prostorima, nisu uopće bila primjerena takovom zahtjevu, protoku i broju glasača. Zato su neki ljudi kilometrima vozili da bi satima čekali kako bi ostvarili pravo glasovanja. Sve je to bilo tako režirano da bi mnogi iseljenici trebali prevaliti čak i nekoliko stotina kilometara do čak 3 tisuće km, kako bi došli do prvog DKP RH. Sve to odvijalo se u radne dane tj. uz svjestan gubitak zarade, pored izdatka za putne troškove. U takovim okolnostima danas govoriti samo o 16 tisuća glasača u iseljeničtvu na teret poreznih obveznika i više je od drskosti i pokvarenog cinizma.

GLASOVANJE U IZVANDOMOVINSTVU

Ako se pokaže da izvan RH živi toliki broj hrvatskih državljana s pravom glasa da brojčano čine jednu ili više izbornih jedinica, treba omogućiti u izvandomovinstvu ista izborna pravila, brojčane odnose i kriterije kao i u ostalim izbornim jedinicama u zemlji. Na taj način hrvatski državljani s boravkom izvan RH dobivaju posredstvom svojih izbornih kandidata mogućnost participiranja u državnim strukturama

Vjerovali ili ne....

U ĐUKIĆEVOM DONJEM LAPCU: PREIMENOVANO 14 OD 18 ULICA :Iz naziva ulica izbačeni Starčević, hrvatski branitelji i 4. gardijska

Odluka Općinskoga vijeća Donjeg Lapca da promijeni nazive ulica dodatno je napela ionako zategnute međunacionalne odnose i pojačala nezadovoljstvo nekoliko stotina Hrvata koji žive na tom području. Kao što je poznato, vlast u toj općini osvojila je Srpska narodna stranka Milana Đukića, koji obnaša dužnost načelnika Donjeg Lapca. Dva vijećnička mjesta od ukupno 16 osvojila je Hrvatska stranka prava, a konstituiranje Općinskoga vijeća Anto Đapić i Milan Đukić proslavili su janjetinom i zalili travaricom, pokazujući time da je suživot Srba i Hrvata na tim prostorima, opustošenim u ratu, moguć.

Hrvati nemoćni

No, vrijeme i događaji koji su uslijedili pokazali su da je idila bila kratkog vijeka. Najnoviji slučaj promjene naziva ulica dobio je ulje na vatru i raspalio strasti, ali i osjećaj bespomoćnosti oko 400 Hrvata koji ondje žive.

- Uništila nas je HDZ-ova vlast, koja je omogućila da se vrati i naseli tko god želi, pa i oni koji ovdje prije nikada nisu živjeli. U Lapac su došli Srbi iz Bosne i Hercegovine te iz Srbije i ukupno ih s povratnicima ima oko tri tisuće. U Općinskom vijeću imaju većinu i rade što hoće, pa tako bez muke mijenjaju i imena ulica - kaže nam predsjednik HSP-ove podružnice Srećko Remenar i tvrdi da je to još jedan od poteza kojim se želi postići to da Donji Lapac bude etnički čisto mjesto. Ogorčen je, ističe, time što u posljednjih godinu dana nitko od predstavnika vlasti nije došao k njima i raspitao se kako žive.

Podsjetimo, Trg Boričevac preimenovan je u Trg Nikole Tesle, Ulica Ante Starčevića u Ulicu maršala Tita, Plitvička u Ulicu Miroslava Krleže, IX. GBR Vukovi u Plitvičku, Hrvatskih branitelja u Stojana Matića, Niko-

vlasti. To će pak omogućiti kvalitetu u direktnom prijenosu inozemnih životnih, gospodarskih i političkih iskustava, zapadnih i međunarodnih zakona i propisa, tj. novom - pozitivnom vjetru zapadne demokracije iz prve ruke. Ne treba se bojati životnih i radnih iskustava iz zapadnih zemalja, tim više što tu praksu uključivanja iseljenika u državnu vlast i pravo glasovanja izvan domovine imaju i neke druge zapadne zemlje poznate po naprednijim demokracijama od naše i mnogobrojnom izvan-domovinstvu. Tako će ove godine napr. Italija po prvi put svojem iseljeničtvu omogućiti glasovanje za posebnu listu i to 12 zastupnika i 6 senatora. Portugal je za iseljeničtvo rezervirao 8 mjesta u Parlamentu. Poljska je svojoj iseljeničtvu rezervirala 6 zastupničkih mjesta. Švicarska svojim iseljenicima dopušta sudjelovanje na izborima već 35 godina, a Austrija je to pravo uvela prije pet godina. Francuska svojim iseljenicima dozvoljava glasovanje za Senat. Švedska daje pravo glasa svim svojim državljanima po rođenju i statusu, bez obzira gdje živjeli i to dopisnim poštanskim putem. Engleska, slično kao Švedska, za pravo glasa postavlja samo jedan uvjet i to da na izborima mogu sudjelovati svi koji imaju britansko državljanstvo. U Australiji glasuju pod zakonskom obavezom svi državljani, bez obzira gdje živjeli, osobno ili dopisnim poštanskim putem.

I na kraju zamislite sada ovo: Irska kao zemlja mnogobrojnog iseljeničtva, iseljeničtva poznatog po svom domoljublju i privrženosti domovini Irskoj (slično kao i Hrvatska), ima posebno dobro razrađen program za povratnike pa svojim iseljenicima namjerava ostaviti čak cijelu trećinu svih mjesta u svom Senatu !

Dakle i prema svjetskim primjerima, svako uskraćivanje prava hrvatskog izvandomovinstva, nije sigurno ponudena prijezborna POŠTENA demokracija. Novi oblici diskriminacije iseljeničtva ne mogu biti korisni za budućnost i prosperitet RH. Kada bi Hrvatska stvorila zakonsko i društveno ozračje doista poštenog, pametnog i nekompliranog pristupa korištenja postojećih gospodarskih i političkih kapaciteta i potencijala našeg izvandomovinstva, ubrzo bi se izvukla iz krize i ostvarila bi uistinu poštenu hrvatsku demokraciju. Hrvatsko izvandomovinstvo, naime, nepogrešivo prepoznaje sve što je zaista korisno za Hrvatsku. Praktično, povezivanje domovine i Hrvata u izvandomovinstvu bila bi najkorisnija i najučinkovitija globalizacija za Hrvatsku.

Ile Tesle u Ivana Gorana Kovačića, Dubrovačka u Vladimira Nazora, Bjelovarska u Žrtava fašizma, Velebitska u Vuka Karadžića, Istarska u Opatij-sku, Filipa Kovačevića u Omladinsku, Zadarska u Ive Lole Ribara, Budakova u Nađe Dimić, a Trg hrvatske mladeži u Trg Stjepana Radića. Prijašnji naziv zadržale su Radnička, Lička, Ulica A.G. Matoša i Udbinska cesta. I predsjednik HSP-a Anto Đapić priznaje da su nemoćni i da na događaje ne mogu nimalo utjecati.

Đapić: Prosvjedovat ćemo

- Mi ćemo prosvjedovati i upozoravati na to što se čini ali, na žalost, ne možemo nista promijeniti. Bojim se da ćemo slične probleme imati i u drugim mjestima na područjima oslobođenim "Olujom", gdje je očit masovan povratak Srba - kaže Đapić.

Za razliku od njih, predsjednik SNS-a i općinski načelnik Milan Đukić tvrdi kako u Donjem Lapcu nema "bolesti nacionalnog sindroma kako bi to neki htjeli", a promjenu naziva ulica opravdava time što neka imena ulica nisu imala nikakve veze s Donjim Lapcem. No, za selo Boričevac, čije postojanje i sudbinu neki žele zaboraviti, primjećuju ogorčeni Hrvati, ta tvrdnja ne stoji.(Večernji list)

Širite HRVATSKU ISKRU

Mojim očima (i srcem).....

I tako me je u prošloj ISKRI moja poznanica Višnja Geoheli “nježno” okrivila za gripu, koja je u njenom slučaju, vjerojatno niste znali, trajala dosta dugo; dok je gripa bila tek koji dan. Što možemo, topli smo ljudi i kako možete čestitati jedan rođendan, pogotovo onaj na Valentinoovo - bez čvrstog zagrljaja?! Ja, eto, ne znam čestitati rođendan bez zagrljaja i poljupca. Jasno, sad nakon onog pisma, u kojem je Višnja (između ostaloga) ustvrdila kako sam joj baš ja dala tu gripu (a sigurna sam da su joj taj dan čestitali rođendan razni drugi ljudi za čije zdravstveno stanje nije znala), nadam se ovih dana “ljubeznim” pozivima drugih kojima sam “dala” moju gripu tada, na Valentinoovo. Posebno će se vjerojatno javiti oni koji su bili samnom u Croatiji restaurantu, kad smo slavili rođendan naše gradonačelnice. Tko zna, možda mi i sama gradonačelnica prigovori na nekakvoj “hujnjavici” koju sam joj poklonila.

No, ja se ne uzrujavam, jer topli pozdravi, zagrljaji i prisnost su dio mog naroda i sigurna sam koliko god Višnja trpjela, zar je očekivala da ću joj čestitati rođendan sa dva metra udaljenosti? To je, prosto rečeno, u našem narodu nemoguće. Kod nas se to vrši srdačno, spontano, sretno.... a ne onako mlako, hladnokrvno, kao što to često dobijemo od nekih “stranaca” oko nas

Pitao me pred neko vrijeme moj prijatelj iz Mendoze (Argentina) kako se mi ovdje u “hladnoj” Kanadi pozdravljamo? Da li kao “doma” ili smo se i mi promijenili? Govori on meni u pismu, kako su njihovi pozdravi u Argentini topli, skoro “vrući” -baš kao što je i Argentina vruća ovih dana. Kaže on, pozdravi u susretu baš su kao doma u Hrvatskoj. I ja začuđena tim pitanjem počela sam malo gledati oko sebe kako bih mu mogla pošteno odgovoriti i odgovor je bio, jasno - “baš kak doma!”

Pred koji dan, kad sam bila na na večeri N.K. “Dalmacija” gledala sam kako se pozdravljamo, no nije samo tamo tako. Gdje god išli, uvijek je isto, tako da su ovakove gotovo smiješne, no ipak sretno i vesele situacije, obične na svakoj od naših večera, zabava, sastanaka i drugih društvenih aktivnosti. Te večeri u dvorani mississaške župe bilo je zaista mnogo poznatih, kao i onih koje stavljamo u kategoriju “više poznatijih” i “prijatelja”. Sa svakim od njih bio je jednak pozdrav - rukovanje, zagrljaj, poljubac, bez obzira je li to bilo muško ili žensko. I to je normalno za nas, tako da dolazi do upravo smiješnih situacija na ulaznim vratima: dolazi vam netko poznati, nije ni skinuo kaput i već su povici: “Ej, stari, dobro došao, kak si, gdje si? Pa nisam te videl mjesecima!” I jasno, grle se, a ruka došljaka je još u rukavu, njegov prijatelj mu traži drugu kako bi se rukovali. Žena mu govori : “Skini taj kaput već jednom!”, a on se sav zapetljao, i ne znaš da li mu je drago da se njegov prijatelj tako razveseli susretu, ili bi mu bilo malo draže da mu je dozvolio da se skine. U međuvremenu društvo iza njih pokušava ući, ne može, gura se, prigovara, no onda shvate da se poznaju s onima ispred njih, pridružuju se općem pozdravljanju, općem grljenju... a onaj koji je sve započeo svojim dolaskom konačno je uspio skinuti kaput i osloboditi ruke za ono što je nama Hrvatima tako prirodno: topli pozdrav onima oko sebe. Gužva na vratima malo se očisti, no samo na kratko: sve do dolaska novog prijatelja, novih pozdrava i nove gužve “pred golom”!

Kaže mi jedna moja poznata kako je njena mama (koja je, dok je još bila živa, provela par tjedana ovdje) reagirala na ove “pozdrave” koje slušamo oko sebe. Tu mislim na “Hi” i “Bye”. Ta starija dama, navikla da ju ljudi, žene a posebno djeca, pristojno pozdravljaju, a pristojnost se u naše vrijeme očitovala u onome “ljubim ruke”, ili samo “...ruke”, ili kako bi nas gospon Mekinda rekao, a to mi je rekao toliko puta : “Ljubim rukice, Valical!” - zamislite kad ta naša dama dobije ono brzo, u prolazu: “hi” ili “baj”. Kaže mi njena kćer da je njena mama skoro prisposobila te pozdrave jedne vrste “štektanju”, jer zaista kad vam netko iz daljine vikne “hi” - što je to? I kad k tome još doda ono bezlično “How are you” - zar ta naša dama nije bila u pravu?

Jasno, za one koji su rođeni ovdje takovi pozdravi sa “Hi” ili “Bye” su obična stvar. Moja djeca se čude kad ja inzistiram na onome “Dobro jutro, sine moj” ili “kćeri moja”, ili uz pozdrav svakako ide “A kako si?”, stvarno želeći čuti kako su mi djeca, koju inače vidim svaki dan, jer radimo zajedno. (Mi smo vam jedni od sretnika čija djeca rade zajedno s nama u našoj firmi) Jasno, oni stalno pozdravljaju sa “Hi” i “Bye”, no ja se nedam, i stalno ponavljam: “Vidimo se sutra”, ili “Doviđenja”. No, moja djeca baš kao i sva hrvatska djeca, ili bolje rečeno ljudi koji su odrasli u našim domovima, ipak su naslijedili tu izvjesnu toplinu, koji mi Hrvati

tako izdačno dijelimo svima oko sebe, tako da grle i ljube sve poznate, a posebno naše prijatelje Hrvate. Onima drugima, Kanadanima, malo teže prilaze u zagrljaju. Vjerojatno si misle kako bi neki mogli popadati u nesvijest, a to nije baš dobro. Tako vam često dolazi do gotovo smiješnih situacija, kada moj sin čak i one nepoznate, a to moraju biti Hrvati, čvrsto zagrlji, poljubi i pita “A kak si?” - jer to moje dijete izgleda ne razumije potpuno razliku između “ti” ili “Vi”. Bez obzira na sve, moram priznati da mi je smješak ugame u ovakovim trenucima uvijek na licu - to je moj sin!

I u ovom moru bezličnih “hi” i “bye” naši izljevi radosti kad se srećemo jasno je da će često puta donijeti neželjene reakcije, gripe, angine, i druge bolesti. Ja, nažalost, zbog mame, dobro se moram čuvati ovakovih koji su kao i ja “topli”, a bolesni (i time se ispričavam Višnji za nanijetu joj bolest, jer zaista znam da ni njoj nikakva bolest ne treba, nažalost), jer moja mama ne smije dobiti nikakvu bolest od mene, bar ne nekakvu gripu, ili anginu. Samo bi joj to trebalo u mizeriji u kojoj već živi. Tako vam ja često kad sam u gomili poznanika koji “fizički” žele izreći zadovoljstvo što me vide - jasno i glasno kažem, “Svi koji imaju gripu, anginu, ili bilo kakvu bolest ili sumnjaju na nešto što moja mama ne smije dobiti - molim vas, samo mi mahnite, ili pošaljite poljubac rukom.” Znam zasigurno da su se neki uvrijedili, jer : “kaj je njoj, kaj se pravi važna, kaj misli da samo ona ima bolesne?” - i koliko god da su u pravu (ne što se tiče onoga da se pravim važna, nego ono drugo) kad sam prisebna i znam da i najmanja sitnica može donijeti do tragedije u slučaju moje mame - ja ću svakako tu tragediju izbjeći pod svaku cijenu, bez obzira na komentare.

I na kraju ovog za mene dragog članka, jer ja volim pisati o temama koje tako mnogo znače Hrvatima, želim Višnji Geoheli još jednom zaželjeti sretan rođendan. Kaže se, dobre želje se uvijek primaju. Eto, ja sam uz dobre želje, dala joj i bolest. Što možemo, nije mi bila namjera.

Valentina

Vič. Ilija Petković u pjesmi I smijehu (Župa Presveto Trojstvo)

Preporučujemo.....

DR. PETER T. DONKO
OPTOMETRIST
7777 KIPLING AVE. STE. 104
WOODBRIIDGE, ONTARIO

(905) 264-1512

KIPLING AVE.

HIGHWAY #7

ISTRA - OBLJETNICA “FRANINE I JURINE” OMILJENI DIŠKORAŠ

Prvi razgovor populame rubrike u “Našoj slozi” objavljen je 16. kolovoza 1871 godine, a na Radio Puli 31. prosinca 1960.

U “Našoj slozi” - prvom i dugo vremena jedinom listu istarsko-otočkih Hrvata - u broju od 16. kolovoza 1871. godine osvanula je nova ilustrirana rubrika s naslovom “Franina i Jurina”. Na ilustraciji/ crtežu u osnovnim su konturama prikazana dva čovjeka u istarskoj narodnoj nošnji: jedan sa šešrom, a drugi s klobukom na glavi, za susreta na nekom seoskom raskrižju putova ili staza. Prema prikazanom držanju ruku bilo je vidljivo da o nečemu raspravljaju ili razgovaraju. To o čemu su razgovarali bilo je tiskano ispod crteža u obliku dijaloga u govoru kajkavštine.

Tako su čitaocima “Naše sloge” predstavljeni Jurina i Franina, dva zamišljena lika iz naroda, koji će na svojstven način, prilagođen vremenu i prostoru, uveseljavati ljudi, povidati im svoja razmišljanja o minulim događajima, o tome što je danas i što će biti sutra. Matko i Ivan Baštijan ni slutili nisu da će njihovi Jurina i Franina razgovarati do dandanas, dakle gotovo 120 godina.

Naime, crtež Jurine i Franine za “Našu slogu” izradio je Ivan Baštijan, slikar i vjeroučitelj, a njegov brat Matko zajedno sa glavnim urednikom preporodnog lista istarskih Hrvata, Antunom Karabaićem, sačinio je tekst ispod slike. Baštijani su Kastavci iz Svetog Mateja.

Ta je rubrika u “Našoj slozi” vrlo brzo postala omiljena i prvočitana. Stekla je veliki broj prijatelja i suradnika i to je predodredilo da će postati značajnom i najtrajnijom rubrikom u istarskom novinstvu na hrvatskom jeziku. I ne samo to, kaže Ive Rudan, jedan od pisaca “Jurine i Franine”, rubrika će postati među najstarijim, ako ne i najstarija u evropskom novinstvu.

Svake subote “izlazit” će u “Glasu Istre”, a od 1961. godine svake nedjelje u radio Puli. Rubriku “Jurine i Franine” donosili su i “Pučki prijatelj”, “Istarska riječ”, “Istra”, “Riječki list”, “Hrvatski list” i “Hrvatski glas”. Diškaroš su emitirale radio stanice Rijeka, Koper i Pula.

“GREN KALATI BRAGEŠE”

U “Glasu istre”, kalendaru “Jurina i Franina”, na radiju u raspoloživoj mi literaturi pratio sam Jurinu i Franinu kad su bili jako rabijani. Interesirale su me psovke jer kažu, Istrijani i nisu veliki kletvari, ma su znali su i zakleti. Boga nikad nisu kleli. Kad bi se jako, jako rabijali bi rekli - po bošparića. Najviše su ga imali s vragon. Vrag njin je valje, valje bija na zaiku. Ko je stija biti uvjerljiv bi reka: da bi me vrag uzeja, ko to ni istina. Ko je bila stvar tako čista i jasna bi rekla: tako te vrag uzeja ko to ni istina. Kad bi se žurili na malu nuždu u pravilu su govorili: gren, kumpar Jura, pušiti vodu. Jopet za veliku bi rekli: gren kalati brageše. Pokadkada bi, kad bi pogledali svoju Lucu, Maru ili koju susedu, rekli: kako njoj plešu riti. Drugih blagarij nisu govorili.

Istina, Jurina i Franina često upotrebljavaju mudre narodne izreke, koje za neke znaju biti i uvredljive. Najviše su napadali vlast, slabe gospodare i lažljivce.

Mjesec dana nakon objavljivanja prvog diškaroša u “Našoj slozi” (16. rujna 1971) Franina kaže: - Na Pulšćine je za človeka bolje da se pas zleže, nego švik rodi. Naime, cijeli je narod često govorio - majko, zašto si me rodila, u blažoj, a : vražja me je mati rodila, ili pak, zlegla, u strožoj formi.

Za slabega čovika bili su jako dešperoži. Znali su i opsovati vajka priz Boga, z vragon i vražjon materon, ili pak: da ne bih krešija, ni rešija. Jušto kad bi se jako, jako rabijali, a to je najviše bilo na radiju, bi rekli - prokljeto ga je mlisko zadojilo, vražju cicu je on cika, šajeta te ubila, zaik ti usaha.

JURE, FRANE LUCA I MARE

Ne tako često pojavljuju se i njihove gospodarice Luca i Mara. One su prisutnije na školskim priredbama, ali i u Kalendaru Jurina i Franina. Zanimljivo je da je autor teksta 1977. godine sačinio razgovoro Jurine i Franine i njihovih gospodarica Luce i Mare. Osnovna tema im je emancipacija njihovih pravica i njihovo delo. Čuvši ženske kako čakulaju,

pristupaju im Jurina i Franina:

- Ča je žene, ča jopet njurgate?
- A niš, se spominjamo kako smo slipiu put kazale...
- Si čuja Jurina?
- A san kumpare, san.
- I ča biš rekla ti, uni slipi, kima su Luca i Mara put kazale?

Kraj je po autoru bio ovakav:

- Mučte žene, nu, ča van je vrag doša u vas, ča van fali?
- Da se čuje naša, kako i vaša!
- Dobro drugarice, to ćemo razmotriti! A, Jure?
- Da!
- Niš niećete razmotrit, nego, ko ste muškardini, ćemo ud sad naprid skupa predikati po domalu i na radiju!
- I ovi naš libar, drugo se nieće zvati “Jurina i Franina” nego “Jure i Frane..
- Luca i Mara”.
- Ejla, ma ča ste zbisle?

Luca i Mara kao i obično svoj diškaroš završavaju ovako: Homo Luce, delo nas čeka. Jurina i Franina bi rekli - Gremo u tvoju, eli moji konobu?

“NU, FERMAJ BLAGO”

Razgovor Jurine i Franine imao je prije svega za istarsko selo vrlo edukativnu funkciju. Savjeti dva kumpara, rado su čitali i slušali, a narod je i slušao svoje “čakulone”. Istina, slušateljima i čitaocima je često smetalo njihovo “laniranje” jer govorili su kako radio, doma i televizija, ali su ih ipak poslušali. Naslov diškaroša objavljen 1960. godine glasi “Jurina i Franina o zemlji i većoj intradi”.

FRANINA: Sricno, zmmam, gre zemlja, gre?

JURINA: Pošlo bi, kad se plug ne bi gušija i travi. Vero, tega lita trave ni falilo.

FRANINA: Nu, fermaaj blago neka malo počine.

JURINA: Imaš račun, brižnima, dobro će in doći, aš su se zaspravlje spotili, moji voliči.

FRANINA: Voličima ih zoveš? Je tako lipega i velikega blaga nisan već čuda vrmena vidija. Dešnjak, sigurno će imat devet kvintali.

JURINA: Tako ništo. Donke ti ne pježa moj Boškarin?

FRANINA: Lip je na viru, drek mu budi pod nos.

JURINA: Prid miki dan, davali su mu za njega 160 milijari.

I tako, besidu po besidu. Jurina i Franina su došli na diškaroš kako će Bakin i Boškarin poiti na maceja, a zamisto njih u Velikoj vali i BrajdicaH te orati tratori.

Istina, Jurina i Franina su kod uvođenja poljoprivredne mehanizacije vrlo sumnjičavi. Za njih se traktor ne zove pravim imenom, taj se stroj u njihovom riječniku zove trator, a tako je govorio istarski čovik. Tako govori i danas. Upravo, tih šezdesetih godina na istarskim su njivama sve prisutniji traktori.

TONE PERUŠKO O JURINI I FRANINI

Veliki broj tekstopisaca, pa i ineterpretatora imao je problema dijalektalnog pristupa diškoršu. Neki su naginjali bazačken govoru, neki pak onom na Vlašiji. Labinski i bužečanski Jurina i Franina nisu govorili iako u razgovorima pronalazimo i riječi s tih područja. Jezikom Jurine i Franine bavio se velik Istrijan, Tone Peruško.

Jurina i Franina ne mogu govoriti samo jednim istarskim narječjem jer oni nisu ni Labinjani, ni Pazinci, ni Bužečani, ni Vlahi, ni Bejzaki. Oni su - kaže Peruško - sve to, ali ne posebno iz jednog područja. Jurina i Franina govore jezikom zajedničkim svim istarskim Hrvatima, jednom smjesom istarskih hrvatskih dijalekata i govora.

Peruško kaže dalje: Čovjek iz Premanure neće nikada reći riječ “uba”, kao što se tamo govori, već će kazati “vajk” ili “uvik”. Onaj iz Bužeštine neće reći: “Mali hiti ubiok na krova”, već će kazati: “Mali hiti kamik na kravu”. Svako će, naime, i nesvjesno tražiti onu riječ i onakav oblik, kakav je svima drugima razumljiv. A i zato da mu se drugi ne bi rugali. Pa i naglasak će nastojati ujednačiti, kako ne bi izazivali nepotrebnu pozornost.